

Hafnarfjörður

AÐALSKIPULAG HAFNARFJARÐAR

Svör við umsögnum og athugasemdum við auglýsta tillögu

September 2026

Efnisyfirlit

Inngangur	1	
1 Ágúst Arnar Hringsson	1	
2 Ágústa Hauksdóttir	3	
3 Ásta María Þórarinsdóttir	4	
4 Andrés Eyberg Jóhannsson og Maríu Ingibjörg Kjartansdóttir	4	
5 Anna Sigríður Sveinbjörnsdóttir	4	
6 Arndís Kjartansdóttir	5	
7 Birgir Óskar Heilmann Bjarnason	6	
8 Birkir Pálmason	6	
9 Björg Jóna Sveinsdóttir	7	
10 Brynjar Leó Hreiðarsson	8	
11 Dagný Rós Stefánsdóttir	9	
12 Davíð Þór Sveinbjörnsson	10	
13 Fimleikafélag Hafnarfjarðar (FH)	10	
14 Guðmundur Bjarnason	10	
15 Guðni Gíslason	11	
16 Hafrannsóknastofnun	12	
17 Heilbrigðiseftirlit Garðabæjar, Hafnarfjarðar, Kópavogs, Mosfellsbæjar og Seltjarnarness	14	
18 Hugrún Margrét Óladóttir	18	
19 Hvalur hf.	18	
20 Ingibjörg Á Hjálmarsdóttir	20	
21 Jónatan Garðarsson	20	
22 Jakob Jónasson	22	

23	Janusz Grzegorz Rogos	22
24	Garðabær	25
25	Kópavogsbær	26
26	Landeigendur Óttarsstaða	28
27	Landsnet	29
28	Landvernd	31
29	Lísa Rún Guðlaugsdóttir	37
30	Míla	37
31	Máni Borgarsson	37
32	Máni Borgarsson	39
33	María Ingibjörg Kjartansdóttir	39
34	Lóðarhafar Melabraut 18, Eyrartröð 2 og 2A	39
35	Náttúrufræði-stofnun	40
36	Rannveig H Ásgeirsdóttir	42
37	Hestamanna-félagið Sörli	43
38	Sigrún Erna Geirsdóttir	46
39	Sigurður Kjartan Jónmundsson	47
40	Skógræktarfélag Hafnarfjarðar	47
41	Slökkvilið höfuðborgar-svæðisins	48
42	Stefán Georgsson / undirskriftalisti (2.xxx einstaklingar)	48
43	Svanhvít Ásta Jónsdóttir	48
44	Sveinbjörn Kári Haraldsson	48
45	Umhverfis- og orkustofnun	49
46	Valgerður G. Halldórsdóttir	52

47	Vegagerðin	54
48	Vilborg María Alfreðsdóttir	55
49	Kristinn Andersen	56
50	Náttúruverndar-stofnun	56
51	Katrín Ósk Einarsdóttir	62
52	Guðbjörg Ragnarsdóttir	63
53	Thelma Karen Kristjánsdóttir	63
54	Þuríður Erla Halldórsdóttir	64
55	Hulda Hákonardóttir	66
56	Svæðis-skipulagsnefnd höfuðborgar-svæðisins	67
57	Þóra Lilja Sigurðardóttir	80
58	Þórir Ingvarsson og Kristjana	80
59	Þorbjörn Ingi Stefánsson	81

Inngangur

Eftirfarandi eru allar umsagnir og athugasemdir sem bárust á kynningartíma tillögu að Aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2025-2040 og viðbrögð við þeim.

Umsagnir/athugasemdir eru flokkaðar eftir umsagnaraðilum/aðila. Hægt er að sjá allar umsagnir og athugasemdir í heild sinni inni á [Skipulagsgátt máli nr. 1446/2026](#).

Umsagnaraðili	Athugasemd	Viðbrögð
1 Ágúst Arnar Hringsson	Skilmálar varðar gistiheimili á íbúðarsvæði IB-3 Rökstuðningur: Gististarfsemi í heimahúsum og í smáum einingum á vel við á áhrifasvæði miðbæjarins. Það eykur mannlíf og eftirspurn eftir veitingaþjónustu og verslun sem bæjarbúar nýta sér. Enda segir í kafla 16.2, Milli áhrifasvæðis og miðbæjar eru ekki alltaf skörp skil heldur fléttast miðbæjarkjarninn saman við nærliggjandi byggð. Skiljanlegt væri við endurskoðun ákvæðis að skipulagshöfundar myndu setja einhver efri mörk á fjölda gististaða í flokki 2 á áhrifasvæði miðbæjar, til dæmis með hámarkshlutfalli húsa innan svæðis. Sjálfsagt er að undirstrika kröfu sem fram kemur í kafla 13.4.1. um að það sé gengið úr skugga um að búsetuhagsmunir skerðist ekki vegna óþrífnaðar eða hávaða. Í dag er stefnan hjá skipulagi Hafnarfjarðar að banna alla gististarfsemi í öllum íbúðahverfum óháð aðstæðum eða staðsetningu og jafnvel þó nágrannar séu því sammála. Heimagistingarstarfsemi, heilsárs eða hluta er það sem bjargaði Íslandi upp úr hruninu. Airbnb setti markaðsafl stórfyrirtækja í hendur almennings, bjargaði þjóðinni upp úr hruninu og dreyfði hagnaðinum betur en dæmi eru um við slíkar breytingar. Svo má segja að heimagisting (í merkingunni atvinnustarfsemi í íbúðarhúsnæði) kom okkur á kortið mjað vera nógu ódýr og persónuleg til að ná til nýs markaðar. Þetta algera bann við heilli atvinnugrein, sem jafnframt er elsta form ferðaþjónustu, gistihús/guesthouse (gististarfsemi í heimahúsi) verður að teljast mjög harkalegt og laust við allt meðalhóf. Færa má rök fyrir því að þetta sé brot á eignarétti laga. Ef almenningur má í engu tilviki, jafnvel þó nágrannar séu því sammála, hafa nein not af íbúðum sínum, nema sofa í þeim og leigja í almennri langtímaleigu, þó betra bjóðist, þá er eignarétturinn og athafnafrelsið augljóslega mjög skertur. Hvað stoppar þá yfirvöld í að ganga lengra? Flest fólk hefur allt sitt fjármagn bundið í íbúðum sínum. Þar með eru tækifæri flestra bundin í þeim. Margir björguðu sér í hruninu mjað leigja herbergi til túrista, bílskúr, eða drýgja	Líta má svo á að núverandi almenna ákvæði heimili þegar minni gistiheimili sem þjónustustarfsemi innan íbúðarreita, enda uppfylli starfsemin ákvæði um búsetuhagsmuni og önnur lögbundin skilyrði. Lög um veitingastaði, gististaði og skemmtanahald eru jafnframt skýr um að ný rekstrarleyfisskyld gististarfsemi innan þéttbýlis skuli vera í samþykktu atvinnuhúsnæði. Athugasemdirnar kalla samkvæmt þessari nálgun ekki á breytingu á aðalskipulagstillögunni. Óheppilegt gæti verið að draga einn tiltekinn flokk þjónustustarfsemi sérstaklega fram í almennum ákvæðum, þar sem það gæti skapað þá túlkun að önnur starfsemi sem samræmist íbúðarbyggð komi síður til greina. Bætt verður við texta um almennar leikreglur fyrir breytingar á húsnæði á íbúðarreitum: Við mat á breytingu íbúðarhúsnæðis í atvinnuhúsnæði verði meðal annars litið til umfangs starfseminnar, aðkomu, umferðar, bílastæða, hávaða, umgengni og annars ónæðis, auk stöðu á húsnæðismarkaði. <i>Sjá kafla 13.4.1 Almenn skipulagsákvæði fyrir íbúðarbyggð.</i>

Umsagnaraðili	Athugasemd	Viðbrögð
	ellilífeyrinn mpa leigja íbúðina til túrista og flytja sjálfir annað. Hvernig á fólk að bjarga sér í næstu kreppu ? Með svona algeru banni má segja að þjóðinni sé skipt í 2 hópa: Þá sem eiga fjármagn og fyrirtæki. Þeir mega nýta sín tækifæri til fulls og fara þangað sem ávöxtunin er best. Og svo fjöldinn, sem má sífellt minna gera við sitt nema það sem hentar stjórn mála og embættismönnum þá stundina. Mörg blómleg fyrirtæki byrjuðu í bílskúr eða heimahúsi. Heimagisting er ein áhættuminnsta starfsemin fyrir venjulegt fólk. Hér er að sjálfsögðu ekki verið að leggja til algert frelsi, engar reglur og ekkert tillit til nágranna. Einungis að farinn sé einhver millivegur, t.d mpa heimila ákveðinn fjölda gististaða eða prósentu af hverfi. Sú prósentu sé t.d. meiri í miðbæjarsvæðinu (gamli bærinn frá sjónum upp að Álfaskeiði, frá St. Jóseps og að og kringum Hellisgerði), þar sem er eðlilegt er að sé meira líf og starfsemi, en t.d. í úthverfum. Síðan séu settar einhverjar reglur um ónæði og umgengni. En það verður jafnframt að taka tillit til þarfa samfélagsins til sveigjanleik, starfa og starfsemi. Fólk sem býr í miðju þéttbýli getur ekki ætlast til sama næðis og ef það býr í sveit. Margir útlendingarvilja kynnast og gista hjá heimamönnum, ekki bara í stórum og ópersónulegum hótélum. Þeir bjóða okkur í sín íbúðahverfi. Sýnum þeim meiri gestrisni en núverandi stefna gerir. Einnig: Núverandi stefna er að ekki má byggja nema einbýli eða mesta lagi raðhús í grónum hverfum. Þetta er augljóslega mikil soun á tækifærum og mismunar fólki eftir efnahag. Einungis þeir efnameiri geta keypt slík heimili. En unga fólkið þarf smábúðir og geta gengið sem flestra erinda en því er bara búinn staður í nýjum úthverfum þar sem allir neyðast til að eiga bíl. Ekkert mál ert t.d. að leyfa 4-6 smábúðir á einni einbýlishúsalóð. Ef við ætlum að lækka skatta, minnka, mengun, hækka kaup og fjölga tækifærum sem flestra, þá er betri landnýting helsta leiðin. Hér er enginn að tala um að byggja „álver“ í gamla bænum , einungis að sú öfgastefna sem nú er (að gamli bærinn sé nánast eins og fyrir 100 árum, þó samfélagið sé 10-20 sinnum fjölmennara) sé færð aðeins nær nútíma þörfum. Til þess þarf að slaka aðeins á viðhorfum í skipulagsmálum í Hafnarfirði. Höfum jafnframt í huga, að þegar það hverfi, sem flestum finnst fallegast, gamli bærinn, var byggt, þá voru reglurnar ca. 10-20% af því sem nú er og það tók ca 1 mánuð að fá hlutina samþykkt. Starfsemi var þar sem fólk taldi þurfa og húsin voru eins og húsbyggjendur töldu best. Nú getur tekið 10 ár að fá bílskúr samþykktan, húsin hafa lítið með þarfir samfélagsins að gera, ein meira með þarfir stjórn mála líðandi stundar. Afleiðingin: Þar sem var iðandi mannlíf, sést varla fólk á ferli, 60% Hafnarfirðinga finna ekki vinnu í Hafnarfirði, skelfilegar umferðarteppur, meiri mengun, dýrara og fátækara samfélag. Leyfum hóflega þéttingu byggðar á litlum reitum, ekki bara á risaverkefnum stórfjárfesta. Leyfum hóflega blandaða byggð, svo venjulegt fólk geti blómstrað, byggt smárekstur og fleiri gengið sinna erinda.	

Umsagnaraðili	Athugasemd	Viðbrögð
	Hafnarfjörður og Hafnfirðingar hafa í sér mikla möguleika. Ef við bara leyfum þeim að njóta sín.	
2 Ágústa Hauksdóttir	Íbúðabyggð í Vatnshlíð ÍB-12 Í tillögu að nýju Aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2025-2040 er gert ráð fyrir íbúðabyggð í og við Vatnshlíð, svæði merkt ÍB12. Þetta svæði, sérstaklega svæðið næst Hvaleyrarvatni er mikið notað útivistarsvæði og tengist beint stígakerfinu við Hvaleyrarvatn. Vatnshlíðin ofan Hvaleyrarvatns er mjög áberandi í heildará mynd svæðisins. Farið er fram á að skipulagi verði breytt þannig að fyrirhuguð byggð muni ekki sjást frá Hvaleyrarvatni. Það mundi rýra þetta dásamlega svæði sem mikið er notað daglega allan ársins hring. Náttúruperla sem þarf að fá að standa óröskuð. Svæðið kringum Hvaleyrarvatn er ómetanleg perla fyrir Hafnfirðinga og aðra sem njóta þess. Það að geta notið útivistar í ósnortinni náttúru er mikils virði og hefur góð áhrif á andlegt og líkamlegt heilbrigði. Þá er svæðið aðgengilegt og því geta flestir notið þessarar náttúruperlu í nágrenni við þéttbýlið. Þetta svæði gefur möguleika á svo fjölmörgu eins og saga þess sýnir. Þarna er göngufólk, fjölskyldufólk að leik, svæðið við vatnið hefur verið mikið notað í lautarferðir og um vetur hefur gönguskíðafólk notið þess að stutt er að fara þangað. Á heimasíðu Hafnarfjarðarbæjar segir um svæðið: "Hvaleyrarvatn og umhverfi er eitt það fallegasta á höfuðborgarsvæðinu. Margar gönguleiðir eru á svæðinu og öllum er frjálst að veiða í vatninu." Hvers konar íbúðabyggð hvað þá háreistar byggingar (allt að 5 hæðir) niður undir miðja Vatnshlíð munu hafa veruleg neikvæð áhrif á gæði útivistarsvæðisins við Hvaleyrarvatn og þannig hafa slæm áhrif á líðan fjölmargra Íslendinga. Það að geta notið útivistar í ósnortinni náttúru fjarri ys og þys borgarbyggðar er mikils virði og hefur góð áhrif á andlegt og líkamlegt heilbrigði. Einstök veðursæld er á svæðinu sem ekki er að finna annars staðar í upplandi Hafnarfjarðar. Þess vegna sækir fólk þangað nánast allan ársins hring. Ef þörf er á að byggja þann fjölda íbúða sem gert er ráð fyrir í skipulagi verður að leysa það öðruvísi, til dæmis með færri einbýlishúsum eða færslu annarrar starfsemi út fyrir það svæði sem skilgreint er fyrir íbúðarbyggð.	Athugasemdirnar kölluðu á nánari greiningu og skýrari afmörkun mögulegs byggingarlands, einkum með tilliti til nálægðar við Hvaleyrarvatn, ásýndar, útivistar, grænna tenginga og náttúrufarslegra aðstæðna. Frumgreining ráðgjafateymisins var í framhaldinu útfærð nánar í samstarfi við skipulagssvið Hafnarfjarðarbæjar. Gerð er nánari grein fyrir úrvinnslu athugasemda vegna fyrirhugaðrar uppbyggingar í Vatnshlíð í sérstöku minnisblaði. Niðurstaða úrvinnslunnar er að minnka íbúðarsvæðið verulega og skipta fyrirhugaðri byggð í tvo reiti, Bláberjahrygg (ÍB-12) og Vatnshlíð (ÍB-13). Svæðið var áður einn 64,6 ha reitur þar sem heimilt var að byggja allt að 1.400 íbúðir en verður nú tveir reitir, samtals 39,1 ha, með heimild fyrir allt að 1.100 íbúðum. Með breyttri afmörkun stækkar samfellt opið svæði milli byggðarinnar og Hvaleyrarvatns og græn tenging milli Ástjarnar og Hvaleyrarvatns verður skýrari. Uppfærð afmörkun og áætlaður fjöldi íbúða marka ramma fyrir áframhaldandi skipulagsvinnu, en nánari ákvarðanir um byggðarmynstur, hæðir, þéttleika og staðsetningu byggðar verða teknar við gerð rammaskipulags og deiliskipulags fyrir svæðið. Gerðar eru breytingar á <i>skipulagsupprætti þar sem ÍB-12</i> er minnkaður og svæðinu skipt í tvo reiti. Jafnframt eru gerðar breytingar á <i>skilmálatöflu í kafla 13.4.2 í greinargerð</i> aðalskipulagsins. ÍB-12 verður Bláberjahryggur, 16,5 ha, þar sem heimilt verður að byggja allt að 650 íbúðir og hús verða að hámarki fjórar hæðir. ÍB-13 verður Vatnshlíð, 22,6 ha, þar sem heimilt verður að byggja allt að 450 íbúðir. Þar verða hús að hámarki þrjár hæðir nyrst en skulu lækka í átt að Hvaleyrarvatni og verða að hámarki tveggja hæða syðst. Í skilmálum beggja reita er gerð krafa um sameiginlegt rammaskipulag þar sem byggðarmynstur, þéttleiki, staðsetning húsa, græn svæði og aðlögun byggðar að landslagi verða útfærð nánar. Við gerð deiliskipulags skal skrá jarðsprungur og skilgreina hugsanlegar mótvægisáðgerðir vegna náttúruvár. Einnig skal kortleggja gróðurfar og afla frekari upplýsinga um möguleg vaxtarsvæði blátoppu, sem er friðuð og á valista.

Umsagnaraðili	Athugasemd	Viðbrögð
3 Ásta María Þórarinsdóttir	Óla Run tún (OP-9) Við undirrituð, íbúar við Brekkuhvamm, mótmælum hugmyndum um að minnka útivistarsvæði OP9, Óla Run tún. Túnið er mikið notað af börnum hverfisins, þau koma efst af holtinu og víðar að til að leika sér þarna. Þar sem við búum rétt við túnið verðum við vitni að notkun svæðisins á hverjum degi. Við teljum að byggð við þann hluta sem snýr að Brekkuhvamm myndi rýra nýtinguna sem leiksvæði og að það væri miklu nær að ljúka við áður gefin loforð og útbúa útivistarsvæði sem sómi væri af. Það er mikil lyftistöng fyrir bæjarfélög að hafa góð græn svæði fyrir íbúa, það er í raun alveg nauðsynlegt til að fólk þrífist almennilega. Það er okkar mat að til lengri tíma gæfi fallegur garður á þessum stað bænum meira verðmæti en örfá einbýlishús.	Hafnarfjarðabær hefur skoðað fjölmarga valkosti fyrir uppbyggingu íbúða til að mæta brýnni þörf. Við áform um uppbyggingu á Óla Run túni hefur verið horft til þess að nýta núverandi innviði sem best auk þess að tryggja að gæði grænna svæða haldi sér og styrkist. Þannig hefur t.d. verið dregið talsvert úr stærð uppbyggingarsvæðis og nær það eingöngu til Brekkuhvamms. Til að skerpa á áherslum um að styrkja Óla Run túnið sem almenningsgarð hefur verið bætt við skipulagsákvæðum sem snúa að því. Jafnframt hefur verið horft á að tengja betur grænu svæðin sem eru við Óla Run túnið, Suðurbæjarlaug og Jófríðastaðahól. Þá eru sett skipulagsákvæði til að tryggja aðgengi að túninu frá Brekkuhvamm. <i>Sjá í kafla 5.1.2 (OP-9) og 13.4.2 (ÍB-7).</i>
4 Andrés Eyberg Jóhannsson og Maríu Ingibjörg Kjartansdóttir	Íbúðabyggð í Vatnshlíð ÍB-12 Við undirrituð mótælum tillögu að nýju aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2025 – 2040 varðandi fyrirhugaða íbúðabyggð í Vatnshlíðinni. Þetta mun breyta allri upplifun þeirra sem njóta útivistar í náttúruperlunni Hvaleyrarvatn. Vernda ber ásjónu útivistarsvæðum fyrir háreistum byggingum á jaðri þess. Nær væri að byggja upp í samstarfi við, til dæmis skátarhreifinguna, skemmtilegri upplifun í og við vatnið og nágrenni þess.	Sjá viðbrögð við tl. 2.
5 Anna Sigríður Sveinbjörnsdóttir	Íbúðabyggð í Vatnshlíð ÍB-12 Í tillögu að nýju Aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2025-2040 er gert ráð fyrir íbúðabyggð í og við Vatnshlíð, svæði merkt ÍB12. Þetta svæði, sérstaklega svæðið næst Hvaleyrarvatni er mikið notað útivistarsvæði og tengist beint stígakerfinu við Hvaleyrarvatn. Þá er Vatnshlíðin ofan Hvaleyrarvatns mjög áberandi í heildarásýnd svæðisins. Farið er fram á að skipulagi verði breytt þannig að fyrirhuguð byggð muni ekki sjást frá Hvaleyrarvatni. Svæðið kringum Hvaleyrarvatn er ómetanleg perla fyrir Hafnfirðinga og aðra sem njóta þess. Það að geta notið útivistar í ósnortinni náttúru er mikils virði og hefur góð áhrif á andlegt og líkamlegt heilbrigði. Þá er svæðið aðgengilegt og því geta flestir notið þessarar náttúruperlu í nágrenni við þéttbýlið. Á heimasíðu Hafnarfjarðarbæjar segir um svæðið: "Hvaleyrarvatn og umhverfi er eitt það fallegasta á höfuðborgarsvæðinu. Margar gönguleiðir eru á svæðinu og öllum er frjálst að veiða í vatninu." Hvers konar íbúðabyggð hvað þá háreistar byggingar (allt að 5 hæðir) niður undir miðja Vatnshlíð munu hafa veruleg neikvæð áhrif á gæði útivistarsvæðisins við Hvaleyrarvatn og þannig hafa slæm áhrif á líðan fjölmargra Íslendinga. Það að geta notið útivistar í ósnortinni náttúru fjarri ys og þys borgarbyggðar er mikils virði og hefur góð áhrif á andlegt og líkamlegt	Sjá viðbrögð við tl. 2.

Umsagnaraðili	Athugasemd	Viðbrögð
	heilbrigði. Einstök veðursæld er á svæðinu sem ekki er að finna annars staðar í upplandi Hafnarfjarðar. Þess vegna sækir fólk þangað nánast allan ársins hring. Ef þörf er á að byggja þann fjölda íbúða sem gert er ráð fyrir í skipulagi verður að leysa það öðruvísi, til dæmis með færri einbýlishúsum eða færslu annarrar starfsemi út fyrir það svæði sem skilgreint er fyrir íbúðarbyggð.	
6 Arndís Kjartansdóttir	Íbúðabyggð í Vatnshlíð ÍB-12 Undirrituð gerir alvarlegar athugasemdir við áform um umfangsmikla íbúðabyggð í Vatnshlíð (svæði ÍB12), sem munu valda óbætanlegu sjónrænu og umhverfislegu raski á náttúruþerminni við Hvaleyrarvatn. Farið er fram á að skipulaginu verði breytt þannig að engin mannvirki á svæðinu muni sjást frá Hvaleyrarvatni eða göngustígum þess. Helstu röksemdir: 1. Sjónræn vernd og brot gegn eldri stefnu: Í eldri áætlunum bæjarins, m.a. í Rammaskipulagi Áslands og Vatnshlíðar frá 2010 og Aðalskipulagi 2013–2025, var lögð áhersla á að byggð myndi fylgja landslagi og að græn skjólbelti yrðu nýtt til að lágmarka ásjón mannvirkja. Sú ákvörðun að leyfa byggð niður miðja hlíðina brýtur gegn þeirri grundvallarhugsjón að byggðin eigi að falla inn í umhverfið en ekki gnæfa yfir því. 2. Hverfisvernd og friðhelgi dalkvosarinnar: Hvaleyrarvatn og næsta nágrenni þess er skilgreint sem hverfisverndað svæði. Vatnið liggur í lokaðri dalkvos þar sem upplifun ósnortinnar náttúru og kyrrðar skiptir höfuðmáli fyrir útivistarfólk. Ef háreist húsaþverfi blasir við úr kvosinni er verið að rýra gildi hverfisverndarinnar og eyðileggja þá „paradís á jörðu“ sem Umhverfis- og framkvæmdaráð Hafnarfjarðar hefur sjálft lýst svæðinu sem í sínum fundargerðum. 3. Hætta á umhverfismengun (Flokkur A): Samkvæmt skilgreiningum Heilbrigðisnefndar er Hvaleyrarvatn í hæsta gæðaflokki (Flokkur A – ósnortið vatn) og afar viðkvæmt fyrir öllu afrennsli vegna legu sinnar. Með því að þetta byggð svona nærri vatninu (áætlaðar 840 íbúðir) og leyfa jarðrask í brekkunni fyrir ofan, er stórfelld hætt á að mengun, ryk og ofanvatn spilli lífríki þessa viðkvæma vatns. Niðurstaða: Þess er krafist að byggðarlínan í Vatnshlíð verði færð ofar eða hæð húsa verði lækkuð verulega, þannig að tryggt sé með óyggjandi hætti að hús og mannvirki sjáist alls ekki frá Hvaleyrarvatni. Verndun sjónlína og upplifun náttúrunnar verður að hafa forgang fram yfir þéttingu byggðar á þessu viðkvæma svæði.	Sjá viðbrögð við tl. 2.

Umsagnaraðili	Athugasemd	Viðbrögð
7 Birgir Óskar Heilmann Bjarnason	Óla Run tún OP-9 Ég sem íbúi og eigandi í Lindarhvammi 14 mótmæli að það verði byggt á túninu hérna á móti okkur það eru krakkar og fullorðin fólk sem leikur sér sumar og jafnframt vetur. Hvar sjáiði að verða bílastæði fyrir fólk ? Sem munu búa á túninu.	Hafnarfjarðabær hefur skoðað fjölmarga valkosti fyrir uppbyggingu íbúða til að mæta brýnni þörf. Við áform um uppbyggingu á Óla Run túni hefur verið horft til þess að nýta núverandi innviði sem best auk þess að tryggja að gæði grænna svæða haldi sér og styrkist. Þannig hefur t.d. verið dregið talsvert úr stærð uppbyggingarsvæðis og nær það eingöngu til Brekkuhvams. Til að skerpa á áherslum um að styrkja Óla Run túnið sem almenningsgarð hefur verið bætt við skipulagsákvæðum sem snúa að því. Jafnframt hefur verið horft á að tengja betur grænusvæðin sem eru við Óla Run túnið, Suðurbæjarlaug og Jófríðastaði. Þá eru sett skipulagsákvæði til að tryggja aðgengi að túninu frá Brekkuhvammi. <i>Sjá í kafla 5.1.2 (OP-9) og 13.4.2 (ÍB-7).</i>
8 Birkir Pálmason	Setbergsgöng Umsögn um tillögu að Aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2025–2040 Ég legg fram eftirfarandi umsögn sem íbúi í Hafnarfirði. Ég styð heilshugar áform um göng undir Setbergshamar. Slík göng eru mikilvæg framkvæmd fyrir framtíð bæjarins og geta tengt Setberg, Suðurbæ og Hraun mun betur saman. Ég hef hins vegar verulegar athugasemdir við fyrirhugaða staðsetningu á syðri gangamunna og vil koma þeim á framfæri. Staðsetning gangamunna við hringtorgið við Lækjargötu. Samkvæmt uppdrætti er gert ráð fyrir að göngin hefjist við hringtorgið við Lækjargötu/Hamraberg (N1). Ég tel þá útfærslu ekki ásættanlega. Hávaðamengun frá Reykjanesbraut er nú þegar gríðarleg á þessu svæði og við erum þegar með umfangsmikil, miðlæg gatnamót við kirkjugarðinn. Þá er erfitt að sjá af núverandi uppdrætti hvernig þessi lega bætir í raun tengingu Suðurbæjar við Setberg, líkt og lýst er í greinargerð skipulagsins. Tillaga: göngin nái að mislægu gatnamótunum við Kaldárselsveg. Ef við viljum raunverulega bæta bæinn og endurheimta dýrmætt landsvæði tel ég ákjósanlegt að göngin komi upp við mislægu gatnamótin sem þegar eru við Kaldárselsveg, nálægt Áslandi — milli neðri hlíða Áslands og efri hluta Kinna/Setbergshlíðar — í stað þess að enda við hringtorgið við Lækjargötu. Þarna eru þegar mislæg gatnamót, svo lausnin nýtir innviði sem fyrir eru. Með því móti mætti endurheimta mun meira bæjarland og nýta svæðið næst Reykjanesbraut fyrir græn svæði og útivist, halda umferð milli Kinna og Setbergshlíðar á lægri hámarkshraða og draga úr álagi á íbúðahverfin. Umferð í gegnum Setberg. Mikið er um að fólk styttri sér leið í gegnum Setberg, sem hefur stóraukið umferð um hverfi sem ætlað er að bera litla umferð og lágan hámarkshraða. Því miður er staðan ekki þannig í dag. Útfærsla ganganna verður að tryggja fælingarmátt gegn því að Setberg sé notað sem styttri leið.	Staðsetning ganganna á skipulagstillögu getur hliðraðst til við frekari hönnun, ef gangnalausn verður niðurstaðan. Vegna landhalla er ólíklegt að þau nái alveg að Kaldárselsvegi, en land hækkar töluvert frá Lækjargötu að Kaldárselsvegi, sem mundi gera það óheppilegra fyrir göngin að koma upp þar. Endanleg útfærsla mun liggja fyrir þegar hönnun samgöngumannvirkjana er lengra á veg komin. Bætt er við skipulagsákvæði varðandi Setbergsgöng þar sem fjallað eru atriði sem mikilvægt er að skoða í áframhaldandi hönnun og tilvísun í að bera saman valkosti, <i>sjá kafla 23.7.1. í skipulagsgreinargerð.</i>

Umsagnaraðili	Athugasemd	Viðbrögð
	Hávaði og sjónmengun. Reykjanesbraut er meginuppspretta umferðarhávaða í þessum hluta bæjarins og núverandi ástand er ekki viðunandi. Aðalskipulagstillagan lýsir sjálf Reykjanesbraut sem rofi í bæjarmyndinni. Lengri göng eru jafnframt áhrifaríkasta varanlega hljóðvörnin. Verði ráðist í umfangsmikil gatnamót og tvöfaldri Reykjanesbraut viðhaldið frá hringtorginu er hætt við að bæði hávaða- og sjónmengun haldist óbreytt eða aukist. Ef það reynist ómögulegt að tryggja betri varanlega lausn með legu ganganna verður að fara í miklar úrbætur hvað varðar hljóðvarnir og markvissa gróðursetningu trjáa meðfram brautinni til að draga úr hávaða og bæta ásýnd fyrir íbúa. Að lokum. Ég legg áherslu á að útfærslan miði að því að endurheimta sem mest af bæjarlandi og lágmarka hávaða- og sjónmengun. Þetta er mikilvæg framkvæmd fyrir framtíð Hafnarfjarðar og því skiptir höfuðmáli að hún sé gerð rétt. Ég hvet til þess að sá möguleiki verði skoðaður alvarlega að göngin nái upp að mislægu gatnamótunum við Kaldárselsveg.	
9 Björg Jóna Sveinsdóttir	Íbúðabyggð í Vatnshlíð ÍB-12 Í tillögu að nýju Aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2025-2040 er gert ráð fyrir íbúðabyggð í og við Vatnshlíð, svæði merkt ÍB12. Þetta svæði, sérstaklega svæðið næst Hvaleyrarvatni er mikið notað útivistarsvæði og tengist stígakerfinu við Hvaleyrarvatn. Þá er Vatnshlíðin ofan Hvaleyrarvatns mjög áberandi í heildarásýnd svæðisins. Farið er fram á að skipulagi verði breytt þannig að fyrirhuguð byggð muni ekki sjást frá Hvaleyrarvatni. Svæðið kringum Hvaleyrarvatn er ómetanleg perla fyrir Hafnfirðinga og aðra sem njóta þess. Það að geta notið útivistar í ósnortinni náttúru er mikils virði og hefur góð áhrif á andlegt og líkamlegt heilbrigði. Þá er svæðið aðgengilegt og því geta flestir notið þessarar náttúruferlu í nágrenni við þéttbýlið. Á heimasíðu Hafnarfjarðarbæjar segir um svæðið: "Hvaleyrarvatn og umhverfi er eitt það fallegasta á höfuðborgarsvæðinu. Margar gönguleiðir eru á svæðinu og öllum er frjálst að veiða í vatninu." Hvers konar íbúðabyggð hvað þá háreistar byggingar í Vatnshlíð munu hafa veruleg neikvæð áhrif á gæði útivistarsvæðisins við Hvaleyrarvatn og þannig hafa slæm áhrif á líðan fjölmargra Íslendinga. Það að geta notið útivistar í ósnortinni náttúru fjarri ys og pys borgarbyggðar er mikils virði og hefur góð áhrif á andlegt og líkamlegt heilbrigði. Einstök veðursæld er á svæðinu sem ekki er að finna annars staðar í upplandi Hafnarfjarðar. Þess vegna sækir fólk þangað nánast allan ársins hring. Björg Sveins - Hafnfirðingur	Sjá viðbrögð við tl. 2.

Umsagnaraðili	Athugasemd	Viðbrögð
10 Brynjar Leó Hreiðarsson	Íbúðabyggð í Vatnshlíð ÍB-12 Í ljósmyndum Brynjars Leós Hreiðarssonar Allar eftirfarandi ljósmyndir eru teknar á svæði sem er á hættu við að fara undir malbik samkvæmt nýju aðalskipulagi Hafnarfjarðarbæjar. maí 2019, hlíðin gul af fíflum. júní 2019, hreyfing og gleði í Hvítasunnuhlaupi Hauka stórbrotin fegurð innan um lúpínubreiðuna júlí 2024, fegursta útsýni bæjarins í kvöldroða apríl 2016, 14 gamall fór ég í langan hjólatúr frá heimilinu mínu þá á Herjólfsgötu og alla leið upp að Hvaleyrarvatni. Ákvað ég að fara óvenjulega leið í gegn um Áslandið og endaði ég á því að teyma hljóði mitt upp aftanverða Vatnshlíðina. Það var í fyrsta sinn sem ég kom þangað og hef aldrei gleymt orkunni og fegurðinni sem blasti við mér. Hef ég ætíð hugsað hlýlega til staðarins og gert mér góðar ferðir þangað í gegn um árin. Þar er einstaka áru að finna. Vonbrigði við skipulagsmál. Ég hef verið fyrir vonbrigðum áður af hálfu aðalskipulagi bæjarins. Einhverntíman á síðustu tíu árum var ákveðið að við hlíðina á skátaheimilinu hjá Víðistaðatúni, þar sem lá mjög fallegur stígur milli runna með æðislegu útsýni yfir Hafnarfjörð, fallega bæinn minn, yrðu byggð raðhús. Skóflum var stungið og núna örugglega sex árum síðan er þessi staður, sem var lykilhluti af öllum mínum göngutúrum frá núverandi heimili mínu á Hjallabraut, mengaður með þessum byggingum sem engan vegin passa umhverfi sínu, og eftir því sem ég best veit finnst öllum hverfisbúum forljót. Ég í alvöru forðast að horfa í áttina til þeirra á hverjum degi sem ég fer þarna framhjá. Ég skil þörfina á því að þetta byggð, en það má hvorki koma á kostnað ánægju bæjarbúa né almennrar fegurðar hvað þá á kostnað náttúrunnar. Mér finnst eins og mörgum Íslendingum að nýbyggingar á okkar fallega landi eru, einhverju hluta að vegna, ljótar, og sæma ekki umhverfi sínu. Það versta við Hjallabraut 45–49 eru að þarna var tekið burt almannarými og sett í staðin fráhrindandi arkitektúr "ríka fólksins." Ég harna að hið sama muni gerast við Vatnshlíðina, að eitt af mínum uppáhalds útsýnisstöðum, sem hefur veitt mér svo mikla ánægju, hugarró og innblástur, muni verða þakinn malbiki og ljótum kössum sem seljast svo hæstbjóðenda, og verði ekki lengur í boði fyrir mig, fyrir hlauparana, fyrir hljóðreiðafólkið, fyrir alla. Hvaleyrarvatn og svæðið í kring er dýrmætasta perla Hafnarfjarðar. Að hafa byggð sýnilega frá vatninu mun eyðileggja þessa fegurð fyrir ókomnar kynslóðir Hafnfirðinga. Mín tillaga er að byggðarmörkin yrðu í minnsta lagi færð norður fyrir hrygginn, svo fallega hlíðin fái að njóta sín og húsin/blokkirnar falnar. Brynjar Leó Hreiðarsson er 24 ára BA menntaður kvikmyndagerðarmaður, ljósmyndari og Hafnfirðingur síðan 2009	Sjá viðbrögð við tl. 2.

Umsagnaraðili	Athugasemd	Viðbrögð
11 Dagný Rós Stefánsdóttir	Óla Run tún OP9 Ég vil hér með lýsa andstöðu minni við fyrirhugaða uppbyggingu á Óla Run túni í Hafnarfirði. Þótt fyrirhugað sé að byggja einungis á hluta túnsins tel ég mikilvægt að horft sé til heildargildis svæðisins. Óla Run tún er samfelld heild sem hefur um árábil gegnt mikilvægu hlutverki sem útivistar- og samverusvæði fyrir íbúa hverfisins. Verðmæti þess felast ekki eingöngu í stærð þess heldur í því að um sé að ræða opið og aðgengilegt grænt svæði sem nýtist fjölbreyttum hópi íbúa til leikja, hreyfingar og útiveru. Það að aðeins sé fyrirhugað að byggja á hluta túnsins breytir ekki þeirri staðreynd að um er að ræða varanlega og óafturkræfa skerðingu á svæði sem hefur mikið samfélagslegt gildi. Þegar grænt svæði hefur verið tekið undir byggð verður það ekki endurheimt. Því tel ég mikilvægt að standa vörð um túnið í heild sinni og forðast að hefja þá þróun að byggja smám saman á því. Sérstaklega ber að hafa í huga að í mikilli nálægð við Óla Run tún er iðnaðarsvæði þar sem starfsemi getur haft í för með sér aukna mengun og rask. Þá liggur umferðarmikil gata við svæðið þar sem umferð er töluverð. Þessar aðstæður gera það enn mikilvægara að varðveita grænt og opið svæði í hverfinu sem getur gegnt hlutverki sem mótvægi við þau umhverfisáhrif sem fylgja umferð og atvinnustarfsemi. Einnig liggur fyrir að á næstu árum verður Tækniskólinn reistur í nágrenni svæðisins. Sú uppbygging mun leiða til aukinnar umferðar og fjölgunar fólks í hverfinu. Með auknum íbúafjölda og auknu álagi á nærumhverfið verður þörfin fyrir aðgengileg græn svæði enn meiri en áður. Það væri því skamsýnt að skerða eitt mikilvægasta útivistarsvæði hverfisins á sama tíma og fyrirjáanlegt er að álag á svæðið muni aukast. Á sama tíma og sveitarfélög og stjórnvöld leggja sífellt meiri áherslu á lýðheilsu, sjálfbæra þróun og loftslagsmál er mikilvægt að standa vörð um opin græn svæði í þéttbýli. Slík svæði stuðla að aukinni hreyfingu, bættu andlegu og líkamlegu heilbrigði, samfélagstengslum og auknum lífsgæðum íbúa. Þau gegna einnig mikilvægu hlutverki fyrir börn og fjölskyldur og styðja við markmið um heilbrigð og fjölskylduvænt nærumhverfi. Græn svæði eru takmörkuð auðlind. Þau koma ekki aftur þegar þau hafa verið skert. Því tel ég mikilvægt að nýta aðra möguleika til uppbyggingar áður en gengið er á eitt af þeim grænu svæðum sem þegar hafa sannað gildi sitt fyrir íbúa hverfisins. Með hliðsjón af framangreindu hvet ég Hafnarfjarðarbæ eindregið til að falla frá fyrirhuguðum byggingaráformum á Óla Run túni og tryggja að svæðið verði áfram varðveitt í heild sinni sem opið og aðgengilegt útivistarsvæði fyrir núverandi og komandi kynslóðir.	Hafnarfjarðabær hefur skoðað fjölmarga valkosti fyrir uppbyggingu íbúða til að mæta brýnni þörf. Við áform um uppbyggingu á Óla Run túni hefur verið horft til þess að nýta núverandi innviði sem best auk þess að tryggja að gæði grænna svæða haldi sér og styrkist. Þannig hefur t.d. verið dregið talsvert úr stærð uppbyggingarsvæðis og nær það eingöngu til Brekkuhvamms. Til að skerpa á áherslum um að styrkja Óla Run túnið sem almenningsgarð hefur verið bætt við skipulagsákvæðum sem snúa að því. Jafnframt hefur veirð horft á að tengja betur grænusvæðin sem eru við Óla run túnið, Suðurbæjarlaug og Jófríðastaði. Þá eru sett skipulagsákvæði til að tryggja aðgengi að túninu frá Brekkuhvammi. <i>Sjá í kafla 5.1.2 (OP-9) og 13.4.2 (IB-7).</i>

Umsagnaraðili	Athugasemd	Viðbrögð
12 Davíð Þór Sveinbjörnsson	Óla Run tún OP9 Félagslífið á Óla run túni er ótrúlega mikið og fjölbreytt. Það eru krakkar og fjölskyldur þar allan daginn og allt árið. Það væri mikið synd ef það yrði byggt hús þar sem bæjarbúar njóta sýn mikið og skemmta sér. Túnið er aldrei tomt og það væri vanvirðing fyrir bæinn og bæjarbúa að byggja á þessum heilaga stað.	Hafnarfjarðabær hefur skoðað fjölmarga valkosti fyrir uppbyggingu íbúða til að mæta brýnni þörf. Við áform um uppbyggingu á Óla Run túni hefur verið horft til þess að nýta núverandi innviði sem best auk þess að tryggja að gæði grænna svæða haldi sér og styrkist. Þannig hefur t.d. verið dregið talsvert úr stærð uppbyggingarsvæðis og nær það eingöngu til Brekkuhvams. Til að skerpa á áherslum um að styrkja Óla Run túnið sem almenningsgarð hefur verið bætt við skipulagsákvæðum sem snúa að því. Jafnframt hefur veirð horft á að tengja betur grænu svæðin sem eru við Óla run túnið, Suðurbæjarlaug og Jófríðastaði. Þá eru sett skipulagsákvæði til að tryggja aðgengi að túninu frá Brekkuhvamm. <i>Sjá í kafla 5.1.2 (OP-9) og 13.4.2 (IB-7).</i>
13 Fimleikafélag Hafnarfjarðar (FH)	Kaplakriki ÍB2 Undirritaður leggur fram athugasemd fyrir hönd Fimleikafélags Hafnarfjarðar, FH. Óskað er eftir að Kaplakrika, svæði Fimleikafélags Hafnarfjarðar verði skipt upp í landnotkunarflokk ÍB (íþróttasvæði) og landnotkunarflokk M (miðsvæði). Heildar byggingarheimildir miðist við 48.200m². Áætlað miðsvæði verði við norður og austurhlíð aðalvallar knattspyrnudeildar, þ.e. meðfram Flatahrauni og við bílastæði svæðisins. Fimleikafélag Hafnarfjarðar mun stækka íþróttahúsnæði sitt í nánustu framtíð. Einnig vill Fimleikafélag Hafnarfjarðar eiga möguleika á að aukið bygginarmagn á svæðinu geti nýst fyrir verslun, þjónustu og hótélstarfssemi. Virðingarfyllt, Sveinn Bjarki Þórarinnsson Arkitekt	Almenn skipulagsákvæði fyrir íþróttasvæði heimila fjölbreytta starfsemi í Kaplakrika, t.d. verslun og þjónustu í tengslum við íþróttir. Ekki er þörf á að rýmka slíkar heimildir þannig að þær nái til hótélstarfsemi. Byggingarheimildir í aðalskipulaginu eru rúmar og mæta framtíðaruppbyggingu í Kaplakrika.
14 Guðmundur Bjarnason	Skilmálar varðar gistiheimili á íbúðarsvæði IB-3 Miðbærinn í Hafnarfirði er hjarta bæjarins. Þar eru smágerð timbur- og bárujárnsklædd hús sem setja svip sinn á gamla bæinn. Þessi hús sýna vel sérstöðu Hafnarfjarðar á höfuðborgarsvæðinu. Mörg þessara húsa voru byggð upp úr 1900 og þjónuðu ýmsum tilgangi þess tíma. Hlutverk þeirra hefur breyst með árunum en áfram er mikilvægt að halda í ásýnd þeirra og bæjarbragsins alls. Það er því leitt ef eigendur slíkra hýbýla geta ekki nýtt þau á sem bestan og hagkvæmasta máta. Mörg þessara litlu húsa henta fullkomnlega til skammtímadvalar en henta verr til langtímadvalar. Því ætti að vera frekar horft til þess til við nýtingu þessara húsa. Því ætti bærinn að auðveldað fólki að nýta húsakosti sína á sem bestan máta. T.d. til einfaldar gistinga eins og í gistiflokki II. Sé fólki gert kleift að vera með lítil gistirými eykur það mannlíf í bænum og eftirpurn eftir veitingaþjónustu, verslun og annari þjónustu sem ferðamenn nýta sér. Þannig hagnast fleiri en eingöngu gestgjafinn. Þess ber að geta að margir þeirra ferðamanna sem kjósa að heimsækja landið og Hafnarfjörð kjósa frekar að gista í minni gististöðum fremur en stórum hótélum. Horfa skyldi frekar til	Sama og tl. 1.

Umsagnaraðili	Athugasemd	Viðbrögð
	staðsetningar, hönnunar, notkunnar húsa, umhverfi þess og sögu húsana fremur en stífra reglugerða. Þar með verði ekki heft frelsi fólks til að nýta húsnæði sem best og skrá það sem atvinnuhúsnæði. Þannig hagnast einnig bærinn með hærri fasteignagjöldum. En fyrst og fremst verði fólki gert kleyft að skap sér eigin atvinnu og verðmæti með sveigjanleika í skráningu slíkra húsa. Hér er að ekki verið að óska eftir algerðru frelsi án reglna og án tillits til nágranna heldur einhverskonar millivegur sem hentar bæði eigendum húsa og bænum. Einhverslags þak kemur vel ti greina en leyfum fólki að efla miðbæinn og láta hann blómstra með smárekstir eins og gistipjónustu. Virðingafyllst Guðmundur Bjarnason Óskað er eftir að við «Skipulagsákvæði» sé bætt við «Heimilt er að vera með gististarfsemi í flokki 2. Rökstuðningur: Gististarfsemi í heimahúsum og í smáum einingum á vel við á áhrifasvæði miðbæjarins. Það eykur mannlíf og eftirspurn eftir veitingaþjónustu og verslun sem bæjarbúar nýta sér. Enda segir í kafla 16.2, Milli áhrifasvæðis og miðbæjar eru ekki alltaf skörp skil heldur fléttast miðbæjarkjarninn saman við nærliggjandi byggð. Skiljanlegt væri við endurskoðun ákvæðis að skipulagshöfundar myndu setja einhver efri mörk á fjölda gististaða í flokki 2 á áhrifasvæði miðbæjar, til dæmis með hámarkshlutfalli húsa innan svæðis. Sjálfsagt er að undirstrika kröfu sem fram kemur í kafla 13.4.1. um að það sé gengið úr skugga um að búsetuhagsmunir skerðist ekki vegna óprifnaðar eða hávaða.	
15 Guðni Gíslason	1 Framsetning gagna Það er gagnrýniverð að við gerð svo mikilvægs máls sem aðalskipulags að ekki séu kynntar sérstaklega þær breytingar sem gerðar eru frá gildandi aðalskipulagi. Varla er hægt að ætlast til að almenningur þurfi að samlesað skipulagstillöguna við gildandi skipulag til að sjá hverju er verið að breyta. Gerð er krafa um að gerð verði breytingaskrá og umsagnarfrestur framlengdur. 2 Stígar Meðal þess sem lætt er inn er breytinga á notkun vegar sem liggur frá Kaldárselsvegi að m.a. Skátalundi. Í gildandi skipulagi er þetta akvegur en í tillögunni er gert ráð fyrir að þarna verði blönduð notkun akstursleiðar og reiðleiðar. Þetta er algjörlega út í hött enda umferð ökutækja þarna mikil og vegurinn þröngur og mörg blind svæði á honum. Umferð að Skátalundi er mikil og á svæðið kemur einnig fólk í trjárækt, útivistarfólk og fólk með hunda. Þarna hefur oft munað litlu að illa færi en þarna hefur verið farið með fjölda óvans fólks	1 Tekið er undir að framsetning gagna í auglýstri tillögu hefði getað verið skýrari til að draga fram þær breytingar sem verið er að leggja til. Á kynningarfundum fyrir vinnslutillögu og tillögu nýs aðalskipulags voru kynntar allar umfangsmestu breytingar sem verið er að gera á skipulaginu. Þá ber einnig að nefna að almennt er verið að breyta skipulaginu í grundvallaratriðum t.d. hvað varðar skipulagsákvæði fyrir alla landnotkunarreiti. Hafnarfjarðarbær hefur ákveðið að merkja sérstaklega allar helstu breytingar sem gerðar eru á auglýstri tillögu til þess að þær verði skýrar og auðlesnar. Kynningartími og athugasemdarfrestur var mjög rúmur og því ekki talin þörf á að framlengja honum frekar. 2 Skýringarmyndir af stígum hafa verið uppfærðar. Almennt er aðalskipulagið ekki að afmarka bílastæði í upplandinu. Ábendingar um

Umsagnaraðili	Athugasemd	Viðbrögð
	á hestum sem ætti aldrei að vera úti í umferðinni. Hestamenn hafa einnig sýnt með kröfu um brú við Gráhelluskóg að umferð hestamanna fer ekki saman með annarri umferð. Reiðleiðir eru ótrúlega margar í Hafnarfirði og engin ástæða til að vísa hestamönnum inn á fjölfarna vegi. Gerð er krafa um að þetta verði afturkallað. Þá er einnig bent á að í bæjarlandinu eru enn óskráðar minjar og náttúruvætti, m.a. við Stórhöfða og við Stóru Rauðamelsnámuna. Hvergi er sérstaklega gert ráð fyrir að fólk geti lagt bílum sínum þegar það er á leið í upplandið ef frá er talin bílastæði við Kaldársel. Vegum hefur verið lokað með slám og grjót hafa verið sett til að hindra umferð. Við gerð aðalskipulags skal það vera markmið að fólk hafi gott aðgengi að upplandinu og gera þarf ráð fyrir því. Til að reyna að hindra að fólk hendi rusli úti í náttúrunni þarf að finna aðrar leiðir en að hindra aðgengi allra. Má þar nefna myndavélabúnað.	bílastæði í tengslum við útivist er vísað til deiliskipulagsgerðar um viðkomandi svæði.
16 Hafrannsóknastofnun	Hafrannsóknastofnun hefur kynnt sér tillöguna ásamt fylgigögnum. Stofnunin veitti umsögn um skipulagstillöguna á fyrra stigi skipulags, sjá umsögn dags. 1.12.2025. Hafrannsóknastofnun vill koma eftirfarandi ábendingum á framfæri við Hafnarfjarðarkaupstað, með hlöðsýn af hlutverki stofnunarinnar sem rannsóknar- og ráðgjafarstofnun hafs og vatna. 1 Stjórn vatnamála og vatnsvernd Hafrannsóknastofnun vísar til umsagnar Umhverfis- og orkustofnunar þar sem bent er á að samræma þurfi skipulagsáætlanir sveitarfélaga við gildandi Vatnaáætlun innan sex ára frá gerð Vatnaáætlunar. Líkt og fram kemur í umhverfismatsskýrslu skipulagstillögunnar eru fjölmargar framkvæmdir í bígerð innan sveitarfélagsins sem haft geta áhrif á vatnshlot og vinna þarf áhrifamat á vatnshlot í tengslum við allar þær framkvæmdir. Stofnunin tekur einnig undir það sem fram kemur í umsögn Heilbrigðiseftirlits Garðabæjar, Hafnarfjarðar, Kópavogs, Mosfellsbæjar og Seltjarnarness um samræmingu skipulagsáætlana við lög um stjórn vatnamála. Í töflum 3, 4 og 5 í umhverfismatsskýrslu er yfirlit yfir öll yfirborðs- og grunnvatnshlot innan sveitarfélagsins. Í yfirlitinu koma fram grunnupplýsingar um vatnshlotin ásamt upplýsingum um umhverfismarkmið, vístfræðilegt og efnafræðilegt ástand og skráð álag. Hafrannsóknastofnun bendir á að á listann yfir stöðuvatns- og straumvatnshlot vantar Hvaleyrvatn 104-300-L. Hafrannsóknastofnun vekur athygli sveitarfélagsins á því að eina yfirborðsvatnshlotið í sveitarfélaginu sem hefur verið ástandsmetið með gögnum er Straumsvík-Kjalarnes. Önnur vatnshlot sem hafa verið ástandsmetin eru metin út frá líkindum og þörf er á vöktun í samræmi við lög um stjórn vatnamála nr. 36/2011 til að staðfesta ástandsmatið. Magnstaða og efnafræðilegt ástand grunnvatnshlota er óþekkt. Einnig bendir Hafrannsóknastofnun á að afmörkun yfirborðsvatnshlota og grunnvatnshlota mun taka breytingum með yrrri	1 Í umhverfismatsskýrslu hefur verið bætt við umfjöllun Hvaleyrvatn og það listað upp í töflu 4 um stöðuvatns- og straumvatnshlot. Einnig bætt við umfjöllun um uppbyggingu í Vatnshlíð m.t.t. þeirra breytinga sem hafa orðið á tillögunni eftir kynningar. <i>Sjá kafla 3.3 í umhverfismatsskýrslu.</i> 2 Í leiðbeiningum UOS um áhrifamat vatnshlota segir að ekki sé gert ráð fyrir því að gert sé áhrifamat fyrir aðalskipulag í heild sinni eða að fjallað sé sérstaklega um hvert vatnshlot sem skipulagið nær til, heldur að kortlagt sé hvort tiltekin starfsemi sem skipulagið nær til geti haft áhrif á vatn. Skipulagstillagan gerir ráð fyrir nýjum byggingarsvæðum í Hamranesi og Vatnshlíð, þéttingu byggðar á eldri svæðum, efnistöku, hafnargerð í Straumsvík og orkuvinnslu í Krýsuvík. Hver og ein þessara framkvæmda geta haft staðbundin áhrif á vatnshlot og mikilvægt er að við deiliskipulagsgerð, umhverfismat og leyfisveitingar framkvæmda verði unnið áhrifamat á vatnshlot fyrir sérhvert verkefni. Leyfi þurfa að vera í samræmi við stefnumörkun vatnaáætlunar og í samræmi við lög um stjórn vatnamála. Mengandi starfsemi skal hafa starfsleyfi þar sem tryggt er að ástandi vatnshlota hnigni ekki og að umhverfismarkmið vatnshlota náist. Framkvæmdir sem aðalskipulagið tekur til eru þess eðlis að vænta má að haga megi þeim þannig að áhrif á vatnshlot verði í samræmi við lög. Á þessu stigi liggja ekki fyrir nægilegar upplýsingar til að leggja fram áhrifamat einstakra framkvæmda. Í heild er skipulagstillagan ekki líkleg til að valda því að ástand vatnshlota hnigni, sé staðið rétt að framfylgd skipulagsins. Bætt hefur verið við kafla um vötn, ár og sjó í aðalskipulaginu, sem greinir m.a. frá almennum ákvæðum um að í deiliskipulagi skuli gera

Umsagnaraðili	Athugasemd	Viðbrögð
	Vatnaáætlun 2028-2033, m.a. verður stærri strandsjávarvatnshlotum skipt upp. Endurafrmrörkun vatnshlota fer í kynningu sem hluti af næstu Vatnaáætlun síðar á þessu ári. 2 Möguleg áhrif skipulagstillögunnar á vatnshlot Fram kemur í umhverfismatsskýrslu að ekki sé talið líklegt að ástandi vatns hnigni vegna framkvæmda í tengslum við skipulagstillöguna. Hafrannsóknastofnun bendir á að í skipulaginu er gert ráð fyrir orkuvinnslu í Krýsuvík, á svæði sem er innan Reykjanesfólkvangs en í nýtingarflokki Rammaáætlunar um vernd og orkunýtingu landsvæða. Núgildandi aðalskipulagi Hafnarfjarðar hefur þegar verið breytt til að heimila rannsóknarborun í Krýsuvík vegna orkuvinnslu, sjá mál nr. 867 og 869/2025 í Skipulagsgátt. Í umsögn um þær skipulagsbreytingar dags. 21. ágúst 2025 benti Hafrannsóknastofnun á að rannsóknarboranir í Krýsuvík og möguleg orkuvinnsla í framhaldinu getur haft áhrif bæði á yfirborðs- og grunnvatnshlot á svæðinu, s.s. vegna nýtingar vatns, losunar skolvatns og svarfs og almenns rasks í tengslum við framkvæmdir og starfsemi. Það álit stendur enn. Ýmsar aðrar framkvæmdir í tengslum við skipulagið geta valdið álagi á vatnshlot, s.s. fyrirhuguð íbúðabyggð í Vatnshlíð. Hafrannsóknastofnun vekur athygli á því að með sjálfbærri meðhöndlun ofanvatns – náttúrumiðuðum lausnum eins og blágrænum ofanvatnslausnum – er unnt að draga úr álagi sem þéttbýlisuppbygging veldur á vatnshlot og einnig fráveitukerfi. Innleiðing blágrænna ofanvatnslausna er ein af áherslum í Landsskipulagsstefnu. Í tillögu að nýju aðalskipulagi Hafnarfjarðar er minnst á blágrænar lausnir á einum stað, í umfjöllun um almenn skipulagsákvæði, kafla. 24.4.1. Hafrannsóknastofnun hvetur sveitarfélagið til að horfa til náttúrumiðaðra lausna innan þéttbýlis í Hafnarfirði, bæði í eldri og nýrri hverfum, til að draga úr álagi á vatn og fráveitukerfi. Stofnunin vekur athygli á því að óheimilt er samkvæmt lögum um stjórn vatnamála að valda slíku álagi á vatnshlot að ástandi þeirra hnigni, varanlega eða tímabundið. 3 Fráveita Fram kemur í skipulagstillögunni að hreinsistöð sveitarfélagsins í Hraunavík taki við öllu skólpi frá Hafnarfirði. Þar er nú 1. stigs hreinsun á skólpi. Hafrannsóknastofnun bendir á að ný reglugerð um fráveitur og skólp nr. 1450/2025 gerir strangari kröfur um hreinsun skólps en eldri reglugerð og því þarf að fara í tveggja þrepa hreinsun í Hraunavík til að standast ákvæði reglugerðarinnar. 4 Strandsvæði og líffræðileg fjölbreytni	grein fyrir þeim vatnshlotum sem kunna að verða fyrir áhrifum, <i>sjá kafla 25.5 í skipulagsgreinargerð.</i> Fjallað er um blágrænar ofanvatnslausnir í umhverfismatsskýrslu. Bætt hefur verið við almennum skipulagsákvæðum í köflum sem fjalla um atvinnuhúsnæði og íbúðarhúsnæði, <i>sjá kafla 13.4.1 og 17.3 í skipulagsgreinargerð.</i> 3. Í skipulagsgreinargerð, kafla 20, er fjallað um reglugerð nr. 1450/2025 og að möguleiki sé á að breyta hönnun stöðvarinnar til að auka afköst og uppfæra hreinsun í 2. stig. 4. Skipulagsákvæði í kafla 11 um strandsvæði er m.a. ætlað að tryggja vernd og útivistarsvæði í fjörum. Þá er umfangsmikil umfjöllun um verndarsvæði í kafla 25, sem er jafnframt ætlað að stuðlað náttúruvernd og vernd útivistarsvæða.

Umsagnaraðili	Athugasemd	Viðbrögð
	Í skipulagstillögunni kemur fram að ekki sé gert ráð fyrir mannvirkjum á strandsvæðum en landnotkun við ströndina sé töluverð. Hafrannsóknastofnun vekur athygli á því að nú þegar er búið að raska stærstum hluta náttúrulegrar strandlengju innan þéttbýlis í Hafnarfirði, s.s. með landfyllingum, sjóvarnargörðum og öðrum mannvirkjum. Strandsvæði og fjörur eru mikilvægur hluti af heilbrigðu vistkerfi í sjó og í fjörum er oft mikil líffræðilegur fjölbreytileiki. Aðgengi að fjörum er einnig dýrmætt fyrir íbúa, s.s. til útivistar og fræðslu um lífríki í sjó og fjöru. Í nýútgefinni stefnu Íslands um líffræðilega fjölbreytni¹ er lögð áhersla á að efla líffræðilega fjölbreytni á Íslandi, s.s. með endurheimt vistkerfa í fjörum. Hafrannsóknastofnun hvetur Hafnarfjarðarkaupstað til að verja þau náttúrulegu fjörusvæði sem eftir eru innan sveitarfélagsins og tryggja aðgengi almennings að þeim.	
17 Heilbrigðiseftirlit Garðabæjar, Hafnarfjarðar, Kópavogs, Mosfellsbæjar og Seltjarnarness	Almennt Heilbrigðiseftirlitið hefur kynnt sér tillöguna og skilaði inn umsögn um tillöguna á vinnslustigi. Heilbrigðiseftirlitið tekur undir helstu markmið endurskoðunar á skipulaginu þar sem lögð er áhersla á að vinna út frá markmiðum laga um að skipulagsáætlanir stuðli að skynsamlegri og hagkvæmri nýtingu lands og landgæða, tryggja vernd landslag eins og kostur er og náttúru og reynt er eins og kostur er að koma í veg fyrir umhverfisspjöll og ofnýtingu með sjálfbæra þróun að leiðarljósi. Heilbrigðiseftirlitið vill þó ítreka nokkrar ábendingar til skipulagsyfirvalda varðandi þætti sem snúa að umhverfi og heilnæmu umhverfi fyrir íbúa. 1 Samræming skipulagsáætlana við lög um stjórn vatnamála Í kafla 3.3. um náttúrfar, vatnafar, lífríki og fornleifar er fjallað um vatnshlot. Eins og kemur fram í leiðbeiningum UOS um áhrifamat vatnshlota er ekki gert ráð fyrir að gert sé áhrifamat fyrir aðalskipulagið í heild sinni, en grein fyrir þeim vatnshlotum sem eru í landi Hafnarfjarðar og gerð er grein fyrir þeim umhverfismarkmiðum sem skráð eru fyrir hvert vatnshlot. Öll starfsemi í deili-eða aðalskipulagi sem getur haft áhrif á vatn og stefna stjórnvalda og opinberar áætlanir eiga að vera í samræmi við vatnalög og þá stefnumörkun sem fram kemur í vatnaáætlun. Þannig er mikilvægt að sveitarfélög séu meðvituð um það sem þau setja á skipulagsáætlanir t.d. samlegðaráhrif og hvort umhverfismarkmið vatnshlots náist. Umhverfismarkmiðin eru skilgreind fyrir hvert vatnshlot og eru þau lagalega bindandi. Ástand vatnshlota má ekki hnigna, hvorki tímabundið né varanlega og skulu þau uppfylla umhverfismarkmið. Á vettvangi UOS hefur undanfarið verið unnið að endurskoðun á vatnshlotum á svæðinu og er viðbúið að stærri vatnshlot s.s. strandsjávvarhlotið Straumsvík-Kjalarnes og grunnvatnshlot eins og Selvogstraumur og Straumsvíkustraumur	1. Í leiðbeiningum UOS um áhrifamat vatnshlota segir að ekki sé gert ráð fyrir því að gert sé áhrifamat fyrir aðalskipulag í heild sinni eða að fjallað sé sérstaklega um hvert vatnshlot sem skipulagið nær til, heldur að kortlagt sé hvort tiltekin starfsemi sem skipulagið nær til geti haft áhrif á vatn. Skipulagstillagan gerir ráð fyrir nýjum byggingarsvæðum í Hamranesi og Vatnshlíð, þéttingu byggðar á eldri svæðum, efnistöku, hafnargerð í Straumsvík og orkuvinnslu í Krýsuvík. Hver og ein þessara framkvæmda geta haft staðbundin áhrif á vatnshlot og mikilvægt er að við deiliskipulagsgerð, umhverfismat og leyfisveitingar framkvæmda verði unnið áhrifamat á vatnshlot fyrir sérhvert verkefni. Leyfi þurfa að vera í samræmi við stefnumörkun vatnaáætlunar og í samræmi við lög um stjórn vatnamála. Mengandi starfsemi skal hafa starfsleyfi þar sem tryggt er að ástandi vatnshlota hnigni ekki og að umhverfismarkmið vatnshlota náist. Framkvæmdir sem aðalskipulagið tekur til eru þess eðlis að vænta má að haga megi þeim þannig að áhrif á vatnshlot verði í samræmi við lög. Á þessu stigi liggja ekki fyrir nægilegar upplýsingar til að leggja fram áhrifamat einstakra framkvæmda. Í heild er skipulagstillagan ekki líkleg til að valda því að ástand vatnshlota hnigni, sé staðið rétt að framfylgd skipulagsins. Bætt hefur verið við kafla um vötn, ár og sjó í aðalskipulaginu, sem greinir m.a. frá almennum ákvæðum um að í deiliskipulagi skuli gera grein fyrir þeim vatnshlotum sem kunna að verða fyrir áhrifum, <i>sjá kafla 25.5 í skipulagsgreinargerð</i>. 2. Ákvörðun um Undirhlíðarnámur byggja á áliti Skipulagsstofnunar og umsagnir við vinnslutillögu deiliskipulags vegna efnistöku. Fjölmargar mótvægisáðgerðir eru skilgreindar, rökstuðningur fyrir áhrifum og

Umsagnaraðili	Athugasemd	Viðbrögð
	verið skipt upp í smærri vatnshlot í næstu vatnaáætlun sem verður staðfest í byrjun árs 2028 og gildir í 6 ár. 2 Efnistökusvæði Eins og gert er grein fyrir í umhverfisskýrslunni er þörf á efnistöku fyrir byggingu húsnæðis og innviða í vaxandi bæjarfélagi. Heilbrigðiseftirlitið hvetur til endurnýtingu jarðefna, þannig að hægt sé að vinna og miðla fyllingarefni úr uppgrefti og grunnnum, ásamt óvirku brotaefni frá niðurrifi mannvirkja. Ef vel tekst til í slíkri endurnýtingu getur það dregið úr umferð og sparað einstaklingum og fyrirtækjum fjármuni sem fara í akstur. Þá dregur það úr losun gróðurhúsalofttegunda frá akstri. Finna þarf slíkum stað rými innan sveitarfélagsins, eða í samstarfi með nágrannasveitarfélögum. Vakin er athygli á að sveitarfélagi ber að vera með tiltækan farveg fyrir allan úrgang sem og móttöku- og söfnunarstöðvar sbr. 1. og 2. mgr. 4. gr. reglugerðar um meðhöndlun úrgangs nr.803/2023. Í valkostagreiningu vegna efnistökusvæða þá er náma í Undirhlíðum skilgreind sem efnistökusvæði, þar sem náman liggja vel við byggð og þar sé að finna hagkvæmt fyllingarefni. Heilbrigðiseftirlitið tekur ekki undir það mat sem fram kemur í umhverfismati námunar og það sem kemur fram í áhrifamati á vatnshlotið, að efnisvinnsla hafi ekki neikvæð áhrif á vatnshlotið. Náman er að stærstum hluta á fjarsvæði vatnsverndar sem og aðkomuvegir að námunni. Fjarsvæði vatnsverndar er aðalákomusvæði fyrir grunnvatnsstrauma sem liggja að núverandi vatnbólum og framtíðarvatnsbólum. Þannig er vatnsból Vatnsveitu Hafnarfjarðar staðsett í sigdal í Kaldárbotnum sem eru einungis í 3 km fjarlægð frá fyrirhuguðu efnistökusvæði, sem liggur á sama sigdal. Fyrirhugað framtíðarvatnsból Hafnfirðinga er í um 3,5 km fjarlægð sunnan við efnistökusvæðið, þ.e. í Fagradal. 3 Skrá yfir menguð svæði Þó svo gert sé ráð fyrir að Umhverfis- og orkustofnun í samstarfi við heilbrigðisnefndir skuli gera yfirlit yfir eldri svæði sem eru menguð eða þar sem grunur er um mengun og svæðin séu skráð í ofantalda skrá um menguð svæði er ljóst að ekki eru fullnægjandi upplýsingar um öll þau svæði sem eru hugsanlega menguð eða þar sem grunur er um mengun og má þar nefna svæði þar sem fram hefur farið starfsleyfisskyld starfsemi, sbr. viðauka I og II við lög um hollustuhætti, viðhald og niðurrif skipa, opin brennsla úrgangs, aflagðir urðunarstaðir úrgangs eða önnur mengandi starfsemi. Fyrirhuguð er vinna við áframhaldandi kortlagningu mengaðrar svæða og er vinna við frummat slíkra svæða á áætlun heilbrigðisnefndar. Frummatið getur falist í mati á upplýsingum	áhrifamati. Þá koma fram ítarlegir skilmálar í deiliskipulagi sem ætlað er að draga enn frekar úr umhverfisáhrifum. Í áliti Skipulagsstofnunar um umhverfismatsskýrslu segir: "Fyrir liggur að fyrirhugað efnistökusvæði og aðkomuvegur næst námunni eru að mestu leyti innan fjarsvæðis vatnsverndar. Fyrir liggur áhrifamat á vatnshlot með hliðsjón af leiðbeiningum Umhverfis- og orkustofnunar (áður Umhverfisstofnunar) og áhættumat vegna hættu á mengun grunnvatns. Niðurstöður bendi til þess að ekki sé líklegt að möguleg mengun innan fyrirhugaðs efnistökusvæðis berist á móti grunnvatnsstraumi til Kaldárbotna eða að mögulegu vatnsbóli í Fagradal. Skipulagsstofnun telur ljóst að ekki er ásættanlegt að neikvæð áhrif á grunnvatn verði af völdum efnistökkunnar og leggur því mikla áherslu á vöktun grunnvatns sem og á þær aðgerðir til mótvægis sem framkvæmdaraðili reifar í umhverfismatsskýrslu sem eiga annars vegar að koma í veg fyrir að mengun berist frá fyrirhugaðri efnistöku í grunnvatn og hins vegar skýra viðbragðsáætlun ef mengunaráhapp verður. Stofnunin bendir jafnframt á að við leyfisveitingu til framkvæmda á grundvelli skipulagslaga skal leyfisveitandi tryggja að leyfið sé í samræmi við þá stefnumörkun um vatnsvernd sem fram kemur í vatnaáætlun, sbr. 3. mgr. 28. gr. laga nr. 36/2011 um stjórn vatnamála. 3. Í umhverfisskýrslu er sett fram skrá yfir svæði þar sem grunur er um mengun í jarðvegi, í samræmi við reglugerð nr. 1400/2020. Jafnframt eru svæði tilgreind í skipulagsákvæðum þar sem það á við. 4. Möguleg vatnsvinnsla nærri Undirhlíðum er ekki hluti af stefnu aðalskipulagsins. Byggt á umhverfismati efnistökkunnar og upplýsingum frá Vatnaskilum er talið ólíklegt að fyrirhuguð efnistaka ekki áhrif á mögulegt vatnstökusvæði. 5. Fráveitan: Ræða við EKS um viðbrögð. 6. Íþróttasvæði. Tekið er undir ábendingu. Hún krefst ekki sérstakra viðbragða varðandi aðalskipulag. 7. Búseta í atvinnuhúsnæði. Stefna aðalskipulagsins er skýr hvað varðar hvar búseta sé heimil og hvar ekki. 8. Loftgæði og loftslagsmál. Vísað er í uppfærðan kafla 2.5 um umhverfis- og loftslagsstefnu.

Umsagnaraðili	Athugasemd	Viðbrögð
	frá mengunarsvæðum s.s. skriflegum upplýsingum eða ljósmyndum eða með vettvangsskoðun. 4 Vatnsverndarsvæði Ekki er gert ráð fyrir að stækka þurfi vatnsverndarsvæði ef þörf er á varavatnsbóli fyrir sveitarfélagið. Til skoðunar er hvort hægt sé að hefja vatnstöku í Fagradal eða við Undirhlíðar og líklegt að skilgreining vatnsverndarsvæða breytist með þeim hætti að grannsvæði vatnstökusvæðis í Fagradal stækki í átt að fyrirhuguðu efnistökusvæði við Undirhlíðar og sama gildir um vatnsverndarsvæðið vegna vatnstöku við Undirhlíðar. Hugmyndir Vatnsveita Hafnarfjarðar um vatnsvinnslu í Undirhlíðum er ekki að finna í greinargerð með aðalskipulaginu og spurning hvort ekki eigi að gera grein fyrir þeim í skipulaginu, þannig að hægt sé að meta hugsanleg áhrif á vatnshlotið, verndarsvæði sem þarf að skilgreina, auk annarra þátta s.s. lagnaleiðum o.þ.h. Í umhverfismati sem gert hefur verið vegna efnistöku í Undirhlíðum þá eru kort af misgengissprungum og er ekki stuðst við nýjustu gögn og er spurning hvort ástæða sé til að bæta slíkum jarðfræði upplýsingum við í umfjöllun umhverfisskýrslunnar. Þá er ljóst að á vettvangi Samtaka sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu er verið að skoða hringtengingar vatnsveitna og kortleggja ný varavatnsból. Slík hringtenging gæti nýst vel, ef náttúruvá s.s. eldgos og hraunrennsli stöðvar nýtingu á núverandi vatnsbólum og því mikilvægt að gerð sé grein fyrir slíkum hugmyndum í skipulagi. 5 Fráveitumál Stofnkerfi fráveitu tengist dælu- og hreinsistöðvum við Norðurgarð og við Hraunavík. Viðtakinn er skilgreindur sem síður viðkvæmur þ.e. strandsjór þar sem endurnýjun vatns er mikil og losun tiltekinnar mengunar er ekki talin hafa skaðleg áhrif á umhverfið. Ný fráveitutilskipun ESB er í vinnslu og ljóst að til framtíðar dugar ekki að vera með 1. eða 2. þreps hreinsun, krafan verður í það minnsta 3. þreps hreinsun og jafnvel 4. þreps hreinsun á árinu 2040. Í greinargerðinni er gefið út að Hraunavíkurstöðin sé fráveita með 1. stigs hreinsun á skólpi og að auki sé allt skólp fitu- og sandsíað. Einnig að við hönnun stöðvarinnar í Hraunavík sé miðað við að á einfaldan hátt væri hægt að tvöfalda afköst stöðvarinnar og fara út í 2. stigs hreinsun. Heilbrigðiseftirlitið gerir athugasemdir við þessar fullyrðingar, þ.e. að stöðin uppfylli 1. þreps hreinsun í samræmi við tilskipun ESB, en til þess að stöðin uppfylli 1. þreps hreinsun, þarf að útbúa settjarnir sem hreinsa skolpagnir úr fráveituvatninu. Í nánustu framtíð er ljóst að uppfylla þarf 2. þreps hreinsun sem byggist á lífræni hreinsun. 3. stigs hreinsun er síðan krafa um hreinsun á nitur, fosfór, örplasti o.fl. Samkvæmt mati Veitna er gróft mat þeirra að ef gerð er krafa um 4. þreps hreinsun í	9. Samgöngur Samgöngur á athafnar- og iðnarsvæðum. - Pantleið sem ekur um iðnaðar- og atvinnusvæðin verður bætt inn á mynd sem sýnir almenningssamgöngur í aðalskipulaginu - Á iðnaðar- og atvinnusvæðunum hefur verið pantleið strætó (leið 26) og verður áfram. Í upphafi árs 2026 var hún látin keyra á áætlun á annatímum. Reynslan sýndi að notkun var engin og því var fallið frá þessum akstri. - Athuga að strætóleiðir eru ekki bindandi í aðalskipulagi, og hafa því verið birtar sem næst því sem kemur fram í nýjustu samþykktu útgáfu af nýju leiðarneti strætó frá mars 2025 (https://www.straeto.is/um-straeto/leidakerfi/nytt-leidanet) í aðalskipulagstillögunni. Það mun þurfa að breyta leiðum eitthvað á næstunni til að þjónusta ný hverfi.

Umsagnaraðili	Athugasemd	Viðbrögð
	Hraunavík samkvæmt tilskipun ESB, þá þarf að landsvæði a.m.k. að ná 15 hektara svæði í kringum stöðina. En mesta landsvæðið fer í að uppfylla 1.-3. þreps hreinsun, eins og staðan er í dag. Búið er að þrengja mjög að Hraunavíkurstöðinni með nýrri akrein frá Reykjanesbraut sem tengist fyrirhugaðri höfn í Straumsvík og ljóst að athafnasvæði hreinsistöðvarinnar verður þá einungis leyst með landfyllingum. Þá er ljóst að við þéttingu byggðar eykst álag á fráveituna í eldri hverfum bæjarins og endurnýja þarf fráveitulagnir og aðskilja regnvatn og bakrás hitaveitunnar úr fráveitunni og þannig ná betri nýtingu á dælustöðvar til framtíðar. Þá er ljóst að dælustöðin við Óseyrarbraut annar ekki því magni sem inn í hana fer og því rennur skólp stóran hluta ársins um neyðarlúgur í Hvaleyrarlónið sem er á náttúruminjaskrá. 6 Ípróttasvæði Heilbrigðiseftirlitið vekur athygli á að í Hafnarfirði eru tvö akstursípróttasvæði og eitt skotsvæði en bæði svæðin eru hávaðasöm og geta valdið mengun. Mikilvægt er að þessum ípróttum sé tryggt svæði til langs tíma og mæti líta til alls höfuðborgarsvæðisins hvað varðar slíka uppbyggingu, en mikilvægt er að tryggja að hávaði frá þeim valdi nágrönnum ekki ónæði og hægt sé að viðhafa fullnægjandi mengunarvarnir. 7 Búseta í atvinnuhúsnæði Mikilvægt er að í öllu skipulagi séu gerðar skýrar kröfur til eigenda um notkun fasteigna og þeir gerðir ábyrgir fyrir að þær séu í samræmi við þær skipulagsáætlanir og notkun sem bæjarfélagið ákveður. 8 Loftgæði - loftlagsmál Heilbrigðiseftirlitið vekur athygli á að mikilvægt er að fjalla um aðgerðir í loftlagsmálum í tengslum við aðalskipulag, þar sem Ísland hefur eins og flestar þjóðir skuldbundið sig til þess að vernda loftslagið og draga úr losun gróðurhúsalofttegunda. Þannig mæti nefna áætlanir sveitarfélagsins til endurheimts votlendis og annarra vistkerfa og hvernig landnotkun stuðli að lægri losun gróðurhúsalofttegunda og bindingu kolefnis, uppbyggingu hjóla- og göngustíga, uppbyggingu landtenginga í höfnum svo eitthvað sé nefnt. 9 Samgöngur Gert er ráð fyrir bættum almenningssamgöngum með Borgarlínu og ný samgöngumiðstöð áætluð við Tjarnarvelli, sem jafnframt er hugsuð sem tengipunktur til Keflavíkurflugvallar. Í aðalskipulaginu virðist ekki gerð ráð fyrir neinum almenningssamgöngum við ört stækkandi iðnaðar- og athafnasvæði í Selhrauni, Kapelluhrauni og Hellnahrauni, en almenningssamgöngur eru	

Umsagnaraðili	Athugasemd	Viðbrögð
	nauðsynlegar til þessa að flytja fólk til og frá þeim vinnustöðum sem þar eru. Þá má jafnframt búast við að viðkvæm starfsemi s.s. hótél eða gistiheimili geti opnað á þessum svæðum nú þegar varúðarsvæði hefur minnkað. Virðingarfyllst, f.h. Heilbrigðiseftirlitsins Hörður Þorsteinsson framkvæmdastjóri	
18 Hugrún Margrét Óladóttir	Íbúðabyggð í Vatnshlíð ÍB-12 Óla Run tún OP9 Ég mótmæli allri fækkun grænna svæða til að byggja íbúðir, hvort sem er við Hvaleyrarvatn, á Óla Run-túni eða Þorlákstúni, sérstaklega þar sem hellingur af nýbyggingum er nú þegar til sölu í Hafnarfirði og ná höfuðborgarsvæðinu og nægt framboð þar af. Umhverfissálfræði sýnir vel fram á nauðsyn þess að bjóða upp á græn svæði í byggð og bútaums-hugmyndafræði hvað varðar byggingalist þar sem sjaldan er tekið tillit til stíls og þarfa umhverfis út frá langtímahugsun í fagurfræði hefur skilað sér í skyndihverfum sem öll líta eins út. Gerum frekar vel við það sem við höfum.	Sjá viðbrögð við tl. 2 og 3.
19 Hvalur hf.	Miðsvæði M4/M8 Samkvæmt því sem segir í auglýsingunni, sem virðist öðrum þræði sprottin af tilkomu svokallaðrar Borgarlínu með stóru B-i (öðru nafni Strætó), sýnir tillagan „áform sveitarfélagsins um landnotkun, náttúruvernd og þróun byggðar“ en þar komi fram „megin leikreglur sveitarfélagsins um hvernig byggðin og bærinn mun þróast til næstu áta t.d. hvað varðar íbúðabyggð, atvinnusvæði, samgöngur og náttúru- og minjavernd“. Þá segir að „[m]legintilgangur þess að kynna þessa tillögu [sé] að tryggja að allir hagsmunaaðilar, þar á meðal almenningur, fái tækifæri til að koma með ábendingar og athugasemdir áður en endanleg tillaga er samþykkt“. Samkvæmt nágildandi aðalskipulagi er landnotkun svæðis Hvals hf. („Hvalur“) á Reykjavíkurvegi 46 - 48 skilgreind sem iðnaðarsvæði og hefur alltaf verið þannig skilgreind í aðalskipulagi. Með nýju aðalskipulagi er á hinn bóginn fyrirhugað, án alls rökstuðnings, að landnotkun svæðisins muni breytast út iðnaðarsvæði í „miðsvæði M-8“. Svæði M-8 er samkvæmt skipulaginu: Þróunarreitur, þar sem gert er ráð fyrir að þar byggist upp blönduð starfsemi. Íbúðabyggð og atvinnustarfsemi. Byggingarheimildir í samræmi við rammahluta skipulags Hraun vestur. Á miðsvæðum er samkvæmt fyrirhuguðu aðalskipulagi meðal annars gert ráð fyrir blandaðri byggð þar sem verslunar- og þjónustustarfsemi, stjórnsýsla og skrifstofur fara saman með íbúðum, einkum á efri hæðum bygginga. Þá er vísað með almennum hætti til þess að byggingarheimildir á svæði Hvals verði „í samræmi við rammahluta skipulags Htaun vestur“. Við yfirllestur á tammahluta á https://hafnarfjordur.is	Ekki var talið eðlilegt að hafa skilgreint iðnaðarsvæði, sem heimilar mengandi starfsemi, í miðri íbúðarbyggð og þróunarsvæði. Gerð er sú breyting að reitur fyrir Reykjavíkurveg 46-48 verði athafnasvæði í stað miðsvæðis. Þar með er skýrara hvers konar starfsemi er áætlað að vera á reitnum. <i>Sjá kafla 19.1.2 um svæði AT-6.</i>

Umsagnaraðili	Athugasemd	Viðbrögð
	/vidburður/kynningarfundur-nytt-adalskipulag-hafnarfjarðar-2025-2040-0g- \ / undirhlidar/. \, ie V f Hraun vestur et hins vegar vandséð hvernig það nær yfir fasteignir Hvals. Samkvæmt því sem þar segir nær skipulagsbreytingin „til 32 ha reits í Hraunum-vestur, sem afmarkast af Fjarðarhrauni, Hjallahrauni, Reykjavíkurvegi“. Er svæðið nánar skilgreint svo í tillögu fyrir nýtt miðsvæði: Hraun Vestur er svæðið milli Reykjavíkurvegar, Flatahrauns og Fjarðarbrauns, skilgreint sem Miðsvæði M4. Horft er til þess að á svæðinu verði blönduð byggð, þar er áhersla lögð á blandaða byggð sem byggir á þróunaráætlun fyrir Hraun Vestur og rammahluta aðalskipulagsbreytingarinnar uppdrátt og greinargerð. Horft er til þess að á svæðinu verði blönduð byggð verslun, þjónusta, m.a. heilbrigðistengd svo sem hjúkerunarheimilk, menningarstofnanir, skrifstofur og allt að 2500-3000 íbúðir einkum á efri hæðum bygginga. Léttur iðnaður svo sem matvæla. og lyfjaframleiðsla er áfram heimil á svæðinu? Sjá nánar neðangreindar myndir. Hlutamynd úr Tillaga að breytingu gildandi Aðalskipulagi á Aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2013-2025 Hafnarfjarðar 2013-2025 2 Rétt er að taka fram að starfsemi Hvals er matvælaframleiðsla. 3 Sjá nánar á bls. 33. í rammahluta skipulags Hraun vestur. Sjá einnig kortablad : https://skipulagsea.tuis/files/add3dbc0-90F4-+188-9338-2bec5854afb3. Samkvæmt ofangreindu virðist ætlunin allt eins sú að halda svæði Hvals (17) óbreyttu, þ.e. samkvæmt tammahluta skipulagsins sem aðalskipulagið vísar til. Aðalskipulagið á hinn bóginn gerir ráð fyrir breytingu sem fyrr segir. Eitt rekst þannig á annars horn og telur Hvalur vinnubrögð bæjarfélagsins hvað þetta varðar ekki í samræmi við vandaða stjórnsýsluhætti. Þó Hvalur hefur verið atvinnurekandi í Hafnarfirði í áratugi 4 sama reitnum, þ.e. Reykjavíkurvegi 46 - 48, eða allt frá árinu 1970 og hefur áframhaldandi áform um slíkt. Hvalur er meðvitaður um að sveitarstjórnir njóta nokkuð víðtækra skipulagsheimilda. Það breytir hins vegar ekki þeirri staðreynd, að breytingar sem þessar eru bersýnilega til þess fallnar að grafa undan fyrirsjáanleika þegar kemur að atvinnustarfsemi og uppbyggingu hennar í Hafnarfirði, með tilheyrandi áhættu og kostnaði samfara því fyrir atvinnurekendur, þ. á m. auknum fjármögnunarkostnaði. Verði þetta raunin er jafnframt ljóst að sjónarmið um að Hafnarfjarðarbær sé álitlegur kostur fyrir aðila sem huga að atvinnuuppbyggingu eru orðin tóm. Skorað er á bæjaryfirvöld að gera breytingar á tillögunni og færa landnotkun á svæði Hvals í samræmi við núgildandi skipulag, þ.e. iðnaðarsvæði eingöngu, sbr. meðal annars 1. mgr. 32. gt. skipulagslaga. Ef framtíðin ber í skauti sér, frá sjónarhóli Hvals, að starfsemi fyrirtækisins sé betur komið fyrir annars staðar, þá aðeins fyrst þá ætti að gera breytingar á aðalskipulagi að því	

Umsagnaraðili	Athugasemd	Viðbrögð
	er Hvals-teitinn varðar. Allur réttur er áskilinn. Virðingarfullst, f.h. Hvals hf. Kristján Loftsson, framkvæmdastjóri	
20 Ingibjörg Á Hjálmarsdóttir	Óla Run tún OP9 Óla Runs tún er yndislegur staður og frábært útivistasvæði fyrir suðurbæinn. Ærslabelgurinn hefur verið mikið notaður, fótboltamörkin vel nýtt og fólk almennt nýtt sér túnið til ýmissa leikja og útiveru. Það er alvarlegt að á nýju aðalskipulagi Hafnarfjarðar sé ætlunin að skerða þetta svæði með byggingu fleiri húsa við Brekkuhvamm. Ég bendi á að það er mikil hætta á að túnið verði skert vegna komu Tækniskólans og vegabóta sem þá verður nauðsynlegt að gera til að umferðin um þetta svæði gangi. Túnið yrði þá skert við Strandgötu ofan Flensborgartorgs og þá yrði bara eftir smá blettur af túninu ef af fyrirhugaðri byggð við Brekkuhvamm verður. Fyrir mörgum árum var haldin samkeppni um teikningar af uppbyggingu túnsins sem almenningsgarði fyrir Hafnarfirðinga. Veitt voru þrenn peningaverðlaun. En ekkert gerðist. En nú er tækifæri til þess! Ég skora á nýja bæjarstjórn Hafnarfjarðar að endurskoða málið og gera túnið að flottum almenningsgarði, bæjarbúum til yndisauka. Við verðum að horfa til framtíðar og búa til bæ sem fólki líður vel í og getur farið út og hreyft sig í nærumhverfi sínu. Frekari byggð við túnið er óafturkræf. Með vinsemd, Ingibjörg Ásta Hjálmarsdóttir	Hafnarfjarðabær hefur skoðað fjölmarga valkosti fyrir uppbyggingu íbúða til að mæta brýnni þörf. Við áform um uppbyggingu á Óla Run túni hefur verið horft til þess að nýta núverandi innviði sem best auk þess að tryggja að gæði grænna svæða haldi sér og styrkist. Þannig hefur t.d. verið dregið talsvert úr stærð uppbyggingarsvæðis og nær það eingöngu til Brekkuhvamms. Til að skerpa á áherslum um að styrkja Óla Run túnið sem almenningsgarð hefur verið bætt við skipulagsákvæðum sem snúa að því. Jafnframt hefur veirð horft á að tengja betur grænusvæðin sem eru við Óla run túnið, Suðurbæjarlaug og Jófríðastaði. Þá eru sett skipulagsákvæði til að tryggja aðgengi að túninu frá Brekkuhvammi. <i>Sjá í kafla 5.1.2 (OP-9) og 13.4.2 (ÍB-7).</i>
21 Jónatan Garðarsson	Íbúðabyggð í Vatnshlíð ÍB-12 Undirritaður mótmælir áformum sem koma fram í auglýstu Aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2025 til 2040, þar sem ráðgert er að byggja í Vatnshlíð, á svæði sem er merkt ÍB12. Það er með ólíkindum að bæjaryfirvöld í Hafnarfirði sýni slíka skammsýni og yfirgang gagnvart þessu mikilvæga og viðkvæma útivistar- og náttúrsvæði eins og birtist í aðalskipulaginu, sem nú er auglýst. Þetta landsvæði var örfoka og nauðbitið fyrir rúmlega hálfri öld þegar farið var að græða það upp með markvissum hætti og ærnu erfiði. Það var gert með það að markmiði að skapa framtíðar útivistar- og yndissvæði fyrir bæjarbúa, þar sem hægt væri að njóta næðis og upplifa náttúruna í næsta nágrenni þéttbýlisins. Svæðið umhverfis Hvaleyrarvatn, sem er hraunstíflað vatn í dalkvos, hefur á undanförunum áratugum tekið stórstígum gróðurframförum fyrir tilstilli Skógræktarfélags Hafnarfjarðar og fleiri aðila sem hafa lagt sig fram um að bæta landið. Á þessu svæði var mikill uppblástur og það kom oft fyrir að moldarstrókar frá svæðinu lægju yfir byggðinni í næsta nágrenni. Þessari þróun var snúið við hægt og rólega á mörgum árum með þrotlausri vinnu fólks sem tókst á við þetta verkefni af mikilli bjartsýni. Frumkvöðlarnir sem stóðu þar að verki voru sannfærði um að svæðinu yrði þyrmt um langa framtíð fyrir	Sjá viðbrögð við tl. 2.

Umsagnaraðili	Athugasemd	Viðbrögð
	stórtækri mannvirkjagerð. Landið umhverfis Hvaleyrarvatn er fyrir þó nokkuð löngu orðið eitt vinsælasta útivistarsvæði bæjarbúa og annarra sem hafa uppgötvað þessa perlu í upplandinu. Þarna eru fjölbreyttir stígar vítt og breitt, áningarbekkir sem einstaklingar og félagasamtök hafa gefið bæjarbúum, fallegir trjáreitir og lundir, leiksvæði fyrir börn, fornminjar og margt annað sem dregur fólk að svæðinu. Kyrrðin er umtalsverð þrátt fyrir að þetta landsvæði sé frekar nálægt nýjustu byggingarhverfum bæjarins. Kyrrðin helgast fyrst og fremst af því að þarna eru fá hús og vegurinn um svæðið ber ekki mikla bílaumferð. Vatnshlíðin norðvestan Hvaleyrarvatns, Vatnshlíðarhnúkur og Bleikisteinsháls ásamt því sem eftir er af Hamranesi mynda norðvestur rammann og síðan taka Beitarhúsháls, Vatnsendahlíð, Kjóadalsháls og Selhöfði við og mynda skeifuna umhverfis Hvaleyrarvatn. Þetta einstaka svæði hefur sterka skýrskotun til náttúru upplifunar sem heillar marga. Þarna koma fjölmargir bæjarbúar á hverjum einasta degi til að njóta þessa einstaka svæðis í ró og næði. Þetta er uppáhaldssvæði margra fjölskyldna sem venja þarna komur sínar allt árið um kring. Göngufólk, hlauparar, hjólafolk og margir aðrir halda mikið upp á svæðið og þá ásynd sem þar hefur skapast á undangengnum árum. Þetta gerðist ekki af sjálfu sér því þarna hafa fjölmargir lagt hönd á plóg. Þarna eru trjáreitir sem skólafólk hefur ræktað upp á nokkrum áratugum, svæði sem Vínafélag Cuxhaven og Hafnarfjarðar hefur gróðursett í um margra ára skeið, ræktunarreitir með margskonar tegundum af öspum sem Skógrækt ríkisins gróðursetti á sínum tíma, trjáreitir sem tilheyra Landgræðsluskógaátakinu sem hófst árið 1990, reitir með Landgræðslusjóðsplöntum, svæði sem sjálfbóðaliðar hafa ræktað upp og svona mætti áfram telja. Þetta eru reitir með mjög fjölbreyttum trjátegundum, svonefndir yndisskógarreitir sem eiga margra áratuga langa sögu. Allt þetta gerir svæðið mjög verðmætt en það velta ekki margir því fyrir sér í dag hversu margar vinnustundir sjálfbóðaliða hafa farið í að skapa þetta umhverfi á löngum tíma. Með þessum áformum um að leggja landið undir íbúðabyggingu er verið að fórna áratuga löngu ræktunarstarfi og öllu svæðinu er stefnt í stórkostlega hættu. Þetta er fullkomlega óásættanlegt og með ólíkindum að æðstu stjórnendur bæjarfélagsins leggi þetta til. Þess er krafist að hætt verði við þessum áform og að svæðinu verði hlíf svo að komandi kynslóðir fái notið þess á sama hátt og núverandi íbúar Hafnarfjarðar. Landið umhverfis Hvaleyrarvatn er mun merkilegra og mikilvægara sem útivistarsvæði bæjarbúa en sem byggingaland. Bæjaryfirvöld sem átta sig ekki á mikilvægi grænna svæða sem laða fram það besta hjá fólki eru á villigötum. Steinsteypa og malbik eiga ekki heima hvar sem er og það er ekki nauðsynlegt að byggja allsstaðar í landi bæjarins. Svæðið umhverfis Hvaleyrarvatn er náttúruperla sem varð ekki til af sjálfu sér. Þarna komu margar hendur að verki. Langflestir sem komu að þessum landbótum voru sannfærðir um að þetta væri framtíðar útivistarland	

Umsagnaraðili	Athugasemd	Viðbrögð
	bæjarins sem bæri að vernda og græða upp til hagsbóta fyrir bæjarbúa framtíðarinnar. Það má alls ekki sjást í eitt einasta hús eða mannvirki frá Hvaleyrarvatni eða svæðinu þar í kring. Þetta er afar mikilvægt og þar af leiðandi eru hugmyndirnar sem koma fram í aðalskipulaginu um háreist fjölbýlishús í fullkominni andstöðu við þær hugsjónir og ómældar vinnustundi sem fjölmargir hafa lagt af mörkum við að rækta og bæta landið í kringum Hvaleryarvatn. Hvaleyrarvatn er í dalkvos þar sem grunnvatn er lykilatriði. Verði af framkvæmdum í grennd við vatnið er mikil hætt á því að það hverfi alveg. Afrennsli úr hlíðunum í kringum vatnið er ekki mikið en samt nægjanlega mikið til þess að viðhalda vatnsyfirborðinu. Jarðrask, vegaframkvæmdir, lóðagerð og húsbyggingar í Vatnshlíð skapa augljósa hættu á því að þar gæti verulegrar mengunar. Þar að auki gætu skapast þau skilyrði að vatnið þornaði hreinlega upp og hyrfi með öllu. Það er ekki langt síðan grunnvatnsstaða svæðisins var með slíkum hætti að vatnið hvarf að mestu leyti, en sem betur fór jókst vatnsmagnið þegar kom fram á vetur og vatnsstaðan jafnaði sig árið eftir. Þess er krafist að bæjaryfirvöld í Hafnarfirði falli alfarið frá þessum áformum og sjái til þess að ekki verði byggt í Vatnshlíð eða neinsstaðar í námunnda við Hvaleyrarvatn í framtíðinni. Sjónlína frá Hvaleyrarvatni er lykilatriði og það er jafnframt mikilvægt að fólk geti fundið fyrir samskonar upplifun í framtíðinni og núna, það er að dalkvosin sem Hvaleryarvatn er í og allt umhverfið verði án mannvirkja sem skemma ásynd svæðisins. Virðingarfyllt Jónatan Garðarsson Rósa Sigurbergsdóttir Lóuási 2, 221 Hafnarfirði	
22 Jakob Jónasson	Óla Run tún OP9 Í Hafnarfirði eru fá græn opin svæði eftir. Slík svæði eru bæði mikilvæg fyrir leik sem og geðheilsu. Ólarun tún er oft fullt lífi, börn í leik, hundaeigendur, flugeldasvæði á gamlársdag, fólk að labba í kring um túnið og njóta friðarins og bara virkunar. Það væri mikill missir að missa þetta svæði, jafnvel þótt aðeins að hluta til. Ég veit ekki um einn hafnfirðing sem styður þessa tillögu. Vinsamlegast finnið aðrar leiðir til að þetta byggð.	Hafnarfjarðabær hefur skoðað fjölmarga valkosti fyrir uppbyggingu íbúða til að mæta brýnni þörf. Við áform um uppbyggingu á Óla Run túni hefur verið horft til þess að nýta núverandi innviði sem best auk þess að tryggja að gæði grænna svæða haldi sér og styrkist. Þannig hefur t.d. verið dregið talsvert úr stærð uppbyggingarsvæðis og nær það eingöngu til Brekkuhvamms. Til að skerpa á áherslum um að styrkja Óla Run túnið sem almenningsgarð hefur verið bætt við skipulagsákvæðum sem snúa að því. Jafnframt hefur veirð horft á að tengja betur grænusvæðin sem eru við Óla run túnið, Suðurbæjarlaug og Jófríðastaði. Þá eru sett skipulagsákvæði til að tryggja aðgengi að túninu frá Brekkuhvammi. <i>Sjá í kafla 5.1.2 (OP-9) og 13.4.2 (IB-7).</i>
23 Janusz Grzegorz Rogos	Skilmálar varðar gistiheimili á íbúðarsvæði IB-3 Óskað er eftir að við «Skipulagsákvæði» sé bætt við «Heimilt er að vera með gististarfsemi í flokki 2. Rökstuðningur: Gististarfsemi í heimahúsum og í smáum einingum á vel við á áhrifasvæði miðbæjarins. Það eykur mannlíf og eftirspurn eftir veitingaþjónustu og verslun sem bæjarbúar nýta sér. Enda segir í	Almennar heimildir og jafnræði milli atvinnugreina Líta má svo á að núverandi almenna ákvæði heimili þegar minni gistiheimili sem þjónustustarfsemi innan íbúðarreita, enda uppfylli starfsemin ákvæði um búsetuhagsmuni og önnur lögbundin skilyrði. Lög um veitingastaði, gististaði og skemmtanahald eru jafnframt skýr um að ný

Umsagnaraðili	Athugasemd	Viðbrögð
	kafla 16.2, Milli áhrifsvæðis og miðbæjar eru ekki alltaf skörp skil heldur fléttast miðbæjarkjarninn saman við nærliggjandi byggð. Skiljanlegt væri við endurskoðun ákvæðis að skipulagshöfundar myndu setja einhver efri mörk á fjölda gististaða í flokki 2 á áhrifsvæði miðbæjar, til dæmis með hámarkshlutfalli húsa innan svæðis. Sjálfstafað er að undirstrika kröfu sem fram kemur í kafla 13.4.1. um að það sé gengið úr skugga um að búsetuhagsmunir skerðist ekki vegna óþrífnaðar eða hávaða. Í dag er stefnan hjá skipulagi Hafnarfjarðar að banna alla gististarfsemi í öllum íbúðahverfum óháð aðstæðum eða staðsetningu og jafnvel þó nágrannar séu því sammála. Heimagingarstarfsemi, heilsárs eða hluta er það sem bjargaði Íslandi upp úr hruninu. Airbnb setti markaðsafl stórfyrirtækja í hendur almennings, bjargaði þjóðinni upp úr hruninu og dreyfði hagnaðinum betur en dæmi eru um við slíkar breytingar. Svo má segja að heimaginging (í merkingunni atvinnustarfsemi í íbúðarhúsnæði) kom okkur á kortið mþa vera nógu ódýr og persónuleg til að ná til nýs markaðar. Þetta algera bann við heilli atvinnugrein, sem jafnframt er elsta form ferðaþjónustu, gistihús/guesthouse (gististarfsemi í heimahúsi) verður að teljast mjög harkalegt og laust við allt meðalhóf. Færa má rök fyrir því að þetta sé brot á eignarétti laga. Ef almenningur má í engu tilviki, jafnvel þó nágrannar séu því sammála, hafa nein not af íbúðum sínum, nema sofa í þeim og leigja í almennt langtímaleigu, þó betra bjóðist, þá er eignarétturinn og athafnafrelsið augljóslega mjög skertur. Hvað stoppar þá yfirvöld í að ganga lengra? Flest fólk hefur allt sitt fjármagn bundið í íbúðum sínum. Þar með eru tækifæri flestra bundin í þeim. Margir björguðu sér í hruninu mþa leigja herbergi til túrista, bílskúr, eða drýgja ellilífeyrinn mþa leigja íbúðina til túrista og flytja sjálfir annað. Hvernig á fólk að bjarga sér í næstu kreppu? Með svona algeru banni má segja að þjóðinni sé skipt í 2 hópa: Þá sem eiga fjármagn og fyrirtæki. Þeir mega nýta sín tækifæri til fulls og fara þangað sem ávöxtunin er best. Og svo fjöldinn, sem má sífellt minna gera við sitt nema það sem hentar stjórnmála og embættismönnum þá stundina. Mörg blómleg fyrirtæki byrjuðu í bílskúr eða heimahúsi. Heimaginging er ein áhættuminnsta starfsemin fyrir venulegt fólk. Hér er að sjálfsögðu ekki verið að leggja til algert frelsi, engar reglur og ekkert tillit til nágranna. Einungis að farinn sé einhver millivegur, t.d mþa heimila ákveðinn fjölda gististaða eða prósentu af hverfi. Sú prósentu sé t.d. meiri í miðbæjarsvæðinu (gamli bærinn frá sjónum upp að Álfaskeiði, frá St. Jóseps og að og kringum Hellisgerði), þar sem er eðlilegt er að sé meira líf og starfsemi, en t.d. í úthverfum. Síðan séu settar einhverjar reglur um ónæði og umgengni. En það verður jafnframt að taka tillit til þarfa samfélagsins til sveigjanleik, starfa og starfsemi. Fólk sem býr í miðju þéttbýli getur ekki ætlast til sama næðis og ef það býr í sveit. Margir útlendingarvilja kynnast og gista hjá heimamönnum, ekki bara í stórum og ópersónulegum hótélum. Þeir bjóða okkur í sín íbúðahverfi. Sýnum	rekstrarleyfisskyld gististarfsemi innan þéttbýlis skuli vera í samþykktu atvinnuhúsnæði. Athugasemdirnar kalla samkvæmt þessari nálgun ekki á breytingu á aðalskipulagstillögunni. Óheppilegt gæti verið að draga einn tiltekinn flokk þjónustustarfsemi sérstaklega fram í almennum ákvæðum, þar sem það gæti skapað þá túlkun að önnur starfsemi sem samræmist íbúðarbyggð komi síður til greina. Bætt verður við texta um almennar leikreglur fyrir breytingar á húsnæði á íbúðarreitum: Við mat á breytingu íbúðarhúsnæðis í atvinnuhúsnæði verði meðal annars lítið til umfangs starfseminnar, aðkomu, umferðar, bílastæða, hávaða, umgengni og annars ónæðis, auk stöðu á húsnæðismarkaði. <i>Sjá kafla 13.4.1 Almenn skipulagsákvæði fyrir íbúðarbyggð.</i>

Umsagnaraðili	Athugasemd	Viðbrögð
	þeim meiri gestrisni en núverandi stefna gerir. Einnig: Núverandi stefna er að ekki má byggja nema einbýli eða mesta lagi raðhús í grónum hverfum. Þetta er augljóslega mikil sóun á tækifærum og mismunar fólki eftir efnahag. Einungis þeir efnameiri geta keypt slík heimili. En unga fólkið þarf smábúðir og geta gengið sem flestra erinda en því er bara búinn staður í nýjum úthverfum þar sem allir neyðast til að eiga bíl. Ekkert mál ert t.d. að leyfa 4-6 smábúðir á einni einbýlishúsalóð. Ef við ætlum að lækka skatta, minnka, mengun, hækka kaup og fjölga tækifærum sem flestra, þá er betri landnýting helsta leiðin. Hér er enginn að tala um að byggja „álver“ í gamla bænum, einungis að sú öfgastefna sem nú er (að gamli bærinn sé nánast eins og fyrir 100 árum, þó samfélagið sé 10-20 sinnum fjölmennara) sé færð aðeins nær nútíma þörfum. Til þess þarf að slaka aðeins á viðhorfum í skipulagsmálum í Hafnarfirði. Höfum jafnframt í huga, að þegar það hverfi, sem flestum finnst fallegast, gamli bærinn, var byggt, þá voru reglurnar ca. 10-20% af því sem nú er og það tók ca 1 mánuð að fá hlutina samþykkt. Starfsemi var þar sem fólk taldi þurfa og húsin voru eins og húsbyggjendur töldu best. Nú getur tekið 10 ár að fá bílskúr samþykktan, húsin hafa lítið með þarfir samfélagsins að gera, ein meira með þarfir stjórnmála líðandi stundar. Afleiðingin: Þar sem var iðandi mannlíf, sést varla fólk á ferli, 60% Hafnfirðinga finna ekki vinnu í Hafnarfirði, skelfilegar umferðarteppur, meiri mengun, dýrara og fátækara samfélag. Leyfum hóflega þéttingu byggðar á litlum reitum, ekki bara á risaverkefnum stórfjárfesta. Leyfum hóflega blandaða byggð, svo venjulegt fólk geti blómstrað, byggt smárekstur og fleiri gengið sinna erinda. Hafnarfjörður og Hafnfirðingar hafa í sér mikla möguleika. Ef við bara leyfum þeim að njóta sín. Takk fyrir.	

24 Garðabær	Setbergsgöng Ofanbyggðarvegur Á afgreiðslufundi skipulagsstjóra þann 7. júlí sl var tekið fyrir ofangreint mál og eftirfarandi bókun gerð. „Lögð fram tillaga að endurskoðuðu aðalskipulagi Hafnarfjarðarbæjar sem mun gilda fyrir tímabilið 2025-2040. Gerð er athugasemd við að brautin sem tengir saman mislæg gatnamót Kaldársselsvegur við "Ofanbyggðaveg" og mislæg gatnamót við Reykjanesbraut sé ekki skilgreind sem stofnbraut eins og aðalskipulag Hafnarfjarðar sem gildi fyrir tímabilið 2005-2025 gerði ráð fyrir við samþykkt þess. Einnig er gerð athugasemd við að aðalskipulagstillagan geri ráð fyrir jarðgöngum Reykjanesbrautar um Setbergshamar sem gildandi Aðalskipulag Garðabæjar 2016-2030 gerir ekki ráð fyrir. Þegar tillögu um útfærslu endurbóta á stofnbrautakerfi á sveitarfélagamörkum Hafnarfjarðar og Garðabæjar liggja fyrir verður hægt að vinna að tillögum að breytingum á aðalskipulagsáætlunum beggja sveitarfélaga. Garðabær leggur áherslu á mikilvægi góðrar samvinnu og samráðs sveitarfélaganna og að í aðalskipulaginu verði skýrt kveðið á um að virkt og tímanlegt samráð milli nágrannasveitarfélaga verði í fyrirrúmi vegna fyrirhugaðrar skipulagsvinnu eða framkvæmda sem gæta áhrifa á sveitarfélagamörkum. Mikilvægt er að samræma lausnir og tryggja að ákvarðanir stuðli að skilvirkni, góðri nýtingu lands og innviða og þjónustustigi íbúa beggja sveitarfélaga.“	Vegna skilgreiningar Kaldárselsvegur: Gatan er tengibraut í gildandi Aðalskipulagi eins og í núverandi tillögu. Í skipulagsákvæðum stendur: „Verður stofnvegur Vegagerðarinnar að hluta ef Elliðavatnsvegur/ Flóttamannaleið verður skilgreindur Vegagerðarvegur.“ Vegagerðin hefur ekki ennþá skilgreint Flóttamannaleið formlega sem stofnveg Vegagerðarinnar og því verður þetta látið standa svona, þar til það e.t.v. breytist. Vegna jarðgangna undir Setbergshamar: Bætt hefur verið í texta í kafla 23.6 að aðalskipulag Garðabæjar geri ekki ráð fyrir jarðgöngum. Tillagan gerir ráð fyrir að Reykjanesbraut verði í frjálsu flæði í gegnum Hafnarfjörð, annaðhvort í með göngum í gegnum Setbergið eða með tveimur nýjum mislægum gatnamótum, við Lækjargötu og Kaplakrika. Aðalskipulagstillagan sýnir báða kosti, en hvor kosturinn verður fyrir valinu hefur ekki verið ákveðið og er í skoðun hjá Vegagerðinni og sveitafélögunum tveimur. Það er rétt að tillagan sem felur í sér Setbergsgöng, passar ekki við stofnvegakerfi í Aðalskipulagi Garðabæjar, og þarf þá að breyta því samhliða ef sú lausn verður fyrir valinu.
--------------------	--	---

25 Kópavogsbær	Íbúðabyggð í Vatnshlíð ÍB-12 Setbergsgöng Vatnsvernd Nýtt Aðalskipulag Hafnarfjarðar 2025-2040. Á fundi skipulags- og umhverfisráðs þann 15. júní 2026 var lögð fram umsagnarbeiðni frá Hafnarfirði dags. 7. maí 2026 um tillögu að nýju Aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2025-2040. Á embættisafgreiðslufundi skipulagsfulltrúa þann 8. júní 2026 var erindinu vísað til skipulags- og umhverfisráðs. Einnig var lögð fram umsögn skipulagsfulltrúa dags. 8. júní 2026. Lilja Grétarsdóttir skipulagsfulltrúi Hafnarfjarðar og Hrafnkell Proppé skipulagsráðsgjafi frá Urbana gerðu grein fyrir erindinu. Bókun skipulags- og umhverfisráðs: Umsögn skipulagsfulltrúa dags. 8. júní 2026 samþykkt. Virðingarfyllst, f.h. skipulagsfulltrúa Karlotta Helgadóttir Fulltrúi skipulagsdeildar UMHVERFISSVIÐ, SKIPULAGSDEILD Kópavogi, 8. júní 2026 25102713/ AK Aðalskipulag Hafnarfjarðar 2025-2040 Umsögn um auglýsta tillögu að aðalskipulagi/Umsögn skipulagsfulltrúa Þann 7. maí 2026 barst erindi frá Hafnarfjarðarbæ þar sem óskað er eftir umsögn Kópavogsbæjar um nýtt Aðalskipulag Hafnarfjarðar 2025-2040, auglýst tillaga. Um er að ræða mál nr. 1446/2025 í skipulagsgátt. Á afgreiðslufundi skipulagsfulltrúa Kópavogsbæjar dags. 11. maí 2026 var erindinu vísað til verkefnastjóra aðalskipulags. Umsögn um tillögu að aðalskipulagi Nýtt aðalskipulag felur í sér töluverða aukningu á fjölda íbúða á ÍB-12, frá gildandi aðalskipulagi, sem hefur í för með sér fjölgun ferða til og frá svæðinu. Kópavogsbær leggur áherslu á að samgöngumál svæðisins verði sérstaklega skoðuð, með það að markmiði að umferð um Elliðavatnsveg og Flóttamannaveg aukist ekki umfram það sem vegurinn og aðliggjandi svæði þola. Gegnumstreymisumferð um svokallaða Flóttamannaleið tengist inn á Vatnsendaveg sem liggur í gegnum íbúðarbyggð í Kópavogsbæ og hefur aukin umferð neikvæð áhrif á svæðið. Það er einnig mikilvægt að skoða samgöngumál m.t.t. til þess að vegurinn í núverandi mynd hefur takmarkaða getu og ekki hefur verið tekin ákvörðun um framtíðar fyrirkomulag vegarins. Því er mikilvægt að meta umferðartengingar við svæðið í þessu samhengi. Sveitarfélagamörk Kópavogs og Hafnarfjarðar liggja frá Húsafelli suður fyrir skíðasvæðið í Bláfjöllum. Um er að ræða þjóðlendu innan Kópavogsbæjar. Hvað varðar tengsl aðalskipulagsáætlana sveitarfélaganna má helst nefna fyrirkomulag Bláfjallavegar. Eftirfarandi umfjöllun er í töflu á bls. 105 í tillögu að aðalskipulagi: Mynd 1 sýnir umfjöllun um Bláfjallaveg í kafla 23.7.2 Tengibrautir í tillögu að aðalskipulagi. Skipulagsfulltrúi gerir ekki athugasemd við að Bláfjallavegur verði	Umferð um Flóttamannaveg Umferðahermin sýnir að áætluð umferð á Ásvallabraut við Vatnshlíð (ÍB-12) muni aukast úr 8.500 bílum í um 10.600 bíla árið 2040, ef Vatnshlíð verður fullbyggð skv. uppbyggingaheimildum í aðalskipulagstillögunni. Þetta er umferð sem Ásvallabrautin getur annað, og gert er ráð fyrir að meiri hluti hennar endi á Reykjanesbraut eftir Kaldársælesvegi eða Krýsuvíkurvegi, og til framtíðar líka um Ofanbyggðaveg að Reykjanesbraut. Einhver hluti farþega getur valið að aka eftir Flóttamannavegi og þá annaðhvort eftir Vífilstaðavegi út á Reykjanesbraut eða eftir Elliðavatnsvegi og inn í efri byggðir Kópavogs. Þar sem vegurinn er ekki eins greiðfær er ólíklegt að margir velji þessa leið, en þó ekki hægt að komast hjá því, nema bara að gera hana minna aðlaðandi, t.d. með en lægri umferðahraða eða öðrum ráðstöfunum. Um Bláfjallaveg Hafnarfjörður stefnir á að Bláfjallavegur verði opnaður aftur og er hann því sýndur sem tengivegur. Vegurinn er t.d. mikilvæg flóttaleið. Ljóst er að samráð þarf um uppbyggingu vegarins áður en hann verður opnaður á ný
-----------------------	--	---

	lagfærður og opnaður aftur. Áður en hægt er að opna veginn þarf að skoða áhrif opnunar m.t.t. vatnsverndar og áhrifa á umferð. Niðurstaða Skipulagsfulltrúi gerir ekki athugasemd við tillögu að Aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2025-2040. F.h. skipulagsfulltrúa Andrea Kristinsdóttir Verkefnastjóri aðalskipulags	
--	---	--

26 Landeigendur Óttarsstaða	Óttarsstaðir Setbergsgöng Landeigendur Óttarsstaða gera eftirfarandi athugasemdir við auglýst aðalskipulag: 1. Að ósk landeigenda skv. máli 2603141 - Óttarsstaðir, fyrirspurn hafi ekki skilað sér inn í aðalskipulag, um að gerð verði breyting á landnotkun á um 220 ha. svæði í nýju aðalskipulagi Hafnarfjarðar undir golfvöll og frístundarbyggð. Landeigendur gera kröfu um að þessi breyting skili sér inn í nýtt aðalskipulag áður en það verði klárað og sent til staðfestingar. 2. Breytta landnotkun frá núgildandi skipulagi á stórum hluta landsins sem ekki er unnin í neinu samráði við landeigendur. Landeigendur fara fram á að svæðið sem er skilgreint í gildandi aðalskipulagi sem Skipulagi frestað verði stækkað en ekki fellt á brott. Að það verði stækkað að lóðamörkum sunnan Reykjanesbrautar og að fyrirhugaðri frístundarbyggð til suðurs og að skipulagi á þessu svæði verði jafnframt frestað þar til að fyrir liggja ný vaxtarmörk höfuðborgarsvæðisins eða þá að þau hafi verið felld á brott. Sjái bæjaryfirvöld sér ekki fært að fresta skipulagi á þessu svæði áfram er til vara farið fram á að svæðið sem merkt er ÖN1 verði minnkað verulega þar sem að engar ástæður eru fyrir þessari stærð og svæðið minnkað í sem nemur 20 m breiðu belti meðfram ströndinni og svæðið í heild merkt á skipulagi sem lokað svæði í einkaeigu þar sem landeigendur kæra sig ekki um að land þeirra sé skipulagt sem opið útivistarsvæði, fyrir norðan og sunnan Reykjanesbraut, að fyrirhugaðri frístundarbyggð. 3. Staðsetning ofanbyggðarveggar. Landeigendur fara fram á að svokallaður ofanbyggðarvegur verði færður sunnar í landið, upp að Suðurnesjalínu 2 eða felldur út út úr skipulagi því það gengur ekki og landeigendur geta ekki sætt sig við að landið sé skorið í sundur á fjórum stöðum án samráðs þegar vel gengur að gera það aðeins á tveimur stöðum, þar sem Reykjanes þverar landið og svo Suðurnesjalína 2. 4. Að heimilt sé að spenna verði hækkuð á Suðurnesjalínu 1, úr 132 KV í 220 kV því það gengur ekki að landið sé skorið í sundur á fjórum stöðum án samráðs þegar vel gengur að gera það aðeins á tveimur stöðum, þar sem Reykjanes braut þverar landið og svo Suðurnesjalína 2. En Landsnet hefur þegar samið við landeigendur Óttarsstaða að svo verði ekki gert heldur verði byggð önnur lína samsíða Suðurnesjalínu 2 þannig að sameiginlegt helgunarsvæði þeirra verður um 84 m að meðaltali og á sama tíma þá verði Suðurnesjalína 1 rifin og svæðinu sem hún notar skilað til landeigenda Óttarsstaða. Landeigendur fara því fram á að inn í töflu 24.3.2 komi eftirfarandi texti þar sem landeigendur geta ekki sætt sig við að land þeirra sé skorið í sundur á fjórum stöðum með	GK: bregðast við kvörtun um skorti á samráði. Vegna staðsetningar Ofanbyggðarveggar: Eftirfarandi setningu hefur verið bætt inn í kafla 23.6: Vegurinn er sýndur í sömu legu og í fyrra aðalskipulagi en nákvæm útfærsla liggur ekki fyrir. Texta er einnig bætt við skipulagsákvæði vegarins. Lega Ofanbyggðarveggar er óbreytt frá gildandi aðalskipulagi. Ekki er gert ráð fyrir að hann fari í framkvæmd strax og í raun liggur engin hönnun fyrir og því var ákveðið að halda honum óbreyttum frá gildandi aðalskipulagi í nýju aðalskipulagstillögunni. Hins vegar þykir líklegra að ef af honum verður að hann tengist frekar núverandi mislægum gatnamótum innan sveitafélagsins Voga (við Hvassahraun) eða nýjum mislægum gatnamótum sem eru austan við sveitafélagamörkin (að Lónskoti). Þangað til nánari hönnun fer af stað, var ákveðið að halda honum óbreyttum, en æskilegt verður að hafa góða landnýtingu í huga við framtíðarhönnun vegarins.
------------------------------------	--	---

	tilheyrandi tjóni og takmörkunum sem af því hlýst. Í landi Óttarstaða er óheimilt að stækka helgunarsvæði Suðurnesjalínu 1 og eða auka flutningsgetu hennar. Komi til þess að auka þurfi flutningsgetu að/frá Suðurnesjum þá verði reist ný lína samsíða Suðurnesjalínu 2 með sameiginlegu um 84 m breiðu helgunarsvæði með Suðurnesjalínu 2 og á sama tíma þá verður Suðurnesjalína 1 rifin og landi skilað til landeigenda. Virðingarfyllst, Húnbogi Þór Árnason Guðrún Ragna Sigurjónsdóttir Einar Sigurjónsson Guðlaugur Sigurjónsson María Aldís Kristinsdóttir Jóhannes Kári Kristinsson Friðgeir Kristinsson Jörundur Kristinsson Gréta E Sörensen Markús Sigurðsson Stymir Sigurðsson Ragnar Sigurðsson Jóna María Ásmundsdóttir Þórður Ásmundsson	
27 Landsnet	Raforkukerfi/veitur Landsnet hefur farið yfir gögnin sem fylgdu erindinu en fyrirtækið hefur áður veitt umsögn um lýsingu og vinnslutillögu skipulagsins. Hlutverk Landsnets er með lögum nr. 65/2003 að annast flutning raforku og kerfisstjórnun. Í umsögn Landsnets er fyrst og fremst tekin afstaða til málefna sem snúa að því. Framsetning núverandi mannvirkja og endanlegrar stefnumörkunar á skipulagsuppdráttum Landsnet veitti umsögn um vinnslutillögu nýs aðalskipulags Hafnarfjarðar, dags. 25. nóvember 2025. Þar lagði Landsnet áherslu á að skipulagsuppdrættir sýndu núverandi stöðu flutningskerfisins, en ekki eingöngu stöðuna sem stefnt sé að þegar öllum breytingum á mannvirkjum Landsnets lýkur. Landsnet hefur reynslu af því m.a. úr Hafnarfirði að aðilar hafa út frá upplýsingum gildandi aðalskipulagsuppdráttar ekki áttað sig á núverandi mannvirkjum og þá þeim takmörkunum á landnýtingu sem þar kunna að vera í gildi. Því áréttar Landsnet mikilvægi þess að sýna núverandi línumannvirki á uppdráttum, en auðkenna þær línur sem skv. áfangaskiptingu (í kafla 24.3 greinargerðar) eru víkjandi (þ.e. ný staðsetning og/eða strenglögð í stað loftlínu). Þekkt er að slík merking víkjandi línumannvirkja sé sýnd á aðalskipulagsuppdráttum, við sambærilegar aðstæður. Landsnet leggur til að þegar staða núverandi mannvirkja er sýnd, sé best að styðjast við skýringarmynd 24.3 í greinargerð, sbr. 1. áfanga. Sú mynd sýnir Suðurnesjalínu 2, sem nú þegar hefur verið reist, en einnig breytingar á Suðurnesjalínu 1 og nýja legu á Hamraneslínunum 3&4, sem sótt hefur verið um framkvæmdaleyfi fyrir og stefnt að því að framkvæmdir hefjist haustið 2026. Hins vegar má þá sýna endanlega stefnumörkun flutningskerfisins í aðalskipulaginu til samræmis við skýringarmynd 24.5 í greinargerðinni. Sveitarfélaguppdráttur Á uppdrættinum er háspennulína (Suðurnesjalína 2) frá sveitarfélagamörkum Voga og Hafnarfjarðar að Hrauntungu, sýnd sem jarðstrengur. Hið rétta er að um er að ræða loftlínu og þarf að lagfæra uppdráttinn í samræmi við það. Það sama á við um mynd 24.1 (bls. 115) í greinargerð skipulagstillgunnar, þar sem	1. Gögn og skýringarmyndir hafa verið uppfærðar í samræmi við ábendingar frá Landsneti. Skýringarmyndir sýna stöðu rafveitu í upphafi árs 2025 og þá áfanga sem samkomulag er um í kjölfarið. Vinna við fyrsta áfanga er hafin. Sjá kafla 24.3. 2. Núverandi línur sem eru víkjandi á skipulagstímanum verða sýndar í öðrum lit á skipulagsuppdrætti. Gert er ráð fyrir helgunarsvæðum á víkjandi raflínum. 3. Helgunarsvæði veitna verður sett fram með skraferingu. Helgunarsvæði klippir svæði ekki í sundur heldur sést sá landnotkunarflokkur sem línurnar fara yfir. 4. Flokkun og ákvæðum um notkun á línuvegum í skrá yfir Vegi í náttúru Íslands er breytt í samræmi við óskir Landsnets sem er veghaldari. Sjá svör við umsögn Landsnets.

	Suðurnesjalína 2 frá sveitarfélagmörkum að Hrauntungu á að vera sýnd sem loftlína í stað jarðstrengs. Engin áform eru um að setja Suðurnesjalínu 2 í jörðu á þessum kafla. Landsnet bendir á að skýra mætti betur hvað af mannvirkjum Landsnets á uppdrættinum sýna núverandi stöðu og hver endanlega stefnumörkun, en eins og uppdrátturinn er, þá sýnir hann bæði núverandi legu Búrfellslínu 3 og áformaða legu hennar eftir færslu að Suðurnesjalínu 2 frá Hrauntungu. Þá er vantar að sýna helgunarsvæði Búrfellslínu 3 alla leið línunnar. Helgunarsvæði er sýnt að ÍP9, en vantar eftir það. Engin áform eru um að taka línuna niður innan ÍP9, sjá nánar umfjöllun hér að aftan. Þéttbýlisuppdráttur Að mati Landsnets þarf skipulagsuppdrátturinn að sýna stöðu flutningsmannvirkja fyrirtækisins, í samræmi við þau mannvirki sem nú þegar hafa komist til framkvæmda eða eru á áætlun nú árið 2026. Best er að miða við skýringarmynd 24.3 í greinargerðinni. Það felur í sér að á milli tengipunkts við Hraunhelli þar sem fyrirhugað er að reisa tengivirki (I11) og Hamraness þarf að sýna eina loftlínu og tvo jarðstrengi. Tvær loftlínur á milli álversins að Hraunhelli og eina línu þaðan að Hrauntungu. Endanlega stöðu mannvirkja Landsnets á þéttbýlisuppdrætti má miða við áfanga 3 og sýnd er á skýringarmynd 24.5 í greinargerð. Sú staða gerir ráð fyrir að eftir tengivirki við Hraunhelli hefur risið (I11) liggja þrír jarðstrengir á milli þess virkis og tengivirkisins að Hamranesi, og tvær loftlínur frá Hraunhelli að Hrauntungum, eftir færslu á Búrfellslínu 3. Einnig þarf að sýna helgunarsvæði meðfram Búrfellslínu 3, sbr. ábendingu hér að framan. Mikilvægt er að á meðan línan er í núverandi línustæði að skipulagsuppdrættir tilgreini helgunarsvæði hennar. Jafnframt er æskilegt að sýna helgunarsvæði jarðstrengja Hnoðraholtslínu og Hamraneslína sem liggja til austurs frá Hamranesi. Greinargerð Landsnet bendir á að mynd 24.1 í greinargerð skipulagstillögunnar, þarf að vera skýrt hvaða ástand myndin er að sýna. Myndin sýnir hvorki núverandi ástand, né það ástand sem gera má ráð fyrir að verði þegar nýtt tengivirki hefur risið við Hraunhelli (I11). Íþróttasvæði (ÍP9 /ÞS1) Landsnet bendir á að um ÍP9 liggur Búrfellslína 3 og þrátt fyrir langtímaáætlanir Landsnets um færslu mannvirkja innan Hafnarfjarðar, þá er gera þær ekki ráð fyrir færslu línunnar á þessu svæði. Því verða frekari áform um uppbyggingu golfvallar á svæðinu að taka mið af staðsetningu línunnar og þeirra takmarkana sem um hana gilda. Vegir í náttúru Íslands í kafla 23.8 er fjallað um vegi í náttúru Íslands. Á mynd 23.13 og meðfylgjandi töflu, eru línuslóðir Landsnets tilgreindar sem vegtegund F2, þ.e. Línuvegur - Suðurnesjalína 1&2 og Línuvegur- Búrfellslína 3. Greint er frá takmörkunum um að óviðkomandi akstur sé bannaður nema með leyfi veghaldara. Af hálfu Landsnets er mikilvægt að skrásetja línuvegi fyrirtækisins, þannig að skýrar forsendur séu fyrir því að fyrirtækinu sé heimilt að sinna viðhaldi og rekstri línumannvirkja sinna. Aftur á móti er ekki síður mikilvægt að þeir aðilar sem munu skoða vegaskrána séu vel meðvitaðir um að vegslóðirnar geta verið mjög torfærar, háðar skilyrðum landeigenda og jafnvel geti þær verið lokaðar.	
--	---	--

	Landsnet gerir ekki athugasemdir við sjálfa kortlagningu línuslóðanna, en telur að breyta þurfi flokkun á línuslóða og skerpa á takmörkunum sem gilda um akstur á þeim. Um er að ræða slóðir sem ætlaðir eru til umferðar á sér útbúnum bílum og tækjum Landsnets, til viðhalds og viðgerða. Aftur á móti ræður viðkomandi landeigandi því hvort önnur umferð sé heimil og fara landeigendur oft fram á að slóðirnar séu lokaðar með læstum hliðum. Því óskar Landsnet eftir því að orðalag um takmarkanir sem gilda um línuvegi Landsnets sé skýrara en er lagt fram með upplýsingum hvern veg í tillögu að vegaskrá, sem Hafnarfjarðarbær leggur fram. Landsnet leggur til eftirfarandi texta: Línuvegur, umferð ætluð til viðhalds og viðgerða. Umferð háð heimild landeiganda. Vegur getur verið lokaður með hliði. Þá ber að hafa í huga að þrátt fyrir að nýlegar línuslóðir geti verið nokkuð greiðfærar, þá er þeim ekki viðhaldið með reglulegum hætti og geta því orðið torfærari þegar fram líða stundir. Línuslóðir geta því verið torfærar og ástand slóðarinnar á einum stað gefur ekki til kynna ástand hennar annars staðar á leiðinni. Þar sem ekki er mögulegt fyrir Landsnet að skilgreina og flokka hverja og eina vegslóð eftir ástandi slóðarinnar, þá fer Landsnet fram á að allar línuslóðir fyrirtækisins verði skilgreindar sem F3, torfærir vegir. Eins og áður segir þá geta einhverjar línuslóðir Landsnets verið nokkuð greiðfærar, sér í lagi nýlegar slóðir, en alls ekki hægt að ábyrgjast að svo sé. Með því að vegslóðirnar séu skilgreindar sem torfærir vegir F3, má draga úr líkum á því að vanbúin ökutæki leggi upp í ferðir línuslóðum Landsnets. Þar með er dregið úr líkum á því að ökumenn ökutækja, sem gætu lent í erfiðleikum á leiðinni, freistist til að fara út af vegslóð, með tilheyrandi áhrifum á náttúru. Virðingarfyllt, Rut Kristinsdóttir Sérfræðingur umhverfismála	
28 Landvernd	1 Sjálfbær þróun Landvernd fagnar því að sjálfbær þróun og heimsmarkmiðin séu höfð að leiðarljósi í aðalskipulaginu en markmið skipulagsins endurspegla heimsmarkmiðin. Landvernd telur þó vanta upp á að skipulagið endurspegli sjálfbæra þróun í heild en ekki bara valin atriði. Hvaða viðmið eru höfð að leiðarljósi til þess að geta metið matsspurningar eins og um sjálfbærni skóga, sjálfbæra nýtingu vatnsorku, sjálfbært atvinnulíf og sjálfbæra ferðaþjónustu? Orðið sjálfbærni er oft útpynnt hugtak. Sjálfbær þróun gengur út frá þeirri staðreynd að auðlindir jarðar eru takmarkaðar og mynda lokuð kerfi sem samfélag og hagkerfi eru hluti af. Efnahagsmál verða að fylgja gildum sem skapa gott samfélag og að samfélagið þarf að halda sig innan þolmarka jarðar. Neikvæð smitáhrif Íslands (e. spillover effect) eru mikil, vegna þess að aðgerðir hér hafa áhrif á getu annarra ríkja til að ná heimsmarkmiðunum. Íslandi ber að draga úr neikvæðum smitáhrifum sínum og taka það inn í skipulagsgerð sveitarfélaga. Gátlistinn sem var nýttur fyrir umhverfismatið er góður en má ekki	1. Sjálfbær þróun Sjálfbær þróun hefur verið lögð til grundvallar við mótun nýs aðalskipulags fyrir Hafnarfjörð. Aðalskipulag tekur til fjölmargra þátta hvað varðar landnotkun, nýtingu, umhverfi og samfélag. Stefna skipulagsins er að móta skýran ramma fyrir byggðaðróun þar sem tekið er mið af umhverfi og minjum, stuðla að lífsgæðum íbúa, leggja fram nýja stefnu í samgöngumálum m.a. til að bjóða upp á fleiri ferðavenjur, tryggja framboð íbúða og atvinnulóða ásamt því að móta stefnu um mikilvæga innviði þannig að þeir geti mætt þörfum samfélagsins. 2. Reykjanesfólkvangur Reglur fólkvangsins eru skýrar og þar kemur fram gert er ráð fyrir hagnýtingu jarðhita í Krýsuvík. Hvergi er í opinberum gögnum um fólkvanginn fjallað um útfærslur eða eðli þeirrar hagnýtingar sem er

	vera orðin tóm. Þótt almenn opinber skilgreining á sjálfbærri þróun sé skýr er hún oft afbökuð. 2 Reykjanesfólkvangur Landvernd hefur undanfarið ár haldið göngur til að fagna 50 ára afmæli Reykjanesfólkvangs, en árið 1975 var tekin sú framsýna ákvörðun að taka svæðið frá til útivistar fyrir gesti á höfuðborgarsvæðinu. Landvernd telur að núverandi áform sem eru á stóriðnaðarskala um orkuvinnslu í Krýsuvík samræmist ekki ákvæðum fólkvangsins frá 1975 en þar stendur: „Allt jarðrask er bannað innan fólkvangsins nema leyfi [Umhverfisstofnunar] komi til. Undanskilin er hagnýting jarðhita, t.d. í Krýsuvík, og mannvirkjagerð í því sambandi“. Hér skal skal árétta að öll hagnýting jarðhita þegar ákvæði friðlýsingar voru sett fram miðaði að nýtingu jarðhita til húshitunar, en ekki raforkuframleiðslu eins og nú eru áformað. Landvernd telur virkjunarkosti við Austurengjar og Sveifluháls ekki falla að samþykktum fólkvangsins. Þá gerir Landvernd athugasemdir við að undir kaflanum um orkuvinnslu í Krýsuvík komi fram að áhersla skuli lögð á að lágmarka áhrif á jarðminjar, votlendi og útivist á sama tíma og komið hafa fram ágallar við tilraunaboranir. Allt rask sem fylgt hefur er langt umfram það sem fylgja ætti rannsóknnum á jarðhita. Sinnuleysi sveitarfélaga gagnvart þessum einstæða fólkvangi hefur því miður verið viðvarandi. Svæðið geymir margar náttúruperlur og er kjörið til útivistar, rannsókna og fjölbreyttrar upplifunar en skipulag svæðisins hefur ekki verið unnið með tilliti til þessa. 3 Landnotkun og líffræðileg fjölbreytni Tillagan tekur mið af verulegum vexti og útpenslu byggðar og mannvirkja við framtíðarlandnotkun. Fagna ber áherslu sveitarfélagsins í loftslagsmálum, þar á meðal að minnka losun kolefnis frá landi og að auka kolefnisforða í jörðu, enda tækifæri fyrir sveitarfélagið til að gera betur. Landvernd vill koma á framfæri ábendingum um loftslagsáherslur í skipulaginu: Hluti beitarhólfs Fjallaskiladeildar Grindavíkur, innan sveitarfélagamarka Hafnarfjarðar, verði tekinn úr aðalskipulagi bæjarins. Á fundi umhverfis- og framkvæmdaráðs Hafnarfjarðarbæjar þann 5. febrúar 2025 var tekin ákvörðun um að endurnýja ekki samning um beitarhólf fyrir sauðfé úr Grindavík og Vogum. Einnig lagði ráðið til við Vegagerðina að afmörkun þess (girðingum) yrði breytt í samræmi við sveitarfélagamörk. Hér er lagt til að sá hluti beitarhólfsins sem er innan sveitarfélagamarka Hafnarfjarðar hverfi úr aðalskipulaginu í samræmi við ákvörðun ráðsins. Jafnframt verði svæðið skilgreint sem landgræðslusvæði í skipulaginu enda sé það svæðinu til góðs og komi ekki niður á annarri framtíðarlandnotkun. Beitarhólf Fjallaskiladeildar Hafnarfjarðar sunnan Suðurstrandarvegur hverfi úr aðalskipulagi bæjarins. Sunnan Suðurstrandarvegur er beitarhólf Fjallaskiladeildar Hafnarfjarðar, annað af tveimur beitarhólfum í bæjarlandinu. Samkvæmt Grólinn – vöktun og mati á	leyfð. Þá má benda á að fyrir stofnun fólkvangsins og eftir, hafa verið ýmsar áætlanir og áform um nýtingu jarðhita innan hans. Hafnarfjarðarbær er meðvitaður um mikilvægi fólkvangsins m.t.t. náttúruverndar og útivistar. Þessa vegna eru sett skipulagsákvæði um hvernig skuli haga frekari skoðun á raunhæfi þess að ráðast í nýtingu jarðhitans í Krýsuvík, sjá t.d. kafla 20.2.3 og 20.2.4. 3 Landnotkun og líffræðileg fjölbreytni Afmörkun beitarhólfa er ekki hluti af nýju aðalskipulagi Hafnarfjarðar. Beitarhólf hafa tengst samningum á milli Grindavíkur og Hafnarfjarðar, og eru þeir ekki beint háðir aðalskipulagi. Hins vegar kemur fram í <i>kafla 9.1.2</i> um ÖB-2, Krýsuvík, sú stefna að draga úr beit og loka beitarhólfum í Krýsuvík. Í Krýsuvík er skilgreind margvísleg vernd sem tengist Reykjanesfólkvangi, náttúruverndarlögum, hverfisvernd og minjavernd. Það eru því verulegar takmarkanir í gildi fyrir landnotkun og nýtingu. Til að skerpa á mikilvægi og vernd mýra og votlendis hafa skilmálar fyrir HV-20, 21 og 22 verið uppfærðir á þann hátt að ekki skuli skerða mýrar og votlendi, <i>sjá kafla 25.7.3</i>. Afmörkun hverfisverndar tekur að stærstum hluta til votlendis og mýra í Krýsuvík. 4 Hvaleyrarvatn - sjá viðbrögð í tl. Afmörkun íbúðarsvæða hefur verið endurskoðuð m.a. til að tryggja að byggðasvæði séu ekki innan vatnasviðs Hvaleyrarvatns, sjáist lítið 5. Verndarstefna og sjálfbærni koma fram í stefnu um verndarsvæði og umhverfismatsskýrslu. Mjög stór hluti landsvæðis innan Hafnarfjarðar njót verndar. Varðandi verndun hrauna og ábendingar um að kortleggja verndargildi þeirra hefur Hafnarfjarðarbær bætt við almennu skipulagsákvæði um að vinna slíka kortlagningu, <i>sjá kafla 25.3.1</i>. 6. Friðlýst svæði. Bætt er við upplýsingum um ástand friðlýstra svæða og aðgerða sem lagt er til að ráðast í skv. ástandsmati Umhverfisstofnunar, <i>sjá kafla 25.2.1 og 25.2.2</i>. Vísað er í stjórnunar- og verndaráætlanir þar sem þær liggja fyrir. Reykjanesfólkvangur og orkuvinnsla. Bætt er við skipulagsákvæði í <i>kafla 20.2.3</i> um orkuvinnslu í Krýsuvík um áhrif framkvæmda á
--	---	---

	gróðurauðlind Íslands www.grolind.is og kortavefsjá https://grolind.is/kortavefsja/ fellur langstærstur hluti beitarhólsins í annan og þriðja flokk, eða samanlagt 10,4 km² af 12,7 km². Sé tekið mið af reglugerð um sjálfbæra landnýtingu þá fellur hólfíð í flokk C: „Land sem er í mjög slæmu ástandi“. Það er: „Svæði sem falla í þennan flokk henta ekki til nýtingar í núverandi ástandi og nýting á þeim telst ósjálfbær“ https://island.is/reglugerdir/nr/0670-2024. Landvernd leggur til að beitarhólfi Fjallskiladeildar Hafnarfjarðar sunnan Suðurstrandarveggar verði lokað og það tekið út úr aðalskipulagi Hafnarfjarðar á þeim forsendum að áframhaldandi beit í hólfinu er ósjálfbær samkvæmt ástandsmatinu og reglugerðinni. Lagt er því til að svæðið verði skilgreint sem landgræðslusvæði í skipulaginu enda sé það svæðinu til bóta og komi ekki niður á annarri framtíðarlandnotkun. Í þágu bindingar kolefnis er sömuleiðis lagt til að vatnasvið Austari- og Vestari-lækja, þ.m.t. Krýsuvíkurmýri, Bleiksmýri og Trygghólamýri, frá vatnaskilum og fram í sjó verði hverfisverndað og/eða skilgreint sem landgræðslusvæði. „Orka sólar er beisluð á yfirborði jarðar með ljóstillífun gróðurs en vatn er nauðsynlegur miðill þessa mikilfenglega orkuvers sem er grundvöllur lífsins á hnettinum“ (Ólafur G. Arnalds, Mold ert þú – jarðvegur og íslensk náttúra (2023). Austari- og Vestari lækur eru lífæð alls lífs í Krýsuvík og undirstaða jarðvegsmyndunar frá vatnaskilum sunnan Kleifarvatns og fram í sjó. Lækirnir eiga uppruna í Austurengjum, stærsta samfellda votlendi á Reykjanesskaganum. Þeir falla í suðurátt um grösuga lækjarbakka og grasbala í annars afar illa rofnu landi, um Krýsuvíkurmýri, Bleiksmýri og Trygghólamýri, uns þeir falla fram af Krýsuvíkurbergi í fossum. Sem slíkir eru lækirnir og áhrifasvæði þeirra ekki aðeins afar mikilvæg fyrir gróðurframvindu á svæðinu heldur eru þeir einstakir í annars þurru, rofnu og gróðursnauðu landslagi Reykjanesskagans. Enn fremur geyma mýrarnar verðmætan kolefnisforða sveitarfélagsins, þær eru mikilvæg búsvæði fjölda plantna, fugla, fiska, smádýra og örvera, og virka sem svampar og tempru rennsli frá lækjunum sem er mikilvægt fyrir vatnsbúskapinn og minnka hættu á flóðum. Þetta svæði býr því yfir mikilli líffræðilegri fjölbreytni sem er sérstök ástæða til að vekja athygli sveitarfélaga á þar sem líffræðileg fjölbreytni er í innleiðingarfasa hér á Íslandi þar sem ekki síst sveitarfélög þurfa að taka hana í miklu mun ríkari mæli inn í áætlanir sínar. Landvernd leggur hér til að vatnasvið Austari- og Vestari lækja, þ.m.t. Krýsuvíkurmýri, Bleiksmýri og Trygghólamýri, frá vatnaskilum og fram í sjó verði hverfisverndað á forsendum þess hve mikilvægir þeir eru fyrir lífríki á svæðinu og sérstöðu þeirra á Reykjanesskaganum. Jafnframt verði svæðið skilgreint sem landgræðslusvæði eins og áður nefnd svæði. 4 Byggð við Hvaleyrarvatn Útivistarsvæðið við Hvaleyrarvatn í Hafnarfirði er mikið notað allt árið. Vatnsstaða Hvaleyrarvatns hefur hins vegar verið sífellt meira áhyggjuefni þar	verndargildi fólkvangsins. Varðandi mögulegar framtíðarákvarðanir um orkuvinnslu er vísað í stefnu Hafnarfjarðarbæjar varðandi mögulega orkuvinnslu og þá undirbúningsvinnu sem þarf að liggja fyrir áður en ákvörðun verði tekin um orkuvinnslu. Ef ákvörðun verður um að vinna að orkuframleiðslu í Krýsuvík verður unnin sértæk breyting á aðalskipulagi sveitarfélagsins.
--	---	--

	sem grunnvatnsstaða hefur jafnt og þétt lækkað. Á síðustu árum hafa því komið fram verulegar áhyggjur sérfræðinga af stöðu Hvaleyrarvatns en vatnið er í beinu sambandi við grunnvatnskerfið og lág grunnvatnsstaða endurspeglar beint í lægra vatnsborði. Engar ár eða lækir renna í Hvaleyrarvatn. Gögn frá árinu 2021 bentu til þess að vatnsstaðan væri ekki aðeins lág miðað við næstu ár á undan, heldur hugsanlega komin niður fyrir lægsta áður mældu gildi og þeir sem hafa fylgst hvað best með vatninu síðan telja að staðan hafi alls ekki batnað. https://www.fjardarfrettir.is/frettir/hvaleyrarvatn-i-beinu-sambandi-vid-grunnvatnskerfid?utm_source=chatgpt.com Hvaleyrarvatn býr því við mjög miklar sveiflur í vatninu og þegar vatnsborðssveiflan er mikil þá drepast m.a. ýmis smádýr sem eru ofarlega í fjöruþorðinu, þau þola sum hver ekki þessar snöggu breytingar. Smádýrin halda uppi lífbreytileika svæðisins svo sem fæða margra fuglategunda. Hvaleyrarvatn er fyrst og síðast útivistarsvæði og þar er eðli málsins samkvæmt engin íbúðabygging. Í tillögu að nýju aðalskipulagi Hafnarfjarðar er hins vegar gert ráð fyrir íbúðabygging við Hvaleyrarvatn. Í ljósi þess sem hér á undan hefur komið fram er Hvaleyrarvatn í sérstaklega viðkvæmri stöðu gagnvart framkvæmdum hvers konar sem raskað geta grunnvatnsstöðu Hvaleyrarvatns en segja má að vatnið sé nú þegar komið að þolmörkum. Íbúum sem fylgst hafa með vatninu er ljóst að útivistarsvæði þeirra er einnig ógnað með áformuðum framkvæmdum sem fram koma í aðalskipulagi og Landvernd hvetur því sveitarfélagið til að draga áform sín til baka um íbúabygging við Hvaleyrarvatn og hafa varúðarmálgun að leiðarljósi enda geti áformaðar framkvæmdir mögulega raskað grunnvatnshlotinu með afdrifaríkum og óafturkræfum áhrifum. Hér má m.a. sjá eitt af mörgum dæmum um viðbrögð íbúa sem hafa einnig farið fram með undirskriftalista með á þriðja þúsund undirskrifta sem ættu að vera sveitarfélaginu til umhugsunar. https://www.ruv.is/frettir/innlent/2026-06-06-motmaela-nyrri-byggd-vid-hvaleyrarvatn-476733 5 Hraun / jarðminjar Í lögum nr. 60/2013 um náttúruvernd er lykilákvæði í 61. gr. – Sérstök vernd tiltekinna vistkerfa og jarðminja. Þar segir að eftirfarandi jarðminjar njóti sérstakrar verndar: „eldvörp, eldhraun, gervígígar og hraunhellar sem myndast hafa eftir að jökull hvarf af landinu á síðjökultíma“. Þetta þýðir í framkvæmd að nútímahraun / eldhraun frá eftirisaldartíma njóta sérstakrar lögbundinnar verndar og gagnvart framkvæmdum ber sveitarfélagi og framkvæmdaaðilum að hafa eftirfarandi að leiðarljósi: „Forðast ber að raska vistkerfum og jarðminjum sem taldar eru upp í 1. og 2. mgr. nema brýna nauðsyn beri til.“ Að öðru leyti hér til staðfestingar https://www.althingi.is/lagas/nuna/2013060.html Full ástæða er til að minna hér almennt á verndargildi margra svæða innan sveitarfélagamarka Hafnarfjarðar sem hafa hraunmyndanir að geyma. Landvernd fer þess á leit að Hafnarfjörður	
--	---	--

	marki sér verndarstefnu með sérstakri úttekt á hraunum sem eru innan marka sveitarfélagsins til þess að ná utan um verndargildi þessara svæða. Landbrot á hraunasvæðum hefur verið mikið og umgengni og framkvæmdir ekki alltaf í sátt við þessar einstöku hraunmyndanir sem eru eitt af helstu einkennum og sérstöðu Hafnarfjarðar. Íbúar hafa haft sig mjög í frammi um að gæta sérstaklega að því að ganga ekki á þá sérstöðu sem þessi hraunasvæði hafa að geyma. Mikilvægt er að kortleggja og vernda lögum samkvæmt sbr. https://www.visir.is/g/20222242135d/verndum-hraun-vestan-straums-vikur 6 Friðlýst svæði Svæði á landi og í sjó sem eru friðlýst njóta verndar samkvæmt lögum (sérstæðar náttúrumyndanir), m.a. friðlönd, þjóðgarðar og fólkvangar. Í Hafnarfirði eru tíu friðlýst svæði. Landvernd kallar eftir því að þau friðlýstu svæði, sbr. fólkvangar sem sveitarfélagið hefur umsjón með, njóti þeirrar virðingar og tækifæra sem þessi einstöku svæði búa yfir. Í kaflanum Staðhættir á bls. 9 í ASK kemur fram að „Ástjörn og Ásfjall séu stórt griðland með náttúrulegu yfirbragði í miðri byggð“ og áfram í kafla „Friðlýst svæði“ á bls. 123 kemur fram í lýsingu að Ástjörn var friðlýst 1978. Tjörnin og næsta nágrenni hennar er einstætt náttúrufyrirbæri sem á sér enga hliðstæðu í næsta nágrenni hins nær samfellda þéttbýlis höfuðborgarsvæðisins.“ Í skipulagsákvæði kemur fram að „Ástjörn er friðlýst friðland. Reglur friðlandsins birtast í auglýsingu nr. 189/1978. Reglur taka m.a. til nýtingar, umferðar, takmarkana og málsmeðferðar mannvirkjagerðar.“ Í lokaorðum í auglýsingu með hinu friðlýsta svæði Ástjörn segir eftirfarandi: „Mikilvægi Ástjarnar er m.a. fólgið í því að hér er um að ræða votlendi í nágrenni þéttbýlis, en slík votlendi eru talin í sérflokki eins og fyrr er getið. Ástjörn er einstök náttúruperla sem hefur til að bera bæði fegurð og verðmætan fjölbreytileika lífríkis. Þar er að finna eina flórgoðavarpíð á Suðvesturlandi. Það er því mikilvægt að friðlýsingu tjarnarinnar sé framfylgt og verður það e.t.v. best gert með öflugri fræðslu og hertu eftirliti.“ Þessum ákvæðum hefur ekki verið fylgt eftir og gerir Landvernd athugasemdir við umsjón og aðhlynningu viðkvæmra friðlýstra svæða eins og Ástjarnar þar sem skyldur sveitarfélagsins Hafnarfjarðar eru miklar sbr. https://ust.is/library/Skrar/Einstaklingar/Fridlyst-svaedi/Astjorn_textiGT.pdf Ljóst má vera að sveitarfélagið hefur ekki sinnt lágmarksskyldum gagnvart svæðinu og fyrir vikið hefur svæðið beðið verulegt tjón, en þar er meðal annars að finna stór svæði á viðkvæmustu búsvæðum fugla á bökkum Ástjarnar sem eru hlaðin framandi ágengum tegundum sbr. mikið af lúpínu sem virðist ekki hirt um að slá eða uppræta með öðrum hætti. Að sama skapi hefur mjög ágeng trjátegund, stafafura, dreift sér inn á hið friðlýsta svæði og virðist sem skuldbindingar sem sveitarfélagið hefur tekið að sér til að hlúa að þessu svæði hafi ekki gengið eftir. Við þessum áskorunum verður sveitarfélagið að bregðast svo ekki verði óafturkræf neikvæð áhrif á Ástjörn og umhverfi. Sveitarfélagið er	
--	--	--

	hvat til þess í aðalskipulagi þessu að skrifa inn stefnu með aðgerðaaætlun um verklag við að hlúa að þeim friðlýstu verðmætu náttúruverndarsvæðum sem sveitarfélagið hefur skuldbindingar gagnvart og þar bera friðlýstir fólkvangar og hverfisvernduð svæði hæst. Landvernd vill jafnhliða vekja athygli á þeim einstöku tækifærum sem sveitarfélagið Hafnarfjörður hefur hvað varðar hlutdeild með þátttöku í Reykjanesfólkvangi, sjá nánar https://nattura-is.payload.is/api/media/file/reykjanesfollkvangur_520_1975.pdf. Fram kemur í lýsingu um svæðið: „Reykjanesfólkvangur var friðlýstur árið 1975. Mikið er um jarðhitasvæði og margs konar náttúruminjar innan fólkvangsins. Eldfjöll eru mörg innan fólkvangsins, einkum lágar hraundyngjur og gossprungur. Móbergsfjöll og stapar í óteljandi myndum eru einkennandi fyrir landslagið á svæðinu.“ Í skipulagsákvæði um Reykjanesfólkvang kemur fram: „Friðlýstur fólkvangur. Reglur friðlýsingar birtast í auglýsingu nr. 520/1975. Reglur taka m.a. til verndarskilmála, nýtingar, takmarkana og undanþága. Undanþágur taka m.a. til hagnýtingar jarðhita og starfsemi í almannapágu.“ https://ferlir.is/reykjanesfollkvangur-yfirlit/ Landvernd minnir á að undanþágur sem eru skrifaðar inn í skipulagsákvæði Reykjanesfólkvangs geta aldrei verið án takmarkana enda er þá verið að ganga gegn mestu verðmætunum sem svæðið hefur að geyma, þ.e. hinum friðlýsta fólkvangi. Landvernd hefur sannarlega áhyggjur af þeim ágangi sem nú stendur yfir af hálfu HS Orku á jarðhitasvæðið með óhóflegu raski sem skaðar heildarásýnd Krýsuvíkursvæðisins og fleiri svæða. Sveitarfélagið Hafnarfjörður ber stærsta ábyrgð á að skapa framtíðarstefnu um nýtingu þessa viðkvæma friðlýsta fólkvangs og er þá mikilvægt að minna á að hin einstæða náttúruupplifun á svæðinu er nýting og hún skapar bæði jákvætt aðdráttarafi og ímynd sem verður ekki metin til fjár. Hinn friðlýsti fólkvangur er miklu dýrmætari til framtíðar fyrir Hafnarfjörð og komandi kynslóðir náttúrulegur en sem iðnaðarsvæði orkufyrirtækja. 7 Lokaorð Sveitarfélagið Hafnarfjörður er hvatt til að taka inn í áætlanir þá umhverfistengdu málaflokka sem verið er að uppfæra um á grunni vísindalegra staðreynda. Þetta eru málaflokkar sem verið er að innleiða í landslög með það að markmiði að mæta þeim áskorunum sem ágengni mannsins hefur stuðlað að með mengun og niðurbroti á landi. Sveitarfélagið er hvatt til að marka metnaðarfullri stefnu en í þessu aðalskipulagi hvað varðar umhverfisáskoranir og má þar nefna innleiðingu og stefnu stjórnvalda um líffræðilega fjölbreytni og vatnatilskipun sem ber að taka alvarlega þegar vatn og lífríki á undir högg að sækja gagnvart hvers konar iðnaðarstarfsemi og ýmiss konar grófgerðari framkvæmda. Það er mikilvægt fyrir hvert sveitarfélag að skapa stefnu og aðgerðaráætlun eins og í aðalskipulagi í sátt við umhverfi og samfélag. Koma verður í veg fyrir að viðkvæm náttúrusvæði verði fyrir óafturkræfum spjöllum sem skaða heildarásýnd glæsilegra náttúruperla sem sveitarfélagið Hafnarfjörður hefur	
--	---	--

	sannarlega víða að geyma. Með vinsemd og virðingu. Formaður Landverndar: Þorgerður María Þorbjarnardóttir	
29 Lísá Rún Guðlaugsdóttir	Óla Run tún OP9 Ég mótmæli byggð á Óla Run túni og vil alls ekki að túnið verði minnkað. Óla Run tún veitir mikla gleði íbúa allan ársins hring. Hoppibelgurinn og mörkin eru mikið notuð og opna svæðið er oft notað fyrir allskonar leiki á sumrin og snjókarla og snjóhúsabyggingar á veturna. Það væri hægt að gera þetta tún svo flott, t.d. væri tilvalið að setja á það aparólu því túnið er í smá halla. Það væri hægt að setja upp flotta grillaðstöðu með bekkjum og borðum og tré í kring. Blóm og tré myndu gera þetta svæði enn fallegra. Svo væri hægt að setja upp frispígolfvöll, eða útiræktartæki eða hjólabrettasvæði. Lítil körfuboltavöllur væri líka góð hugmynd. Það er mikilvægt að hafa nóg tækifæri fyrir unga fólkið okkar, þegar unglingar hafa eitthvað að gera leiðast þau síður út í að koma sér á voða og svo út í glæpi. Það að auðga þetta græna svæði er því bæjarbúum öllum í hag.	Hafnarfjarðabær hefur skoðað fjölmarga valkosti fyrir uppbyggingu íbúða til að mæta brýnni þörf. Við áform um uppbyggingu á Óla Run túni hefur verið horft til þess að nýta núverandi innviði sem best auk þess að tryggja að gæði grænna svæða haldi sér og styrkist. Þannig hefur t.d. verið dregið talsvert úr stærð uppbyggingarsvæðis og nær það eingöngu til Brekkuhvamms. Til að skerpa á áherslum um að styrkja Óla Run túnið sem almenningsgarð hefur verið bætt við skipulagsákvæðum sem snúa að því. Jafnframt hefur veirð horft á að tengja betur grænusvæðin sem eru við Óla run túnið, Suðurbæjarlaug og Jófríðastaði. Þá eru sett skipulagsákvæði til að tryggja aðgengi að túninu frá Brekkuhvammi. <i>Sjá í kafla 5.1.2 (OP-9) og 13.4.2 (IB-7).</i>
30 Míla	Fjarskiptir/lagnir Míla gerir almennt ekki athugasemdir við aðalskipulag heilla sveitarfélaga. Þegar byggð er skipulögð óskar Míla eftir að haft sé samband við okkur með góðum fyrirvara ef ske kynni að við viljum taka þátt í framkvæmdum. Ef aðrar framkvæmdir standa fyrir dyrum gildir eftirfarandi: Áður en framkvæmdir hefjast skal framkvæmdaraðili afla allra nauðsynlegra upplýsinga um legu fjarskiptavirkja á umræddu svæði og hafa fullt samráð við Mílu um tilhögun framkvæmda. Ef færa þarf til eða breyta legu lagna ber framkvæmdaraðili allan kostnað sem af því hlýst (beinan og óbeinan), nema um annað sé sérstaklega samið. Vísast að öðru leyti til 1.- 3. mgr. 86.gr. fjarskiptalaga.	Krefst ekki sértækra viðbragða.
31 Máni Borgarsson	Skilmálar varðar gistiheimili á íbúðarsvæði IB-3 Í dag er stefnan hjá skipulagi Hafnarfjarðar að banna alla gististarfsemi í öllum íbúðahverfum óháð aðstæðum eða staðsetningu og jafnvel þó nágrannar séu því sammála. Heimagistingarstarfsemi, heilsárs eða hluta er það sem bjargaði Íslandi upp úr hruninu. Airbnb setti markaðsafl stórfyrirtækja í hendur almenninga, bjargaði þjóðinni upp úr hruninu og dreyfði hagnaðinum betur en dæmi eru um við slíkar breytingar. Svo má segja að heimagisting (í merkingunni atvinnustarfsemi í íbúðarhúsnæði) kom okkur á kortið mpa vera nógu ódýr og persónuleg til að ná til nýs markaðar. Þetta algera bann við heilli atvinnugrein, sem jafnframt er elsta form ferðaþjónustu, gistihús/guesthouse (gististarfsemi í heimahúsi) verður að teljast mjög harkalegt og laust við allt meðalhóf. Færa má rök fyrir því að þetta sé brot á eignarétti laga. Ef almenningur má í engu tilviki, jafnvel þó nágrannar séu því sammála, hafa nein not af íbúðum sínum, nema	Almennar heimildir og jafnræði milli atvinnugreina Líta má svo á að núverandi almenna ákvæði heimili þegar minni gistiheimili sem þjónustustarfsemi innan íbúðarreita, enda uppfylli starfsemin ákvæði um búsetuhagsmuni og önnur lögbundin skilyrði. Lög um veitingastaði, gististaði og skemmtanahald eru jafnframt skýr um að ný rekstrarleyfisskyld gististarfsemi innan þéttbýlis skuli vera í samþykktu atvinnuhúsnæði. Athugasemdirnar kalla samkvæmt þessari nálgun ekki á breytingu á aðalskipulagstillögunni. Óheppilegt gæti verið að draga einn tiltekinn flokk þjónustustarfsemi sérstaklega fram í almennum ákvæðum, þar sem það gæti skapað þá túlkun að önnur starfsemi sem samræmist íbúðarbyggð komi síður til greina. Bætt verður við texta um almennar leikreglur fyrir breytingar á húsnæði á íbúðarreitum: Við mat á breytingu íbúðarhúsnæðis í

	sofa í þeim og leigja í almennri langtímaleigu, þó betra bjóðist, þá er eignarétturinn og athafnafrelsið augljóslega mjög skertur. Hvað stoppar þá yfirvöld í að ganga lengra? Flest fólk hefur allt sitt fjármagn bundið í íbúðum sínum. Þar með eru tækifæri flestra bundin í þeim. Margir björguðu sér í hrúninu mþa leigja herbergi til túrista, bílskúr, eða drýgja ellilífeyrinn mþa leigja íbúðina til túrista og flytja sjálfir annað. Hvernig á fólk að bjarga sér í næstu kreppu? Með svona algeru banni má segja að þjóðinni sé skipt í 2 hópa: Þá sem eiga fjármagn og fyrirtæki. Þeir mega nýta sín tækifæri til fulls og fara þangað sem ávöxtunin er best. Og svo fjöldinn, sem má sífellt minna gera við sitt nema það sem hentar stjórn mála og embættismönnum þá stundina. Mörg blómleg fyrirtæki byrjuðu í bílskúr eða heimahúsi. Heimagisting er ein áhættuminnsta starfsemi fyrir venulegt fólk. Hér er að sjálfsögðu ekki verið að leggja til algert frelsi, engar reglur og ekkert tillit til nágranna. Einungis að farinn sé einhver millivegur, t.d. mþa heimila ákveðinn fjöldi gistaða eða prósentu af hverfi. Sú prósentu sé t.d. meiri í miðbæjarsvæðinu (gamli bærinn frá sjónum upp að Álfaskeiði, frá St. Jóseps og að og kringum Hellisgerði), þar sem er eðlilegt er að sé meira líf og starfsemi, en t.d. í úthverfum. Síðan séu settar einhverjar reglur um ónæði og umgengni. En það verður jafnframt að taka tillit til þarfa samfélagsins til sveigjanleik, starfa og starfsemi. Fólk sem býr í miðju þéttbýli getur ekki ætlast til sama næðis og ef það býr í sveit. Margir útlendingarvilja kynnast og gista hjá heimamönnum, ekki bara í stórum og ópersónulegum hótélum. Þeir bjóða okkur í sín íbúðahverfi. Synum þeim meiri gestrisni en núverandi stefna gerir. Einnig: Núverandi stefna er að ekki má byggja nema einbýli eða mesta lagi raðhús í grónum hverfum. Þetta er augljóslega mikil soun á tækifærum og mismunar fólk eftir efnahag. Einungis þeir efnameiri geta keypt slík heimili. En unga fólk þarf smáíbúðir og geta gengið sem flestra erinda en því er bara búinn staður í nýjum úthverfum þar sem allir neyðast til að eiga bíl. Ekkert mál ert t.d. að leyfa 4-6 smáíbúðir á einni einbýlishúsalóð. Ef við ætlum að lækka skatta, minnka, mengun, hækka kaup og fjölga tækifærum sem flestra, þá er betri landnýting helsta leiðin. Hér er enginn að tala um að byggja „álver“ í gamla bænum, einungis að sú öfgastefna sem nú er (að gamli bærinn sé nánast eins og fyrir 100 árum, þó samfélagið sé 10-20 sinnum fjölmennara) sé færð aðeins nær nútíma þörfum. Til þess þarf að slaka aðeins á viðhorfum í skipulagsmálum í Hafnarfirði. Höfum jafnframt í huga, að þegar það hverfi, sem flestum finnst fallegast, gamli bærinn, var byggt, þá voru reglurnar ca. 10-20% af því sem nú er og það tók ca 1 mánuð að fá hlutina samþykkt. Starfsemi var þar sem fólk taldi þurfa og húsin voru eins og húsbýggjendur töldu best. Nú getur tekið 10 ár að fá bílskúr samþykktan, húsin hafa lítið með þarfir samfélagsins að gera, ein meira með þarfir stjórn mála líðandi stundar. Afleiðingin: Þar sem var iðandi mannlíf, sést varla fólk á ferli, 60% Hafnarfirðinga finna ekki vinnu í Hafnarfirði, skelfilegar umferðarteppur, meiri mengun, dýrara og fátækara samfélag. Leyfum hóflega þéttingu byggðar á litlum reitum, ekki bara á	atvinnuhúsnæði verði meðal annars lítið til umfangs starfseminnar, aðkomu, umferðar, bílastæða, hávaða, umgengni og annars ónæðis, auk stöðu á húsnæðismarkaði. <i>Sjá kafla 13.4.1 Almenn skipulagsákvæði fyrir íbúðarbyggð.</i>
--	---	--

	risaverkefnum stórfjárfesta. Leyfum hóflega blandaða byggð, svo venjulegt fólk geti blómstrað, byggt smárekstur og fleiri gengið sinna erinda. Hafnarfjörður og Hafnfirðingar hafa í sér mikla möguleika. Ef við bara leyfum þeim að njóta sín. Takk fyrir.	
32 Máni Borgarsson	Skilmálar varðar gistiheimili á íbúðarsvæði IB-3 Óskað er eftir að við «Skipulagsákvæði» sé bætt við «Heimilt er að vera með gististarfsemi í flokki 2. Rökstuðningur: Gististarfsemi í heimahúsum og í smáum einingum á vel við á áhrifasvæði miðbæjarins. Það eykur mannlíf og eftirspurn eftir veitingaþjónustu og verslun sem bæjarbúar nýta sér. Enda segir í kafla 16.2, Milli áhrifasvæðis og miðbæjar eru ekki alltaf skörp skil heldur fléttast miðbæjarkjarninn saman við nærliggjandi byggð. Skiljanlegt væri við endurskoðun ákvæðis að skipulagshöfundar myndu setja einhver efri mörk á fjölda gististaða í flokki 2 á áhrifasvæði miðbæjar, til dæmis með hámarkshlutfalli húsa innan svæðis. Sjálfsagt er að undirstrika kröfu sem fram kemur í kafla 13.4.1. um að það sé gengið úr skugga um að búsetuhagsmunir skerðist ekki vegna óþrifnaðar eða hávaða.	Almennar heimildir og jafnræði milli atvinnugreina Líta má svo á að núverandi almenna ákvæði heimili þegar minni gistiheimili sem þjónustustarfsemi innan íbúðarreita, enda uppfylli starfsemin ákvæði um búsetuhagsmuni og önnur lögbundin skilyrði. Lög um veitingastaði, gististaði og skemmtanahald eru jafnframt skýr um að ný rekstrarleyfissskyld gististarfsemi innan þéttbýlis skuli vera í samþykktu atvinnuhúsnæði. Athugasemdirnar kalla samkvæmt þessari nálgun ekki á breytingu á aðalskipulagstillögunni. Óheppilegt gæti verið að draga einn tiltekinn flokk þjónustustarfsemi sérstaklega fram í almennum ákvæðum, þar sem það gæti skapað þá túlkun að önnur starfsemi sem samræmist íbúðarbyggð komi síður til greina. Bætt verður við texta um almennar leikreglur fyrir breytingar á húsnæði á íbúðarreitum: Við mat á breytingu íbúðarhúsnæðis í atvinnuhúsnæði verði meðal annars litið til umfangs starfseminnar, aðkomu, umferðar, bílastæða, hávaða, umgengni og annars ónæðis, auk stöðu á húsnæðismarkaði. <i>Sjá kafla 13.4.1 Almenn skipulagsákvæði fyrir íbúðarbyggð.</i>
33 María Ingibjörg Kjartansdóttir	Óla Run tún OP9 Við gerum athugasemd við tillögu að nýju aðalskipulagi Hafnarfjarðar um fyrirhugaða skerðingu á Útivistarsvæði OP9 Óla Run túni, fyrirhuguð skerðing á túninu er á þeim hluta túnsins þar sem flestir eru að leik í sem mestu næði og fjærst umferðinni á Strandgötunni og þar að auki er búið að bíða lengi eftir að farið yrði í framkvæmdir um að breyta túninu í gott útivistar og leiksvæði og standa þar með við áður gefin loforð. María Ingibjörg Kjartansdóttir Andrés Eyberg Jóhannsson Brekkuhvammi 1.	Hafnarfjarðabær hefur skoðað fjölmarga valkosti fyrir uppbyggingu íbúða til að mæta brýnni þörf. Við áform um uppbyggingu á Óla Run túni hefur verið horft til þess að nýta núverandi innviði sem best auk þess að tryggja að gæði grænna svæða haldi sér og styrkist. Þannig hefur t.d. verið dregið talsvert úr stærð uppbyggingarsvæðis og nær það eingöngu til Brekkuhvamms. Til að skerpa á áherslum um að styrkja Óla Run túnið sem almenningsgarð hefur verið bætt við skipulagsákvæðum sem snúa að því. Jafnframt hefur veirð horft á að tengja betur grænusvæðin sem eru við Óla run túnið, Suðurbæjarlaug og Jófríðastaði. Þá eru sett skipulagsákvæði til að tryggja aðgengi að túninu frá Brekkuhvammi. <i>Sjá í kafla 5.1.2 (OP-9) og 13.4.2 (IB-7).</i>
34 Lóðarhavar Melabraut 18, Eyrartröð 2 og 2A	Íbúðarsvæði við Hvaleyrarholt AT5 Undirrituð leggur hér með fram athugasemd við auglýsta tillögu að Aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2025–2040 samkvæmt 31. gr. skipulagslaga nr. 123/2010, fyrir hönd lóðarhafa að Melabraut 18, Eyrartröð 2 og Eyrartröð 2A. Athugasemdin lýtur að þeirri landnotkun sem skilgreind er á hluta svæðis AT-5 Hvaleyrarholt samkvæmt fyrirbyggjandi aðalskipulagstillögu, þar sem framangreindar lóðir falla	Hvaleyrarholtið er eitt þriggja stórra athafnasvæða sem eru í rekstri sem slík. Samkvæmt aðalskipulaginu er afmarkað nýtt athafnasvæði í við x. Athafnasvæðið við Hraun austur er skilgreint sem þróunarsvæði. Þar með er ekki talið rétt að takmarka eða skerða önnur athafnasvæði miðað við núverandi aðstæður. Mikilvægt er að geta boðið upp á svæði fyrir fjölbreytta atvinnustarfsemi og að starfsemi sem kann að verða víkjandi á þróunarreitum eigi möguleika að staðsetja sig á

	innan skilgreinds athafnasvæðis. Óskað er eftir því að Hafnarfjarðarbær taki til endurskoðunar landnotkun þess hluta AT-5 sem tekur til framangreindra lóða og að viðkomandi svæði verði skilgreint sem íbúðarsvæði í endanlegri afgreiðslu aðalskipulagsins. Slík breyting gæti meðal annars falist í því að núverandi íbúðarsvæði ÍB-7 Holt verði útvíkkað þannig að lóðirnar Melabraut 18, Eyrartröð 2 og Eyrartröð 2A verði hluti þess svæðis. Rök fyrir framangreindri breytingu eru meðal annars eftirfarandi: • Lóðirnar eru í beinu og eðlilegu framhaldi af núverandi íbúðarsvæði ÍB-7 Holt, bæði með tilliti til staðsetningar, byggðamynsturs og tengingar við núverandi íbúðabyggð á svæðinu. • Með því að skilgreina umræddar lóðir sem hluta af íbúðarsvæði yrði landnotkun á þessu svæði samfelldari, skýrari og í samræmi við núverandi íbúðabyggð í næsta nágrenni. • Í tillögu að aðalskipulagi kemur fram í kafla 19 að Hvaleyrarholt geti þróast í auknum mæli sem blönduð byggð með athafnastarfsemi, verslun, þjónustu og íbúðabyggð. Sú stefnumörkun styður með skýrum hætti að sá hluti AT-5 sem liggur næst núverandi íbúðarsvæði verði endurmetinn með tilliti til íbúðarnota. • Breytingin samræmist einnig meginmarkmiðum aðalskipulagsins um hagkvæma landnýtingu, þróun núverandi byggðar, bætta samþættingu hverfa og aukið framboð íbúðarhúsnæðis innan þegar byggðra svæða. • Þá verður einnig að líta til þess að íbúðarnotkun á umræddum lóðum myndi almennt falla betur að nærliggjandi íbúðarbyggð en hefðbundin athafnastarfsemi, meðal annars með tilliti til umferðar, ásynðar, hávaða og almennra umhverfisáhrifa. Lóðahafar leggja mikla áherslu að vinna tillögur að uppbyggingu í góðu samráði við bæjaryfirvöld og hlutaðeigandi, en eftirfarandi skýringarmyndir sýna mögulega framtíðaruppbyggingu sem gæti orðið á lóðunum: Möguleg uppbygging og upplifun á lóð Séð inn á milli húsa Möguleg uppbygging Möguleg ásynð Að mati undirritaðrar eru því málefnaleg og skipulagsleg rök fyrir því að framangreindur hluti AT-5 verði endurskilgreindur sem íbúðarsvæði eða færður undir ÍB-7 Holt við endanlega afgreiðslu aðalskipulags Hafnarfjarðar 2025–2040. Óskað er eftir því að athugasemd þessi verði tekin til formlegrar og efnislegrar umfjöllunar við áframhaldandi vinnslu skipulagstillögunnar. Virðingarfyllst, Hildur Gunnlaugsdóttir, arkitekt FAÍ, fyrir hönd lóðarhafa að Melabraut 18, Eyrartröð 2 og Eyrartröð 2A	nýjum stað innan Hafnarfjarðar. Því er ekki fallist á að breyta athafnasvæðinu í íbúðarbyggð.
35 Náttúrufræðistofnun	Náttúruvernd Krýsuvík Íbúðabyggð í Vatnshlíð ÍB-12 Óttarsstaðir Straumsvíkurhöfn H3 Nýtt aðalskipulag Hafnarfjarðar 2025-40.	1. Tekið undir umsögn Náttúrufræðistofnunar að bæjarstæði Hafnarfjarðar er einstakt og að bærinn er byggður að stórum hluta á hraunum frá nútíma. Þar kemur jafnframt fram að erfitt er við framkvæmdir og vöxt bæjarins að komast hjá því að raska nútímahraunum. Bætt er við almennum skipulagsákvæðum í kafla 25.3.1 og 25.7.1 um að vinna skuli að því að meta verndargildi hrauna í sveitarfélaginu og friða þau sem hafi hæst verndargildi. 2. Það verður óhjákvæmilega rask á hraunum og gróðri við stækkun Rauðamelsnámu. Í undirbúningi námunnar, m.a. í umhverfismati og

	Vísað er til erindis Hafnarfjarðarkauðsstaðar frá 7. maí 2026 þar sem óskað er umsagnar Náttúrufræðistofnunar um nýtt aðalskipulag Hafnarfjarðar 2025-2040. Á fundi bæjarstjórnar Hafnarfjarðar þann 22. október 2025 var samþykkt vinnslutillaga aðalskipulags Hafnarfjarðar 2025-2040. Í vinnslutillögunni er m.a. mótuð stefna um vöxt og gæði byggðar. Á þessu stigi er óskað eftir ábendingum, sjónarmiðum og athugasemdum frá íbúum og öðrum hagsmunaaðilum, sem að gagni gætu komið í þeirri skipulagsvinnu sem fram undan er. Náttúrufræðistofnun hefur kynnt sér aðalskipulagið og vill koma eftirfarandi ábendingum á framfæri. Verndarsvæði Bæjarstæði Hafnarfjarðar er á margan hátt einstakt og er bærinn að hluta til byggður á hraunum frá nútíma. Tíu friðlýst svæði eru innan sveitarfélagsins, átta að öllu leyti en tvö að hluta. Þá eru tvö svæði á C-hluta náttúruminjasrár og nokkur svæði njóta hverfisverndar. Þá er stór hluti bæjarlandsins óröskuð hraun frá nútíma sem njóta verndar samkvæmt 61. gr. laga um náttúruvernd (lög nr. 60/2013). Það er því erfitt við framkvæmdir og vöxt bæjarins að komast hjá því að raska nútímahraunum og nú er fyrirhugað að minnka hverfisverndarsvæði HV-17, Kapellu- og Óbrinnishólahraun, til að koma þar fyrir 36 holu golfvelli, ÍB-9, sem einnig mun raska nútíma hrauni. Að mati Náttúrufræðistofnunar er æskilegt að verndargildi hraunanna í Hafnarfirði verði metið og svæði með hæstu verndargildin friðuð. Meðal svæða sem koma til greina eru tilkomumiklir rishryggir suðvestan við Rauðamelsnámu og hrauntröð við Krýsuvíkurveg. Efnistaka Gert er ráð fyrir stækkun á tveimur efnistökusvæðum, Undirhlíðum og Rauðamelsnáma. Rauðamelsnáman er þar sem áður var forn gervigígur sem Hrótagjárdyngjuhraun rann í kringum. Sjálfur gervigígurinn er löngu horfinn vegna efnistöku á rauðamöl, en það sem eftir er af mynduninni er samt sem áður áhugavert og hluti af jarðsögu svæðisins. Við stækkun námunnar verður mikið óafturkræft rask á hrauni sem er undir sérstakri vernd og er þar að auki mjög svipfagurt gróið hraun, með áberandi rishólum, hraunbollum og sprungum, sem setja mikinn svip á landslagið og hafa hátt verndargildi sem einstakar jarðminjar. Vel sést á loftmyndum hversu mikið er af þessum merku rishólum innan áætlaðs stækkunarsvæðis. Í hrauninu geta einnig verið vaxtarstaðir sjaldgæfra og sérstæðra plantna t.d. burknategunda, einkum í sprungum, og sem á eftir að kanna betur. Hrótagjárdyngjuhraun og gervigígur njóta sérstakrar verndar skv. 61. gr. í lögum nr. 60/2013 um náttúruvernd og Rauðmelsnáman er í nálægð við svæði á náttúruminjasrá, Straumsvík og Fagravík að Straumi. Gróður Blátoppa er grastegund sem er friðuð og á valista æðplantna (Náttúrufræðistofnun 2018; Auglýsing um friðun æðplantna, mosa og fléttna, nr. 1385, 2021). Útbreiðslusvæði hennar fyrst og fremst á höfuðborgarsvæðinu þar sem hún vex í grösugum lyngmóum. Allnokkrar skráningar eru m.a. við golfvöllinn í Hvaleyrarhrauni og við Ástjörn og á Ásfjalli í grennd við fyrirhugað íbúðasvæði ÍB12 við Hvaleyrarvatn. Mólendistorfur sem enn halda þar velli innan um lúpínubreiður eru líklegir vaxtarstaðir blátoppu og að mati	deiliskipulagi, hefur verið unnið að því að draga sem kostur er úr raski t.d. með afmörkun námunnar. Í afgreiðslu á framkvæmdaleyfi verða lögð fram skilyrði sem snúa að því að draga úr umhverfisáhrifum. 3. Í kafla 13.4.2 er bætt við skipulagsákvæði um kortlagningu gróður við undirbúning á skipulagi í Vatnshlíð, ÍB-12, m.a. til að kortleggja möguleg vaxtarvæði blátoppu. Í kafla 20.2.3 um orkuvinnslu er bætt við sambærilegu skipulagsákvæði gagnvart naðurtungu og laugadeplu. 4. Skógrækt. Hafnarfjarðarbæ tekur undir ábendingar Náttúrufræðistofnunar enda eru almennir skilmálar í kafla 10.1.1. m.a. um að skógræktin spilli ekki kennileitum í landi, að ekki sé plantað í vot- eða mýrlendi, á vatnsbakka o.s.frv.
--	--	--

	Náttúrufræðistofnunar væri skynsamlegt að leggja mat á útbreiðslu tegundarinnar í dag á svæðinu. Ef í ljós kemur að fyrirhuguð íbúðarbyggð ógni mikilvægum fundarstöðum hennar þarf að tilgreina mótvægisáðgerðir svo sem að vernda þá staði og eða verja hana gegn frekari ágangi lúpinu. Einnig má benda að jarðhitategundirnar naðurtunga og laugadepla, sem finnast í Krýsuvík, eru einnig friðaðar og á valista og því vert að benda á að leita þarf frekari upplýsinga um fundarstaði þeirra áður en farið er í hvers kyns framkvæmdir á svæðinu. Skógrækt Eitt skógræktarsvæði er skilgreint í skipulaginu, Hrauntunguskógur SL-1, en einnig áformar Hafnarfjarðarbær að gróðursetja á tvo staði, annars vegar við suðvestur enda Kleifarvatns (13 ha) og við vesturhlíðar Vegghamra (3 ha). Bæði þessi svæði eru innan Reykjanesfólkvangs og þarf að hafa í huga það sem fram kemur í kafla 10.1.1 Almenn skipulagsákvæði. Það er að ræktin spilli ekki kennileitum í landi, að ekki sé plantað í vot- eða mýrlendi, á vatnsbakka eða þar sem hættu er á að skógrækt hafi áhrif á tjarnir eða votlendi. Þá skuli þess gætt að raska ekki náttúruminum. Náttúrufræðistofnun bendir á að þó að móberg njóti ekki sérstakrar verndar eins og hraun frá nútíma þá er það sjaldgæft á heimsvísu og móbergshryggir eru einkennandi fyrir jarðfræði Íslands. Virðingarfyllst, Ingvar Atli Sigurðsson, jarðfræðingur	
36 Rannveig H Ásgeirsdóttir	Óla Run tún OP9 Ágæta skipulagsnefnd og bæjarstjórn Hafnarfjarðar. Sem verðandi íbúi í Kelduhvammum vil ég koma fram mótmælum mínum við aukna byggð á Óla Run túninu. Það skiptir miklu máli að hafa stór græn svæði í þessum hluta bæjarins sem eru íbúum nýtileg til útivistar og gleði. Sem fyrrum bæjarfulltrúi og formaður bæjarráðs og skólanefndar í Kópavogi á þeim þeim tíma sem ákveðið var að skipuleggja betur Fossvogsdalinn fyrir neðan grundirnar hef ég nokkra reynslu af svona málum. Þá var sett upp áætlun að því að draga fólk út í leiki og samveru, unga sem aldna sem er gríðarmikið lýðheilsu- og forvarnmál. Þá var settur upp Frisbí golfvöllur á svæðið sem hefur laðað að sér fólk á öllum aldri sem stunda þessa ódýru íþrótt, njóta útiveru og hreyfingar. Það voru alls ekki allir á einu máli að það myndi virka, en viti menn fólkið streymdi á svæðið, ungt fólk með lítil börn í lautarferð. Síðan hefur einnig verið bætt við fallegu leiksvæði fyrir yngri börn, grillsvæði fyrir þá sem vilja nýta langa fallega sumardaga eins og tíðkast víða í Evrópu, samfélagssvæði. Óla Run túnið hefur allt til að bera að vera fjölnota útivistarsvæði fyrir íbúa Hafnarfjarðar. Þarna mætti vera runnagróður af öllum stærðum og gerðum, bekkir og mismunandi leiksvæði, frisbí- golfvöllur af smærri gerðinni og puttavöllur fyrir almenning líkt og finna má í Garðabæ. Við eigum að kappkosta að hafa umhverfið grænt og hlýlegt, lágstemmt en fjörugt fyrir unga sem aldna. Ég er þess fullviss að íbúar myndu taka vel í að leggja af mörkum við uppbygginguna, félagsamtök í bænum væru örugglega tilbúin í samtalið einnig. Ef við viljum vera breytingin þá þurfum við að	Hafnarfjarðarbær hefur skoðað fjölmarga valkosti fyrir uppbyggingu íbúða til að mæta brýnni þörf. Við áform um uppbyggingu á Óla Run túni hefur verið horft til þess að nýta núverandi innviði sem best auk þess að tryggja að gæði grænna svæða haldi sér og styrkist. Þannig hefur t.d. verið dregið talsvert úr stærð uppbyggingarsvæðis og nær það eingöngu til Brekkuhvamms. Til að skerpa á áherslum um að styrkja Óla Run túnið sem almenningsgarð hefur verið bætt við skipulagsákvæðum sem snúa að því. Jafnframt hefur veirð horft á að tengja betur grænusvæðin sem eru við Óla run túnið, Suðurbæjarlaug og Jófríðastaði. Þá eru sett skipulagsákvæði til að tryggja aðgengi að túninu frá Brekkuhvammum. Sjá í kafla 5.1.2 (OP-9) og 13.4.2 (IB-7).

	leggja það á okkur að hafna steinsteypu og velja fólkið - inn í hús með símana, út með krakkana að leika. Út með alla aldurshópa að njóta þeirra gæða sem grænt svæði gefur, því ekki verður snúið til bara þegar búið er að steypa. Sveitarfélagið í samráði við íbúa og félög getur náð góðum árangri að fegra og lífga við þetta svæði og ég sting upp á að það verði stofnuð Óla Run hópur sem hafi að markmiði að koma böndum á hugmyndir um nýtingu svæðisins og síðan verði svæðið teiknað upp sem fjölnota-útivistarsvæði. Með von um að þið veljið fólkið í bænum eins og loforð bentu til á facebook síðu túnsins. Rannveig Ásgeirsdóttir	
37 Hestamannafélagið Sörli	Setbergsgöng Náttúruvernd Reiðleiðir/uppland Athugasemdir við tillögu að nýju Aðalskipulagi Hafnarfjarðar til ársins 2040 Stjórn og Reiðveganefnd Sörla vill byrja á að færa sérstakar þakkir til Hafnarfjarðarbæjar fyrir skjót og góð viðbrögð við óskum okkar um sérstakan fund þar sem eingöngu reiðvegir í upplandi Hafnarfjarðar voru til umræðu. Sá fundur var haldinn 28. maí í kjölfar almenns kynningarfundar þann 20. maí. Á þessum sérstaka fundi með hestamönnum fór Þráinn Hauksson landslagsarkitekt sérstaklega yfir breytingar á útivistarstígum við athafnasvæði Sörla og upplandi Hafnarfjarðar. Fyrst ber að nefna að í gildandi skipulagi eru helstu reiðleiðir út frá athafnasvæði Sörla sérstaklega skilgreindar sem reiðleiðir. Breytt aðalskipulag gerir ráð fyrir að þessir sömu stígar séu verði skilgreindir sem almennir útivistarstígar. Þetta var rætt á áður nefndum fundi þann 28. maí þar sem kom fram af hálfu bæjarins að ásókn í útivist hefur vaxið gríðarlega undanfarin ár og þar með umferð gangandi og hjólandi fólks um útivistarstíga sem fram til þessa hafa nær eingöngu verið fyrir hestamenn. Það má að hluta til taka undir þau sjónarmið; að fleiri ættu að hafa aðgengi að þessum uppbyggðu leiðum en bara hestamenn, með þónokkrum mikilvægum fyrirvörum. Öryggi útivistarfólks verði tryggt Umferð hestamanna og göngufólks getur farið saman séu stígarnir nægilega breiðir og þar sem umferð er aðskilin á köflum þar sem t.d. eru blindhæðir eða blindbeygjur. Öðru máli gegnir um blandaða umferð hestamanna og hjólréiðafólks. Slíkt getur beinlínis verið hættulegt. Í dag fara rafmagnshjól um útivistarstígana hljóðlaust á verulegum hraða og mæti þau hesti við blindbeygju eða blindhæð er voðinn vís. Sé fyrirhugað að umferð útivistarfólks verði blandaðri en nú er gert ráð fyrir í aðalskipulagi verður að liggja fyrir greinargerð um hvernig og hverjir skuli koma að uppbyggingu þessara leiða, hverjir skuli kosta uppbyggingu þeirra ásamt greinargerð um þær hættur sem blönduð umferð getur boðið heim og hvaða mótvægisáðgerðir geti tryggt jafnt öryggi allra. Af hálfu stjórnar Sörla er hins vegar lögð áhersla á það að	Umfjöllun um reiðstíga er styrkt í greinargerð, þar eru reiðstígar flokkaðir eftir því hvort þeir séu á sérstígum eða hvort sé um blandaða notkun að ræða. Áhersla er lögð á áframhaldandi uppbyggingu sérstíga þar sem önnur fjölbreytt nýting svæðisins í kringum hesthúsahverfið er, til að mynda sunnan og vestan Stórhöfða, með tengingum inn að Kaldárseli. Einnig er náttúruleið með Undirhlíðum inn í Krýsuvík. Aðkoma hestamanna að Hvaleyrarvatni er ekki lögð til á þessu skipulagsstigi. Deiliskipulag er í gildi fyrir Höfðaskóg og Hvaleyrarvatn þar sem nýting svæðisins er útfærð nánar. Hesthúsasvæðið er í næsta nágrenni þéttbýlis en reiðleiðir eru ekki innan vaxtarmarkna þéttbýlisins. Vegurinn um Sléttuhlíð er innan frístundabyggðar og ætlaður umferð að sumarhúsum. Varðandi umfjöllun Vatnshlíð er vísað í svör í tl. 2.

	áfram verði sérmerktar reiðleiðir í upplandi Hafnarfjarðar og að sérmerktum reiðleiðum sé ekki fækkað án þess að tryggt sé hvernig spurningum um öryggi sé svarað áður. Þá má nefna sem dæmi að stígur sem heimilar blandaða umferð hesta-, hjóla-, og göngufólks verður að vera mun breiðari en hefðbundinn reiðstígur og aðskilja þarf hesta og hjól þar sem ekki er víðsýni eða útsýni skert vegna beygju eða blindhæðar. Merkingar þurfa að vera mun tíðari en nú er og viðvörðunarskilti við allar innkomuleiðir inn á þessa stíga. Að þessu sögðu er rétt að minna á að margar af þeim reiðleiðum sem nú er stendur til að breyta í almenna útivistarstíga hafa verið byggðar upp og kostaðar að miklu leyti af hestamannafélaginu Sörla, með fé sem anna hvort hefur fengist úthlutað frá Reiðveganefnd Landssambands Hestamannafélaga eða Sörli hefur sjálfur lagt út fyrir því. Þannig er staðan sú að reiðstígur sem hestamenn hafa kostað væri breytt í almennan stíg. Slíkt vekur spurningar um margt. Því geldur félagið varhug við því að breyta skilgreindum reiðleiðum í almenna stíga þegar svona háttar til. Skilgreindar reiðleiðir við athafnasvæði Sörla Áfram er algjört grundvallaratriði að hestafólk hafi sérstaklega skilgreinda reiðstíga nær sínu helsta athafnasvæði þar sem tryggt er að engin umferð önnur en hestafólks sé leyfð. Einnig þurfa ferðaleiðir til og frá Sörla að vera sérstaklega skilgreindar sem reiðvegir en ekki almennir stígar. Það má vera að leiðin að lausn þessa máls felist í vönduðu deiliskipulagi þar sem unnið verður með þessar áskoranir. Aukin skýrleiki í skipulagsuppdráttum Það er afar mikilvægt að það sé skýrt í aðalskipulagi og í framhaldi deiliskipulagi hvers konar umferð fer um skilgreinda útivistarstíga. Í kynningargögnum var erfitt að glöggva sig á því þar sem reiðleiðir eru sýndar á sérstöku korti en þá skortir yfirsýn yfir það hvaða útivistarstígar eru einnig ætlaðir hestamönnum. Á fundinum í maí var okkur lofað að þessu yrði kippt í liðinn og minnum við einfaldlega á það. Óskir um viðbætur og úrbætur Hér er sérstaklega vikið að tveimur samgöngubótum sem hestafólk hefur óskað eftir. Sem kunnugt er misstu hestamenn mikilvæga reiðleið inn að Kaldárseli, sem án nokkurs fyrirvara var malbikuð sumarið 2021. Þar með er þessi tenging inn að gömlu þjóðleiðunum inn að Krýsuvík ófær. Reiðleið um Krýsuvík Nýr útivistarstígur meðfram Fremstahöfða og hraunjaðrinum inn að Kaldárseli er skilgreindur sem blönduð útivistarleið í nýrri aðalskipulagstillögu. En lega leiðarinnar, vatnsvernd og rennsli um hraunið leyfa ekki frekari uppbyggingu leiðarinnar, sem verður áfram einungis lítt aðgengilegur slóði og einungis fær gangandi fólki. Þá er enn vandamálið óleyst: Hvernig má tryggja leið hestafólks inn að Kaldárseli, um gömlu þjóðleiðina um Undirhlíðar og þaðan inn í Krýsuvík. Hestamannafélagið Sörli óskar því eftir því að í nýju Aðalskipulagi verði tryggð reiðleið inn að Kaldárseli sem er fær hestamönnum með fleiri en tvo hesta til reiðar. Vegtenging frá Hraunhring/Klifsholti inn að Heiðmörk Hitt er vegtenging frá sillu vestan við Klifsholtssleið út af Hraunhring og upp meðfram Seljahlíð og Smyrlabúðarhrauni. Þetta er tenging inn á nýja reiðleið sem væntanlega mun liggja um land Garðabæjar, en hestamenn í Sörla	
--	--	--

	og Spretti eru að leita hófanna við Garðabæ um að koma að uppbyggingu leiðar inn að Heiðmerkurvegi. Nú er að hefjast uppbygging á vegkafla norðan og vestan við Stórhöfða. Sú uppbygging er kostuð af hestamannafélaginu og mun skv. því sem kom fram á fundinum í maí ekki verða lagður í gamla slóðann sem þegar er þar, til að aðgreina betur umferð göngufólks og hestafólks. Þetta ráðslag er til sóma og má líta á sem fyrirmynd um hvernig má tryggja betur öryggi mismunandi útivistarhópa um útivistarstíga höfuðborgarsvæðisins. Að lokum viljum við minna á gildandi svæðisskipulag höfuðborgarsvæðisins til 2040. Þar segir á blaðsíðu 62 að hesthúsahverfin á höfuðborgarsvæðinu skuli samtengd með reiðstígum milli sveitarfélaga og meðal annars skuli tryggt aðgengi hestamanna að græna treflinum sem vefur sig um allt höfuðborgarsvæðið. Þar segir jafnframt að sveitarfélögin skuli vinna nánari útfærslu útivistarstíga um höfuðborgarsvæðið. Það er ekki að sjá að því sé lokið og óljóst hvort það sé hafið. En þá er ástæða til þess að minna á að með því að virkja svæðisskipulagið og þá vinnu sem undir það á að falla mætti tryggja betur samfellu í útivistarstígum höfuðborgarsvæðisins og sjá þá í meira samhengi óháð hreppamörkum. Aðgangur hestamanna að Hvaleyrarvatni. Hestamannafélagið Sörli hefur nú í nokkur ár rætt og vakið athygli Hafnarfjarðarbæjar á því að félagsmenn hafa verið sviptir aðgangi að eina vatninu á svæði félagsins. Sörli lagði fram tillögu um aðkomu hestamanna að Hvaleyrarvatni að suðvestanverðu vatninu, byggingu lítillar réttar eða gerðis þar og að aðstöðu væri komið upp svo hestamann sennilega mest börn gæti farið út í vatnið á hestum og sallað þar. Þetta erindi var kynnt á fundi með fulltrúum skipulagssviðs. Í Aðalskipulagstillögunni er ekki vikið að þessari ósk. Væri ekki í anda fjölbreytileikans að setja það inn í aðalskipulag að hestamenn hefðu aðgang að Hvaleyrarvatni á einum stað. Þegar ásókn fór að aukast að vatninu þá var einfaldlega sett upp skilti og hestamenn bannaðir. Það þótti okkur afar sérkennilegt, þar sem áratugahefð var fyrir nýtingu hestamanna á vatninu, áður en aðrir fóru að sækja í útivist þar. Tillaga Sörla er að gert verði ráð fyrir aðgangi hestamanna að vatninu. Slíkur aðgangur nýtist væntanlega að mestu um vor í maí og júní og þar til hestum er sleppt í haga. Skilgreind reiðleið umhverfis Kjóadal. Hestamannafélagið Sörli leggur til að í nýju aðalskipulagi verði skilgreind reiðleið/fjölnota stígur umhverfis Kjóadal. Nú í dag er fjölnota stígur um stóran hluta Kjóadals sem mikið er notaður af hestamönnum og sennilega eru hestamenn helstu notendur stígsins. Sörli leggur til að klárað verði að leggja stíg sem klári hringinn í kringum dalinn. Hinn helmingur hringsins verði skilgreyndur sem reiðleið og eða reiðleið og gönguleið og verði vegurinn byggður með það í huga. Færi hann um gróið land neðarlega í dalnum og því óþarfi að vegurinn væri fær ökutækjum. Einnig óskar Hestamannafélagið Sörli eftir því að uppgrætt svæði í Kjóadal verði áfram nýtt sem beitarhólf. Það að er nauðsynlegt fyrir okkar fólk sem stundar hestamennsku að atvinnu og heldur hross á húsi allt árið um kring og einnig fyrirtæki á svæðinu með hestatengda	
--	---	--

	starfsemi hafi uppgrædda bletti til að nýta fyrir hross sín yfir sumarmánuðina. Opnun reiðleiðar um Sléttuhlíð og Höfðastíg. Gömlum leiðum sem hestamenn fóru áratugum saman um Höfðastíg í gegnum Skógrækt Hafnarfjarar og upp að Sléttuhlíð var lokað á félagsmenn Sörla. Sörli óskar eftir því að þessar leiðir verði opnar félagsmönnum til útreiða. Byggð í Vatnshlíð ofan Hvaleyrarvatns. Töluvert mikil umræða hefur verið um skipulag ofan Hvaleyrarvatns. Núgildandi skipulag gerir ráð fyrir upbyggingu þar. Sörli telur að núverandi aðalskipulag og sú breyting sem gert er ráð fyrir í nýju aðalskipulagi, þ.e. að byggja enn nær vatninu sé mjög varhugaverð og komi til með að rýra útivistargildi Hvaleyrarvatns og nágrennis afar mikið. Að mati félagsins ætti frekar að draga fyrirhugaða byggingarlínu mannvirkja fjær og ofar í Vatnshlíð heldur en nær henni. Að mati félagsins verður að horfa til þess að á hverjum degi koma hundruð manna að Hvaleyrarvatni og nágrenni þess til að njóta umhverfisins. Ef byggð er færð of nálægt slíkum stöðum og upplifun breytis þá hefur gildi staðarins minnkað. Þó ekki sé byggt alveg að Vatninu má ekki gleyma því að nærvera nýs hverfis þar sem þúsundir munu búa, mun ein og sér hafa mikla þýðingu fyrir álag á þetta svæði til útivistar fyrir allan almenning. Hvað hestamenn varðar mun uppbygging íbúðahverfis alveg að núverandi reiðleið á Bleiksteinshálsi hafa mikil áhrif á þá reiðleið, sem í dag er í óspillt „fjallaleið“ en verður ef skipulagið gengur eftir, reiðleið meðfram fjölbýlishúsum. Hafnarfjarðarbær ætti fremur að vernda þetta einstaka svæði í útjaðri bæjarins, því svæðið nýta allir bæjarbúar til útivistar. F.h. Stjórnar Sörla	
38 Sigrún Erna Geirsdóttir	Íbúðabyggð í Vatnshlíð ÍB-12 Undirrituð leggur fram kvörtun fyrir hönd lóðareiganda Mosabarðs 16. Í tillögu að nýju Aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2025-2040 er gert ráð fyrir íbúðabyggð í og við Vatnshlíð, svæði merkt ÍB12. Þetta svæði, sérstaklega svæðið næst Hvaleyrarvatni er mikið notað útivistarsvæði og tengist beint stígakerfinu við Hvaleyrarvatn. Þá er Vatnshlíðin ofan Hvaleyrarvatns mjög áberandi í heildarásýnd svæðisins. Farið er fram á að skipulagi verði breytt þannig að fyrirhuguð byggð muni ekki sjást frá Hvaleyrarvatni. Svæðið kringum Hvaleyrarvatn er ómetanleg perla fyrir Hafnfirðinga og aðra sem njóta þess. Það að geta notið útivistar í ósnortinni náttúru er mikils virði og hefur góð áhrif á andlegt og líkamlegt heilbrigði. Þá er svæðið aðgengilegt og því geta flestir notið þessarar náttúruperlu í nágrenni við þéttbýlið. Það væri stórslys ef tillaga þessi nær fram að ganga óbreytt og maður veltir fyrir sér hvers vegna bæjaryfirvöld hafa hug á því að eyðileggja svo mikið útivistarparadís bæjarins. Á heimasíðu Hafnarfjarðarbæjar segir um svæðið: “Hvaleyrarvatn og umhverfi er eitt það fallegasta á höfuðborgarsvæðinu. Margar gönguleiðir eru á svæðinu og öllum er frjálst að veiða í vatninu.” Hvers konar íbúðabyggð hvað þá háreistar byggingar (allt að 5 hæðir) niður undir miðja Vatnshlíð munu hafa veruleg neikvæð áhrif á gæði útivistarsvæðisins við Hvaleyrarvatn og þannig hafa slæm áhrif á líðan	Sjá viðbrögð við tl. 2.

	fjölmargra Íslendinga. Það að geta notið útivistar í ósnortinni náttúru fjarri ys og þys borgarbyggðar er mikils virði og hefur góð áhrif á andlegt og líkamlegt heilbrigði. Einstök veðursæld er á svæðinu sem ekki er að finna annars staðar í upplandi Hafnarfjarðar. Þess vegna sækir fólk þangað nánast allan ársins hring. Ef þörf er á að byggja þann fjölda íbúða sem gert er ráð fyrir í skipulagi verður að leysa það öðruvísi, til dæmis með færri einbýlishúsum eða færslu annarrar starfsemi út fyrir það svæði sem skilgreint er fyrir íbúðarbyggð.	
39 Sigurður Kjartan Jónmundsson	Skilmálar varðar gistiheimili á íbúðarsvæði IB-3 Óskað er eftir að við "Skipulagsákvæði" sé bætt við "heimilt er að vera með gististarfsemi í flokki 2 Rökstuðningur: gististarfsemi í heimahúsum og smáum einingum á vel við áhrifasvæði miðbæjarins. Það eykur mannlíf og eftirspurn eftir veitingaþjónustu og verslun sem bæjarbúar nýta sér. Enda segir í kafla 16.2 milli áhrifasvæðis og miðbæjar eru ekki alltaf skörp skil heldur fléttast miðbæjarkjarninn saman við nærliggjandi byggð. Skiljanlegt væri við endurskoðun ákvæðis að skipulagshöfundar myndu setja einhver efri mörk á fjölda gististaða í flokki 2 á áhrifasvæði miðbæjar t.d. með hámarkshlutfalli húsa innan svæðis. Sjálfsagt er að undirstrika kröfu sem fram kemur í kafla 13.4.1. um að það sé gegnið úr skugga um að búsetuhagsmunir muni ekki skerðast vegna umgengi eða hávaða.	Almennar heimildir og jafnræði milli atvinnugreina Líta má svo á að núverandi almenna ákvæði heimili þegar minni gistiheimili sem þjónustustarfsemi innan íbúðarreita, enda uppfylli starfsemin ákvæði um búsetuhagsmuni og önnur lögbundin skilyrði. Lög um veitingastaði, gististaði og skemmtanahald eru jafnframt skýr um að ný rekstrarleyfisskyld gististarfsemi innan þéttbýlis skuli vera í samþykktu atvinnuhúsnæði. Athugasemdirnar kalla samkvæmt þessari nálgun ekki á breytingu á aðalskipulagstillögunni. Óheppilegt gæti verið að draga einn tiltekinn flokk þjónustustarfsemi sérstaklega fram í almennum ákvæðum, þar sem það gæti skapað þá túlkun að önnur starfsemi sem samræmist íbúðarbyggð komi síður til greina. Bætt verður við texta um almennar leikreglur fyrir breytingar á húsnæði á íbúðarreitum: Við mat á breytingu íbúðarhúsnæðis í atvinnuhúsnæði verði meðal annars litið til umfangs starfseminnar, aðkomu, umferðar, bílastæða, hávaða, umgengni og annars ónæðis, auk stöðu á húsnæðismarkaði. <i>Sjá kafla 13.4.1 Almenn skipulagsákvæði fyrir íbúðarbyggð.</i>
40 Skógræktarfélag Hafnarfjarðar	Íbúðabyggð í Vatnshlíð IB-12 Stjórn Skógræktarfélags Hafnarfjarðar hefur farið yfir tillögu að Aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2025-2040 á fundi sínum 11.06.2026. Stjórnin gerir eftirfarandi athugasemd: Þar sem byggð á syðsta hluta íbúðarsvæðis IB 12 verður mjög sýnileg frá umhverfi Hvaleyrarvatns, sem almenningur er farinn að líta á sem friðarparadís í vari frá skarkala höfuðborgarsvæðisins, förum við fram á breytingar þess eðlis að IB 12 verði skipt upp í 2 svæði. Nyrðra svæðið verði áfram með allt að 5 hæða byggð en syðri hluti svæðisins frá hábungu Vatnshlíðar og sunnar verði sér svæði þar sem eingöngu verði heimilað að byggja 2 hæða hús. Einnig villjum við að syðri mörkin verði skoðuð sérstaklega með þetta að leiðarljósi, hvort færa megi mörkin eitthvað norðar, ef það myndi mæta ofangreindum áhyggjum og milda ásýnd byggðarinnar séð frá Hvaleyrarvatni. Fyrir hönd stjórnar Skógræktarfélags Hafnarfjarðar. Sigurður Einarsson formaður stjórnar.	Sjá viðbrögð við tl. 2.

41 Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins	Setbergsgöng Brunavarnir/almannavarnir Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins bs. gerir ekki athugasemdir við fyrirhugaðar breytingar á aðalskipulagi en óskar eftir að tekið sé tillit til að vöxtur og þróun sveitarfélagsins fari saman við kröfur um brunavarnir, almannavarnir og öryggi borgaranna. Huga þarf að möguleika á heildar rýmingu frá skipulögðum hverfum og svæðum, aðkomu neyðabíla og vatnsöflun til slökkvistarfa. Virðingarfyllst, f.h. Slökkviliðs höfuðborgarsvæðisins Halldór Ingi Jónasson Sérfræðingur - Hönnunareftirlit Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins bs.	Tilgreinum rýmingarleiðir og þar er opnun Bláfjallavegar mikilvæg. Ræða við vatnsveitu HAF um aðgengi að vatni til slökkvistarfs. Nefna aðgengi neyðarbíla í nýjum hverfum.
42 Stefán Georgsson / undirskriftalisti (2.xxx einstaklingar)	Íbúðabyggð í Vatnshlíð ÍB-12 Athugasemdir vegna tillögu að nýju aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2025-2040, mál nr.1446/2025 Í tillögu að nýju Aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2025-2040 er gert ráð fyrir íbúðabyggð í og við Vatnshlíð, svæði merkt ÍB12. Þetta svæði, sérstaklega svæðið næst Hvaleyrarvatni er mikið notað útivistarsvæði og tengist beint stígakerfinu við Hvaleyrarvatn. Þá er Vatnshlíðin ofan Hvaleyrarvatns mjög áberandi í heildarásýnd svæðisins. Svæðið kringum Hvaleyrarvatn er ómetanleg perla fyrir Hafnirörðinga og aðra sem njóta þess. Það að geta notið útivistar í ósnortinni náttúru er mikils virði og hefur góð áhrif á andlegt og líkamlegt heilbrigði. Þá er svæðið aðgengilegt og því geta flestir notið þessarar náttúruþerlu í nágrenni við þéttbýlið. Á heimasíðu Hafnarfjarðarbæjar segir um svæðið: "Hvaleyrarvatn og umhverfi er eitt það fallegasta á höfuðborgarsvæðinu." Farið er fram á að skipulagi verði breytt þannig að fyrirhuguð byggð muni ekki sjást frá Hvaleyrarvatni. Undirskriftalistinn er lokaður Gildistími lista: 21.05.2026 - 16.06.2026 Ábyrgðarmaður: Stefán Georgsson Fjöldi undirskrifa: 3924 Ísland.is https://island.is/undirskriftalistar/8f7d5403-15d5-4def-883f-1e52334fc3c2?fbclid=IwY2xjawSftKtl...	Sjá viðbrögð við tl. 2.
43 Svanhvít Ásta Jónsdóttir	Íbúðabyggð í Vatnshlíð ÍB-12 Ég mótmæli tillögu að nýju aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2025 – 2040 varðandi fyrirhugaða íbúðabyggð í Vatnshlíðinni. Þetta mun breyta allri upplifun þeirra sem njóta útivistar í náttúruþerlunni Hvaleyrarvatn.	Sjá viðbrögð við tl. 2.
44 Sveinbjörn Kári Haraldsson	Óla Run tún OP9 Undirritaður gerir athugasemd við þetta aðalskipulag og þá byggð sem er verið að troða upp á Óla Run tún. Hér er frábært tún sem er mikið notað þrátt fyrir að bærinn hefur aðeins sett einn æslabelg á túnið. Það er töluvert um að leikskólar geri sér ferðir á þann belg og er þá allt túnið notað undir leik. Að byggja á þessu	Hafnarfjarðabær hefur skoðað fjölmarga valkosti fyrir uppbyggingu íbúða til að mæta brýnni þörf. Við áform um uppbyggingu á Óla Run túni hefur verið horft til þess að nýta núverandi innviði sem best auk þess að tryggja að gæði grænna svæða haldi sér og styrkist. Þannig hefur t.d. verið dregið talsvert úr stærð uppbyggingarsvæðis og nær það eingöngu til Brekkuhvams. Til að skerpa á áherslum um að

	túna væri ótrúlega mikil skerðing á lífsgæðum allra í Hafnarfirði. Meðfylgjandi þessari athugasemd er mynd hvernig hægt væri að gera Óla Run tún að frábæru útivistar svæði. Eg skora á nýjan meirihluta að hleypa ekki þessu umhverfis slysi í gegn. Sveinbjörn Kári Haraldsson	styrkja Óla Run túnið sem almenningsgarð hefur verið bætt við skipulagsákvæðum sem snúa að því. Jafnframt hefur veirð horft á að tengja betur grænusvæðin sem eru við Óla run túnið, Suðurbæjarlaug og Jófríðastaði. Þá eru sett skipulagsákvæði til að tryggja aðgengi að túninu frá Brekkuhvamm. <i>Sjá í kafla 5.1.2 (OP-9) og 13.4.2 (ÍB-7).</i>
45 Umhverfis- og orkustofnun	Miðsvæði M4/M5 Krýsuvík Náttúruvernd Vatnsvernd Hraun vestur/miðsvæði/atvinnustarfsemi Vísað er til erindis Hafnarfjarðarbæjar sem barst þann 7. maí 2026 þar sem óskað er umsagnar Umhverfis- og orkustofnunar um tillögu að nýju aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2025- 2040. Miðsvæði – Hraun vestur (M-4) og atvinnustarfsemi Í tillögunni kemur fram að gerðar hafa verið miklar breytingar á skipulagi svæðis sem kallast Hraun vestur og er skilgreint sem miðsvæði en tilheyrði áður fimm ólíkum skipulagssvæðum skilgreindum sem íbúðasvæði, athafnasvæði, verslun og þjónusta, lögreglustöð og óbyggð svæði. Á svæðinu má finna ýmsa starfsemi sem er starfsleyfisskyld skv. lögum nr. 7/1998, en samkvæmt lögnum skal allur atvinnurekstur sem sótt er um starfsleyfi fyrir vera í samræmi við skipulag skv. skipulagslögum. Í breytingu á aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2013-2025 fyrir þetta svæði sem fylgir þessu máli í Skipulagsgáttinni kemur eftirfarandi fram í lýsingu á svæðinu: „Léttur iðnaður svo sem matvæla- og lyfjaframleiðsla sé áfram heimil á svæðinu“. Í skipulagsákvæðum og lýsingu í greinargerð auglýstrar skipulagstillög er þessa setningu ekki að finna lengur og þar kemur fram eftirfarandi: „Á svæðinu er gert ráð fyrir blandaðri byggð með íbúðum, verslun og þjónustu, skrifstofum, samfélagsþjónustu, gisti- og veitingastarfsemi og hreinlegri atvinnustarfsemi sem samrýmist búsetu. Áhersla skal lögð á virkar jarðhæðir meðfram helstu götum, góð almenningssými og örugg göngu- og hjólatengsl. Nánari útfærsla skilmála kemur fram í rammahluta fyrir Hraun vestur sem birtur er í viðauka við greinargerð.“ Í kafla 3.6 í rammahluta fyrir Hraun vestur kemur þetta fram: „Við skráningu á starfsemi, endurnýjun á starfsleyfum eða umsóknum um starfsleyfi fyrir nýja atvinnustarfsemi er lagt til að sýnt verði fram á að starfsemi sé almennt ekki íþyngjandi fyrir nærumhverfi sitt og að fylgt sé almennum viðmiðum Aðalskipulags um blandaða byggð. Áfram verður heimilt að vera með minna mengandi starfsemi sem er takmörkuð að umfangi og þar sem grenndar-/umhverfisáhrif eru lítil sem engin.“ Umhverfis- og orkustofnun telur að með þessum skipulagsákvæðum gæti reynst erfitt að endurnýja starfsleyfi sumra rekstraraðila sem þegar eru starfandi á svæðinu á því tímabili sem	Búið er að samræma töflur og upplýsingar í umhverfisskýrslu um svæði með mengaðan jarðveg, sjá kafla 3.5, töflu 6 og mynd 10. Búið er að leiðrétta í rammahluta lýsingu á reit 5.1 (lyfjaverksmiðja er á reit 5.2), sjá kafla x í rammahlutanum. Bætt er við ákvæði um ofanbyggðaveg vegna mengaðs jarðvegar í kafla 23.7.1. Orkuvinnsla. Umfjöllun um orkuvinnslu krefst ekki sérstakra viðbragða. Allar umræddar upplýsingar koma fram í greinargerð aðalskipulags. Vatnamál. Vísað er í svar við umsögn Hafrannsóknarstofnunar vegna vatnshlota, sjá tl. x. Í kafla 20.2.3 er búið að bæta við ákvæði fyrir útfærslu á orkuvinnslu að vinna þurfi ítarlegt áhrifamat vatnshlota.

	skipulagstillagan nær til. Þá er ekki ljóst hvort þessi eftirfarandi setning úr rammahlutanum eigi bæði við um mengandi starfsemi og hollustuháttastarfsemi: „Við skráningu á starfsemi, endurnýjun á starfsleyfum eða umsóknum um starfsleyfi fyrir nýja atvinnustarfsemi er lagt til að sýnt verði fram á að starfsemi sé almennt ekki íþyngjandi fyrir nærumhverfi sitt og að fylgt sé almennum viðmiðum Aðalskipulags um blandaða byggð.“ Samkvæmt orðalagi skipulagstillögunnar virðist sem að mikið af þeirri starfsemi sem nú þegar er starfandi á skipulagssvæðinu sé í raun víkjandi miðað við teikningar og texta í rammahluta Hrauns vestur án þess að farið sé beinum orðum að því og að skýrt sé hvenær starfsemin eigi að vera farin af svæðinu. Útgefanda starfsleyfis er samkvæmt skipulagstillögu m.a. falið að meta það hvenær starfsemi sé íþyngjandi fyrir umhverfi sitt og sé þar af leiðandi ekki heimil innan skipulagssvæðis en jafnframt sé ljóst að mikið af núverandi starfsemi falli illa að skilgreiningu skipulagsreglugerðar nr. 90/2013 á Miðsvæði í grein 6.2. b. sem getur hindrað útgáfu starfsleyfa fyrir starfsemi á svæðinu þar sem starfsemin samræmist ekki skipulagi skv. skipulagslögum og skipulagsreglugerð sem sett er með stoð í lögunum. Æskilegt sé að skipulagsyfirvöld taki skýra afstöðu til þess í skipulagsvinnu hvernig starfsemi sé heimil innan skipulagssvæðis. Umhverfis- og orkustofnun bendir á að í lýsingu á reit 5.1 í á bls 62 í rammahluta fyrir Hraun vestur kemur fram að á reitnum í dag sé lyfjaverksmiðja og skrifstofubýggingar en hið rétta er að lyfjaverksmiðjan er á reit 5.2. Mengaður jarðvegur í rammahluta fyrir Hraun vestur (breyting á aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2013-2025) kemur fram í kaflanum deiliskipulagsvinna, á bls. 93, að meðal atriða til athugunar sé náttúrufar og að tilkynna skuli ef mengaður jarðvegur finnst. Í nýju aðalskipulagi fyrir Hraun vestur, þar sem gert er ráð fyrir breytttri landnotkun, er hins vegar ekki fjallað sérstaklega um mengaðan jarðveg heldur vísað í niðurstöður umhverfismats í umhverfisskýrslu. Í umhverfismatsskýrslu kemur fram að sveitarfélög skuli taka mið af skrá Umhverfis- og orkustofnunar yfir svæði þar sem er mengaður jarðvegur eða þar sem grunur er um mengun. Undirstrika ber að listinn er ekki tæmandi þar sem enn er unnið að skráningu og gera má ráð fyrir að fleiri svæði, bæði þar sem grunur er um mengun og þar sem staðfest mengun er til staðar, bætist við síðar. Það kemur einnig fram að sum þessara svæða séu á fyrirhuguðum uppbyggingarsvæðum, m.a. í miðbæ Hafnarfjarðar, umhverfisskýrsla tafla 6 og mynd 11. Umhverfis- og orkustofnun vill ítreka að áður en til framkvæmda kemur á slíkum svæðum þarf að vinna áhættugreiningu og meta þörf á hreinsun og hvort gera þurfi sérstakar ráðstafanir við meðhöndlun jarðvegs sem kann að þurfa að fjarlægja, í samræmi við reglugerð nr. 1400/2020 um mengun í jarðvegi. Stofnunin bendir jafnframt á að hreinsunaraðgerðir eru starfsleyfisskyld starfsemi. Umhverfis- og orkustofnun vekur athygli á í að ekki virðist fullt samræmi milli töflu 6 og mynd 11 í umhverfisskýrslu með aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2025-2040. Í töflu 6 eru taldir upp tíu staðir þar sem grunur er um mengun í jarðvegi, en á mynd 11 eru	
--	--	--

	hins vegar sýndir tólf staðir þar sem grunur leikur á mengun. Vantar því skýringu á stöðum nr. 11 og 12 á mynd 11, þ.e. hvaða svæðum þeir vísa til og hvers vegna þau eru ekki tilgreind í töflu 6. Mikilvægt er að þessi atriði séu samræmd og útskýrð með skýrum hætti til að tryggja rétta forgangsörðun og meðferð mengaðs jarðvegs við framkvæmdir á svæðum þar sem grunur er um jarðvegsmengun. Í breytingu á aðalskipulagi Hafnarfjarðar fyrir M-4 Hraun vestur kemur fram að markmiðið sé að breyta landnotkun svæðisins úr athafnasvæði, verslun og þjónustu, samfélagsþjónustu og íbúðabyggð í miðsvæði (M-4) og þannig breyta nýtingu alls svæðisins í blandaða byggð. Í rammahluta fyrir Hraun vestur kemur jafnframt fram að á svæðinu séu í dag vel yfir 100 fyrirtæki í ýmiss konar atvinnustarfsemi, þar á meðal fjölmörg fyrirtæki í matvælaframleiðslu og veitingarekstri, bifreiðþjónustu um það bil 35, auk efnalaugar, bensinstöðva og smurstöðva, sem og um 100 íbúðir. Umhverfis- og orkustofnun vill sérstaklega vekja athygli á að á miðsvæði M-4 hefur ekki verið skráður mengaður jarðvegur í skrá stofnunarinnar og telur stofnunin afar mikilvægt að við áframhaldandi skipulagsvinnu og framkvæmdir á svæðinu sé sérstaklega gætt að mögulegri jarðvegsmengun og unnið í samræmi við þær leiðbeiningar og viðmið sem um það gilda. Í aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2025–2040 er gert ráð fyrir að ofanbyggðarvegur verði stofnbraut til framtíðar og samkvæmt þéttbýlisupprætti mun hann liggja þvert yfir varúðarsvæðið VA-2. Umhverfis- og orkustofnun telur mikilvægt að fyrir liggi skýr greining á umfangi og áhættu vegna mengaðs jarðvegs á svæðinu áður en ákvörðun er tekin um lagningu slíkrar stofnbrautar yfir fyrrum urðunarstað og ráðleggur að þessi valkostur verði endurskoðaður með það í huga. Orkuinnviðir Í aðalskipulagi Hafnarfjarðar er gert ráð fyrir áframhaldandi undirbúningi orkuvinnslu í Krýsuvík, m.a. á grundvelli samnings Hafnarfjarðarbæjar og HS Orku og virkjunarkosta við Austurengjar og Sveifluháls sem eru í nýtingarflokki rammaáætlunar. Umhverfis- og orkustofnun vekur athygli á að allt umrædd svæði eru innan friðlýsts fólkvangs, Reykjanesfólkvangs. Rannsóknarboranir á háhitasvæði eru tilkynningarskyldar skv. lögum nr. 111/2021 um umhverfismat framkvæmda og áætlana. Virkjunaráform sem miða við framleiðslu 10 MW eða meira eru matsskyldar framkvæmdir samkvæmt sömu lögum. Samkvæmt 6. gr. laga um rannsóknir og nýtingu auðlinda í jörðu, nr. 57/1998 er nýting auðlinda úr jörðu háð leyfi Umhverfis- og orkustofnunar hvort sem það er til nýtingar auðlinda í eignarlöndum eða í þjóðlöndum með þeim undantekningum sem greinir í lögum. Slíkt leyfi þarf að liggja fyrir áður en nýting hefst. Einnig er bent á 22. gr. laga nr. 57/1998 þar sem fram kemur að við jarðboranir skuli færa dagbók og skylt er að láta Umhverfis- og orkustofnun í té afrit af dagbókinni eigi síðar en einum mánuði eftir að borun er lokið. Gefnar hafa verið út reglur er varða skráningu, hönnun og frágang borholna, sem og skil á upplýsingum sem má nálgast á vefsetri Umhverfis- og orkustofnunar. Fram kemur í 3. mgr. 28. gr. laga nr. 36/2011 að við afgreiðslu umsóknar um leyfi til nýtingar vatns og við aðra	
--	---	--

	leyfisveitingu til framkvæmda á grundvelli vatnalaga og laga um mannvirki skuli leyfisveitandi tryggja að leyfið sé í samræmi við lög og þá stefnumörkun um vatnsvernd sem fram kemur í vatnaáætlun. Vatnamál Við endurskoðun eða breytingu skipulagsáætlunar sveitafélags skal, þegar við á, samræma skipulagsáætlunina vatnaáætlun innan sex ára frá gerð vatnaáætlunar. Sveitafélagið þarf að fjalla um og meta áhrif skipulagsins á vatnshlot þar sem það á við. Gefnar eru út Leiðbeiningar til sveitarfélaga um samræmingu skipulagsáætlana og leyfisveitinga við lög um stjórn vatnamála¹, þar á meðal um mat á áhrifum framkvæmda og starfsemi á vatnshlot. Umhverfis- og orkustofnun vekur athygli á að ástandsflokkun vatnshlota á Krýsuvíkursvæðinu byggir á líkindamati en ekki á fullnægjandi mæligögnum. Þetta á m.a. við um vatnshlotin 104-264-G Kleifarvatn, 104-2279-L Kleifarvatn, 104-871-R Eystri lækur og 104-607-R Vestari lækur og þverlækir. Brýnt er að afla frekari gagna til að staðfesta ástandsflokkun þessara vatnshlota og hafa það í huga við áframhaldandi skipulagsvinnu og mat á áhrifum framkvæmda á vatnshlot svæðisins. Hið sama á við um vatnshlotið 104-300-L Hvaleyrarvatn þar sem ástandsflokkun byggir einnig á takmörkuðum gögnum, en í greinagerð aðskipulags Hafnarfjarðar 2025-2040 er gert ráð fyrir uppbyggingu í nágrenni við vatnið. Mikilvægt er að afla frekari mæligagna fyrir vatnshlotið og ástandsmeta áður en frekara skipulag og uppbygging fer fram á svæðinu, til að tryggja að gæði vatnshlotsins verði tryggð til framtíðar. Umhverfis- og orkustofnun bendir á mikilvægi þess að framkvæmdaaðilar séu upplýstir um að ítarlegt áhrifamat þarf að liggja fyrir áður en framkvæmdir hefjast til þess að leyfisveitendur geti tryggt að leyfi séu í samræmi við lög um stjórn vatnamála nr. 36/2011 og þá stefnumörkun um vatnsvernd sem fram kemur í vatnaáætlun. Virðingarfyllst, Vigdís Louise Jónsdóttir Teymi leyfa og umsagna Kristín Björk Birgisdóttir Teymi leyfa og umsagna 1 Leiðbeiningar um áhrifamat fyrir vatnshlot_Útg.1_Desember 2024.pdf	
46 Valgerður G. Halldórsdóttir	Setbergsgöng Í tillögu að nýju aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2025-2040 er hugmynd að jarðgöngum/umferðargöngum undir Setbergshverfi teiknuð inn á þéttbýlisuppdrátt – svo og hugmyndir að mislægum gatnamótum á Reykjanesbraut frá Kaplakrika að Lækjargötu. Samkvæmt þéttbýlisuppdrætti sem fylgir tillögunni liggja ímynduð Setbergsgöng undir Setbergshverfi í Hafnarfirði, frá Staðarbergi sunnan til að Stuðlabergi norðan til. Undanfarnar vikur og mánuði hefur Vegagerðin metið þessa tvo kosti sem valkosti við að leysa umferðarteppu á þessari leið. Ekkert bólar hins vegar á gögnum eða kynningu á framkvæmdakostum nú þegar frestur til að skila inn athugasemdum við tillögu nýs aðalskipulags Hafnarfjarðar er að renna út. Þann 2. júní síðastliðinn óskaði undirrituð eftir aðgangi að öllum gögnum og upplýsingum frá Hafnarfjarðarbæ sem liggja til grundvallar ákvörðun um að gera ráð fyrir	Aðalskipulagstillagan sýnir eingöngu heimild fyrir Setbergsgöng sem kost sem kemur til greina til að ná Reykjanesbraut í frjálst flæði í gegnum Hafnarfjörð. Hinn kosturinn eru tvö ný mislæg gatnamót, við Lækjargötu og Kaplakrika. Áður en endanlegur kostur verður valin, mun þurfa að gera ítarlegra áhættumat á gangnagerð, meðal annars. Bætt hefur verið við skipulagsákvæðum um Setbergsgöng m.a. um þætti sem þarf að skoða við áframhaldandi hönnun, sjá kafla 23.7.1.

	Setbergsgöngum í tillögu að nýju aðalskipulagi Hafnarfjarðar. Skv. svarpósti frá Umhverfis- og skipulagssviði Hafnarfjarðarbæjar dags. 3. júní 2026, liggur engin ákvörðun fyrir hjá Hafnarfjarðarbæ að hefja ofangreindar framkvæmdir og engin gögn liggja fyrir sem styðja þá ákvörðun að teikna ofangreindar framkvæmdir inn á nýja tillögu að aðalskipulagi Hafnarfjarðar. Aðeins liggur fyrir bókun frá fundi bæjarstjórnar 11. febrúar sl. en þá var bókað undir umræðum um samgöngusáttmála: „...Meirihlutinn skorar á Vegagerðina að flyta vinnu við greiningu og framsetningu valkosta um samgönguendurbætur á Reykjanesbraut frá Kaplakrika að Lækjargötu eins mikið og unnt er. Mikilvægt er að skýrir valmöguleikar liggi fyrir hið fyrsta og hægt verði að taka upplýsta ákvörðun að undangenginni kynningu fyrir íbúa.“ Aðalskipulag er lögbundin áætlun sem sveitarfélag setur fram skv. skipulagslögum. Sveitarstjórnir eru bundnar af aðalskipulagi sem getur haft veruleg áhrif á réttindi og möguleika landeigenda þar sem það setur ramma fyrir síðari ákvarðanir um landnotkun og framkvæmdir. Svo háttar til um eign og heimili undirritaðrar að Fagrabergi 46 sem er næstelsta hús Setbergshverfis, tvílyft timburhús með skriðkjallara, byggt 1933. Húsið heitir Sólberg og stendur á eignarlóð en nokkrar slíkar eru í Setbergshverfi. Vakin er athygli á að sérstakt leyfi þarf til framkvæmda opinberra aðila á eignarlóðum. Í tillögu að nýju aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2025-2040 er gert ráð fyrir breiðum umferðargöngum, fjögurra akreina, beint undir húsinu og lóðinni. Ytra byrði hússins, innréttingar og lóð hefur verið gert upp á undanförmum árum. Aldrei hefur þó verið markmiðið að gera húsið upp sem nýtt og í umgengni ber það aldri sínum merki. Það er mat okkar íbúanna og fagaðila sem við höfum ráðfært okkur við, að húsið muni ekki standa af sér framkvæmd á borð við jarðgangagerð beint undir því en í hugmyndavinnu hefur verið rætt um 8 til 12 metra dýpi niður á gangnaloft. Mögulega er því þannig farið um fleiri hús á áhrifasvæði framkvæmdarinnar. Nauðsynlegt er að benda á að aldrei hafa jarðgöng verið gerð undir íbúðabyggð á Íslandi. Reynslan af slíkri framkvæmd er engin hér á landi. Á opnun félagsfundis Samfylkingarinnar í Hafnarfirði, sem haldinn var um samgöngumál þann 16. febrúar síðastliðinn, spurði undirrituð Bryndísi Friðriksdóttir svæðisstjóra Vegagerðarinnar að því hvort mat stofnunarinnar innihéldi áhættumat. Hún kvað svo ekki vera. Það er eðlileg krafa, þegar hugað er að viðlíka framkvæmd, að áhættumat vegna jarðrasks og mögulegra skemmda á húseignum og innviðum, liggi fyrir áður en ákvörðun um jarðgangagerð er tekin. Að ofangreindu sögðu, gerir undirrituð alvarlegar athugasemdir við að mögulegar framkvæmdir hafi verið teiknaðar inn á tillögu að nýju aðalskipulagi Hafnarfjarðar, án þess að haldbær rannsóknargögn eða skýrar stjórnvaldsákvæðanir liggi til grundvallar og styðji þá tillögu. Hafnarfirði, 18. júní 2026 Valgerður G. Halldórsdóttir Sólbergi, Fagrabergi 46 221 Hafnarfirði	
--	---	--

47 Vegagerðin	Vegagerðin hefur yfirfarið ofangreint efni með hliðsjón af hlutverki stofnunarinnar og gerir eftirfarandi athugasemdir. Vegagerðin bendir á að skv. Vegalögum nr. 80/2007 er veghelgunarsvæði er ávallt 30 m breitt til hvorrar handar frá miðlínu stofnvega en 15 m frá miðlínu annara þjóðvega. Framkvæmdir innan veghelgunarsvæðis eru háðar leyfi frá Vegagerðinni. Á uppdráttum skal sýna fullt veghelgunarsvæði óháð landnotkunarflokki. Vegagerðin fer fram á að þetta verði leiðrétt á uppdráttum. Samkvæmt samgöngugreiningu sem unnin var fyrir skipulagssvæði Hrauns-Vestur má búast við að umferðarástand umhverfis reitinn verði erfitt ef litið er til bílaumferðar til ársins 2040. Nú þegar getur ástand verið erfitt á annatímum árdegis og síðdegis og með aukinni umferð verða gatnainnviðir komnir að þolmörkum og þörf verður á viðeigandi ráðstöfum. Í greiningunni er bent á gatnamót Hafnarfjarðarvegar-Reykjavíkurvegar-Fjarðarhrauns- Álfanesvegar og hringtorgs við Fjarðarhraun-Flatahraun í þessu samhengi. Vegagerðin bendir á að ekki var gert ráð fyrir fjármagni til hönnunar og úrbóta á þessum vegköflum í nýsamþykktri samgönguáætlun og því óvíst um hvort og þá hvenær hægt er að bæta aðstæður á þessu svæði. Í Umhverfismati er því haldið fram að aðalskipulagið hafi líklega jákvæð áhrif á samgöngur en ekki er sýnt fram á hvaða greiningar liggja á bakvið þessa niðurstöðu. Að öðru leyti vísar Vegagerðin í fyrri umsögn dagsett 1. desember 2025 og er tilbúin til áframhaldandi samráðs vegna nýs aðalskipulags varðandi þá þætti er snúa að starfsemi stofnunarinnar. Virðingarfyllst f.h. Vegagerðarinnar Cecillía Þórðardóttir Verkefnastjóri hjá Höfuðborgarsvæði	Hraun Vestur: Samhliða aðalskipulagsbreytingu fyrir Hraun Vestur var gert samgöngumat fyrir svæðið. Niðurstaða samgöngumatsins er að uppbygging í Hraun Vestur hefur minni bílaumferð í för með sér á stofnvegakerfið, en ef byggð væri dreift sunnar í bænum. Umferðargreiningin sem EFLA vann, sýnir að vegir í kringum Hraun-Vestur eru þegar undir verulegu álagi á álagstímum og að frekari uppbygging í Hafnarfirði, án viðbótarúrbóta í samgönguinnviðum, mun leiða til lakara umferðarflæðis. Greiningin sýnir hins vegar einnig að í þeirri sviðsmynd þar sem Reykjanesbraut er komin í frjálst flæði, tenging um Álfanesveg hefur verið fullgerð og Borgarlína er komin í rekstur, dreifist umferðin mun betur um stofnvegakerfið. Afleiðingin er sú að umferðarmagn á nokkrum lykilstöðum, þar á meðal á hluta Fjarðarhrauns, er talið munu minnka. Umferðargreiningin sýnir mikilvægi þess að klára að koma Reykjanesbraut í frjálst flæði í gegnum Hafnarfjörð og koma Borgarlínu í umferð. Einnig ætti að setja Álfanesveg á dagská sem fyrst, til að viðhalda skilvirku umferðarflæði. Á grundvelli þessarar greiningar teljum við að uppbygging Hrauns-Vesturs sé sjálfbær, bæði út frá landnotkun og umferðarsjónarmiðum, að því gefnu að fyrirhugaðar úrbætur á stofnvegakerfinu verði að lokum framkvæmdar og Borgarlínan fari að aka um Hafnarfjörð, eins og ráðgert er. Veghelgunarsvæði: Ítrekað er á nokkrum stöðum í greinagerð um ákvæði veghelgunar. Í skipulagsákvæðum fyrir alla vegi í umsýn Vegagerðarinnar er tilgreint að þeim tilheyri veghelgunarsvæði sem er 30 m til hvorrar áttar ef um stofnveg er að ræða en 15 m þar sem um tengiveg er að ræða. Til að koma enn betur á mótis við kröfur Vegagerðarinnar hefur einnig verið sett skipulagsákvæði inn á íbúasvæði sem veghelgunarsvæði ná inn á. Ath. að Strandgata (frá Ásbraut að hafnarsvæði) og Fjarðargata eru skilgreindar tengigötur í Aðalskipulagstillögunni þrátt fyrir að vera stofnvegir í Vegaskrá Vegagerðarinnar. Þetta er gert vegna þess að þessar götur hafa einkenni tengigötu. T.d. er gert ráð fyrir að umferðahraði fari ekki yfir 50 km/klst og að þar séu gatnamót í plani. Reykjanesbraut er eina gatan í Hafnarfirði sem gert er ráð fyrir að hafi öll einkenni stofnvega, með umferðahraða yfir 50 km/klst og umferð í frjálsu flæði. Þrátt fyrir þessar skilgreiningar gildir veghelgunarsvæði eftir flokkun í vegaskrá
----------------------	---	--

		Umhverfismat: Í samgöngukafla greinagerðar er fjallað um að stuðla eigi að breyttum ferðavenjum og til að fylgja því eftir er t.d. lögð áhersla á gott stígakerfi og allir stofn og tengistígar eru færðir inn á uppdrætti. Einnig er mikil áhersla á almenningssamgöngur og Borgarlínan í fyrst sinn skilgreind í aðalskipulaginu og tekið frá sérrými fyrir hana. Þá kemur fram í kafla um almenningssamgöngur að m.v. heimildir um íbúðauppbýggingu muni hlutfall Hafnfirðinga sem býr við góðar almenningssamgöngur aukast. Einnig er bíla- og hjólastæðastefna hluti af aðalskipulagstillögunni, en með því að setja takmörk á bílastæði er einnig reynt að stuðla að minni bílaeign og þá minni bílaumferð. Skipulagið gerir ráð fyrir uppbyggingu nálægt samgöngu- og þróunarás, m.a. við Hraun Vestur, í miðbæ, við Flensborgarhöfn og Óseyri svo eitthvað sé nefnt. Allt eru þetta svæði sem eru mjög vel tengd almenningssamöngum og stígakerfum. Sjá einnig umfjöllun um Hraun Vestur hér að ofan. Eins er sett inn heimild fyrir jarðgöngum undir Setberg, en greiningar sýndu að ef þau koma muni létta á umferð í gegnum miðbæ Hafnarfjarðar. Einnig er vísað í aðrar mikilvægar aðgerðir sem vinna þarf í samstarfi við Vegagerðina og nágrannasveitafélög, t.d. framlengingu Álfanesvegur og fleira, sem greiningar sýna einnig að muni létta á umferð annarra stofn- og tengivega. Aðalskipulagið sýnir að ef markmið um breyttar ferðavenjur nái fram að ganga muni bílferðum Hafnfirðinga ekki fjölga, þrátt fyrir fólksfjölgun. Að lokum er sett inn á landnotkun sérrými fyrir samgöngur frá KEF og heimild fyrir samgöngumiðstöð, sem til framtíðar er ætlað að draga úr bílaumferð milli höfuðborgarsvæðisins og Suðurnesja/KEF
48 Vilborg María Alfreðsdóttir	Óla Run tún OP9 Við gerum hér með athugasemd við fyrirhugaða byggð á opna svæðinu Óla Rún túni samkvæmt nýju aðalskipulagi Hafnarfjarðarbæjar. Óla Rún tún er eitt mikilvægasta útivistarsvæði Suðurbæjar og hefur um árabil verið nýtt af íbúum til hreyfingar, samveru og útiveru. Svæðið hefur sérstakt gildi fyrir fjölskyldur, börn og eldra fólk, sem geta notið náttúrunnar í nærumhverfi sínu. Slík svæði verða sífellt verðmætari eftir því sem byggð þéttist. Breytingin birtist aðallega á uppdrætti án þess að henni fylgi nægilega skýr stefna eða rökstuðningur um framtíð svæðisins. Íbúar eiga að geta séð með skýrum hætti hver vilji skipulagsyfirvalda er og hvaða áhrif breytingarnar hafa á nærumhverfi þeirra. Við viljum einnig minna á að áður hafa komið fram hugmyndir um að próa Óla	Hafnarfjarðabær hefur skoðað fjölmarga valkosti fyrir uppbyggingu íbúða til að mæta brýnni þörf. Við áform um uppbyggingu á Óla Run túni hefur verið horft til þess að nýta núverandi innviði sem best auk þess að tryggja að gæði grænna svæða haldi sér og styrkist. Þannig hefur t.d. verið dregið talsvert úr stærð uppbyggingarsvæðis og nær það eingöngu til Brekkuhvamms. Til að skerpa á áherslum um að styrkja Óla Run túnið sem almenningsgarð hefur verið bætt við skipulagsákvæðum sem snúa að því. Jafnframt hefur verið horft á að tengja betur grænusvæðin sem eru við Óla run túnið, Suðurbæjarlaug og Jófríðastaði. Þá eru sett skipulagsákvæði til að tryggja aðgengi að túninu frá Brekkuhvammi. <i>Sjá í kafla 5.1.2 (OP-9) og 13.4.2 (ÍB-7).</i>

	Rún tún sem almenningsgarð fyrir Hafnfirðinga. Slík framtíðarsýn myndi styrkja bæinn til lengri tíma litið og skapa verðmætt útivistarsvæði fyrir núverandi og komandi kynslóðir. Frekari uppbygging á túninu væri hins vegar óafturkræf ákvörðun sem myndi draga varanlega úr gæðum þessa svæðis. Við skorum því á bæjarstjórn og skipulagsyfirlögd að endurskoða áformin um uppbyggingu á Óla Rún túni, verja svæðið sem opið grænt svæði og vinna þess í stað að því að efla það sem aðlaðandi almennings- og útivistarsvæði fyrir íbúa Hafnarfjarðar. Virðingarfyllst, Vilborg María og Sigurður Arnar Lindarhvammi 8	
49 Kristinn Andersen	Skilmálar varðar gistiheimili á íbúðarsvæði IB-3 Óskað er eftir að við kafla um Skipulagsákvæði verði bætt eftirfarandi ákvæði: «Heimilt er að reka gististarfsemi í flokki 2.» Röckstuðningur Gisting í heimahúsum og í smáum einingum getur átt vel við við miðbæjarsvæði. Slík starfsemi eykur mannlíf og eftirspurn eftir veitingaþjónustu og verslun sem bæjarbúar geta jafnframt nýtt sér. Eins og fram kemur í kafla 16.2 eru mörkin á milli áhrifasvæðis og miðbæjar ekki alltaf skörp — miðbæjarkjarninn fléttast saman við nærliggjandi byggð. Þetta styður enn frekar við að gisting í flokki 2 geti átt heima á þessu svæði. Viðbótarsjónarmið Skiljanlegt væri við endurskoðun ákvæðisins að skipulagshöfundar myndu setja efri mörk á fjölda gististaðanna í flokki 2 á áhrifasvæði miðbæjar, til dæmis með hámarkshlutfalli húsa innan svæðisins. Jafnframt er rétt að undirstrika kröfu í kafla 13.4.1 um að gengið sé úr skugga um að búsetuhagsmunir skerðist ekki vegna óþrífnaðar eða hávaða. Reykjavík, júní 2026 Athugasemdirnar eru sendar á grundvelli auglýsingar um kynningu á tillögu að Aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2025–2040.	Almennar heimildir og jafnræði milli atvinnugreina Líta má svo á að núverandi almenna ákvæði heimili þegar minni gistiheimili sem þjónustustarfsemi innan íbúðarreita, enda uppfylli starfsemin ákvæði um búsetuhagsmuni og önnur lögbundin skilyrði. Lög um veitingastaði, gististaði og skemmtanahald eru jafnframt skýr um að ný rekstrarleyfissskyld gististarfsemi innan þéttbýlis skuli vera í samþykktu atvinnuhúsnæði. Athugasemdirnar kalla samkvæmt þessari nálgun ekki á breytingu á aðalskipulagstillögunni. Óheppilegt gæti verið að draga einn tiltekinn flokk þjónustustarfsemi sérstaklega fram í almennum ákvæðum, þar sem það gæti skapað þá túlkun að önnur starfsemi sem samræmist íbúðarbyggð komi síður til greina. Bætt verður við texta um almennar leikreglur fyrir breytingar á húsnæði á íbúðarreitum: Við mat á breytingu íbúðarhúsnæðis í atvinnuhúsnæði verði meðal annars litið til umfangs starfseminnar, aðkomu, umferðar, bílastæða, hávaða, umgengni og annars ónæðis, auk stöðu á húsnæðismarkaði. <i>Sjá kafla 13.4.1 Almenn skipulagsákvæði fyrir íbúðarbyggð.</i>
50 Náttúruverndarstofnun	Náttúruvernd Óttarsstaðir Setbergsgöng Krýsuvík Vatnsvernd Reiðleiðir/uppland Vísað er til erindis skipulagsfulltrúa Hafnarfjarðarbæjar er barst 11. maí sl. vegna tillögu að aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2025–2040, ásamt umhverfismatsskýrslu, sem barst Náttúruverndarstofnun Friðlýst svæði og áhrifasvæði þeirra í greinargerð kemur fram að sérstakur kafla fjalli um verndarsvæði, þar á meðal friðlýst svæði, aðra náttúruvernd, vatnsverndarsvæði og hverfisvernd.	1. Friðlýst svæði. Bætt er við upplýsingum um ástand friðlýstra svæða og aðgerða sem lagt er til að ráðast í skv. ástandsmati Umhverfisstofnunar, sjá kafla 25.2.1. Vísað er í stjórnunar- og verndaráætlanir þar sem þær liggja fyrir. Ekki verður lagt mat á verndargildi þessara svæða, umfram það að tilgreina þau sem verndarsvæði. 2. Reykjanesfólkvangur og orkuvinnsla. Bætt er við skipulagsákvæði í kafla 20.2.3 um orkuvinnslu í Krýsuvík um áhrif framkvæmda á verndargildi fólkvangsins. Varðandi mögulegar framtíðarákvarðanir um orkuvinnslu er vísað í stefnu Hafnarfjarðarbæjar varðandi mögulega orkuvinnslu og þá undirbúningsvinnu sem þarf að liggja fyrir áður en ákvörðun verði tekin um orkuvinnslu. Ef ákvörðun verður um að vinna að orkuframleiðslu í Krýsuvík verður unnin sértæk breyting á aðalskipulagi sveitarfélagsins. 3. Hverfisvernd. Fjöldmörg

	Náttúruverndarstofnun telur jákvætt að friðlýst svæði séu tekin sérstaklega saman í aðalskipulaginu og að fjallað sé um tengsl þeirra við landnotkun. Að mati Náttúruverndarstofnunar þarf þó að styrkja umfjöllunina þannig að skýrari grein sé gerð fyrir ástandi, viðkvæmni, álagi og áhrifasvæðum friðlýstra svæða, sem og tengslum þeirra við aðliggjandi landnotkun. Þetta á sérstaklega við þar sem fyrirhuguð uppbygging, aukið aðgengi, stígagerð eða önnur nýting í nágrenni friðlýstra svæða getur haft áhrif á ásjón, kyrrð, lífríki, jarðminjar, vatnafar, útivistargildi eða náttúruupplifun svæðanna. Náttúruverndarstofnun bendir á að samkvæmt 54. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd skal taka mið af verndargildi friðlýstra svæða ef framkvæmdir eða starfsemi utan þeirra geta haft áhrif á verndargildið. Að mati stofnunarinnar þarf að tryggja að við deiliskipulag, framkvæmdaleyfi og aðrar leyfisveitingar í nágrenni friðlýstra svæða verði áhrif á verndargildi metin og umsagnar Náttúruverndarstofnunar leitað þegar við á. Náttúruverndarstofnun bendir jafnframt á að framkvæmdir innan friðlýstra svæða geta verið háðar leyfi samkvæmt friðlýsingarskilmálum og lögum nr. 60/2013 um náttúruvernd. Mikilvægt er að samráð við stofnunina hefjist á frumstigi skipulags- og leyfisvinnu, einkum þar sem fyrirhuguð uppbygging eða aukið aðgengi getur haft áhrif á verndargildi svæða. Sérstaklega þarf að gæta að álagi vegna útivistar og stígakerfis. Náttúruverndarstofnun bendir á mikilvægi þess að reiðleiðir og gönguleiðir verði aðgreindar eftir því sem kostur er, m.a. innan og í nágrenni Kaldárhrauns náttúruvættis, þar sem blönduð notkun útivistarstíga getur haft áhrif á öryggi, upplifun gesta og álag á viðkvæma náttúru. Þá telur stofnunin mikilvægt að uppbygging á opnum svæðum í upplandinu, þar á meðal innan OP-19, verði lágstemmd og takmörkuð við innviði sem styðja við útivist, fræðslu og stýringu umferðar án þess að skerða náttúrulegt yfirbragð, kyrrð eða upplifun gesta. Náttúruverndarstofnun nattura.is Náttúruverndarstofnun bendir að lokum á að stjórnunar- og verndaráætlun fyrir fólkvanginn Ásfjall og friðlandið Ástjörn er í vinnslu. Mikilvægt er að skipulagsákvæði í nágrenni friðlandsins verði samræmd þeirri vinnu, þannig að verndargildi svæðisins, fuglalíf og viðkvæm búsvæði verði tryggð til framtíðar. Jaðaráhrif byggðar og útivistar á fuglalíf við Ástjörn Náttúruverndarstofnun bendir á að þar sem íbúðarbyggð liggur að friðlandi Ástjarnar þarf að meta sérstaklega áhrif lausagöngu gæludýra, einkum katta, á fuglalíf og verndargildi svæðisins. Kettir geta valdið truflun á fuglalífi sérstaklega á varptíma, og því er ekki fullnægjandi að vísa eingöngu til góðrar umgengni íbúa. Að mati Náttúruverndarstofnunar þurfa í skipulaginu að koma fram skýrari skilmálar um hvernig dregið verði úr líkum á að kettir fari inn á friðlandið. Þar þarf m.a. að skoða jaðarsvæði milli byggðar og friðlands, raunhæfar afmörkunar- eða stýriaðgerðir á mörkum svæðisins, fræðslu til íbúa um fuglalíf og varptíma, og hvort þörf sé á sérstökum reglum eða leiðbeiningum um kattahald á áhrifasvæði friðlandsins. Reykjanesfólkvangur og Krýsuvík í greinargerð kemur fram að Krýsuvík er að stórum hluta innan Reykjanesfólkvangs og að svæðið gegni	hverfisverndarsvæði eru í Hafnarfirði og eru þau nýtt til að tryggja vernd náttúru- og menningarminja, og tryggja aðgengi að þeim til útivistar. Hafnarfjarðarbæ getur ekki fallist á að skipulagsákvæði, hvort sem þau eru almenn eða sértæk, séu ekki nægilega skýr. Er vísað í viðeigandi kafla um almenn og sértæk ákvæði því til stuðnings í köflum 25.7.1 til 25.7.3. 4. Sérstök vernd. Upplýsingar um rökstuðning fyrir golfvelli í Snókalöndum (ÍB-9) er að finna í kafla 7 í skipulagsgreinargerð. Jafnframt er umfangsmikil umfjöllun í kafla 2.1 um staðarval golfvallar í landi Hafnarfjarðar í umhverfismatsskýrslu aðalskipulagsins. Endanleg mörk íþróttasvæðisins mun liggja fyrir þegar hönnun golfvallarsins liggur fyrir. Þá mun jafnframt verða horft til verndargildi hrauna við þá afmörkun, eins og kemur fram í skipulagsákvæðum fyrir íþróttasvæðið í kafla 7.1.2. 5 Líffræðilegur fjölbreytileiki, vistgerðir, endurheimt og fuglalíf. Stór hluti landsvæðis Hafnarfjarðar nýtur verndar t.d. vegna náttúruminja, landslags, jarðminja, vatnsgæða og menningarminja. Forsendur þessarar verndar og vernd þessara svæða er að stórum hluta bundnar í lög. Þótt að Hafnarfjörður telji það mikilvægt að huga að sérstöðu þessara svæða, þá sé það ekki hlutverk aðalskipulagsins. Skipulagið hefur afmarkað landsvæði þar sem verndarákvæði gilda eins og í öðrum aðalskipulagsáætlunum sveitarfélaga og er það látið nægja í nýju aðalskipulagi sveitarfélagsins. Afmörkun hverfisverndar Krýsuvíkurbergs verður löguð þannig að hún nái yfir ST-2 auk 200 m langs beltis meðfram ströndinni. 6 Óbyggð víðerni. Ekki er um að ræða óbyggð víðerni innan marka Hafnarfjarðarbæjar. Varðandi stefnu um lítt röskuð svæði er vísað í viðbrögð í tl. 5 hér að ofan og þau umfangsmiklu svæði sveitarfélagsins sem njóta verndar og þar með takmarkana fyrir alla mannvirkjagerð og starfsemi. 7 Náttúruvá og varnarmannvirkni. Bætt hefur verið við umfjöllun um þau atriði sem þarf að horfa til við staðarval og hönnun varnarmannvirkjar komi til þeirra, sjá kafla 26.1. 8 Umhverfismat. Hafnarfjarðarbær telur að valkostagreiningar fyrir aðalskipulagið hafi einmitt fjallað um fjölmarga matsþætti, þ.m.t. verndargildi, náttúruvá, ásjón og landslag og er því ósammála því sem umsögn virðist gefa í skyn að eingöngu hafi verið horft til kostnaðar, tækni og hagkvæmni. Þá má geta þess að aðalskipulagsáætlun er mjög umfangsmikil áætlun sem tekur til fjölmargra þátta. Víða hefur Hafnarfjarðarbær lagt fram skipulagsákvæði um hvað beri að skoða sérstaklega, t.d. við nýja byggð í Vatnshlíð, efnistöku og áform um orkuvinnslu. Víða er vísað í þau lög og reglur sem gilda um svæðið sem þarf að uppfylla við mótun deiliskipulags, útgáfu framkvæmdaleyfa og gerð umhverfismats.
--	---	--

	mikilvægu hlutverki fyrir útivist, ferðamennsku og náttúruupplifun. Einnig kemur fram að móta þurfi framtíðarsýn fyrir Krýsuvík og skýra betur stefnu um vernd og nýtingu svæðisins. Náttúruverndarstofnun vill vekja athygli á að vinna stendur yfir við endurskoðun friðlýsingar Reykjanesfólkvangs í samráði við hlutaðeigandi sveitarfélög, þar á meðal Hafnarfjarðarbæ. Í þeirri vinnu er m.a. til skoðunar hvernig afmörkun, friðlýsingarflokkun og skilmálar svæðisins skuli mótað til framtíðar. Náttúruverndarstofnun bendir á að Reykjanesfólkvangur og Krýsuvík eru meðal mikilvægustu náttúru- og útivistarsvæða á höfuðborgarsvæðinu. Svæðið hefur mikið verndargildi vegna jarðminja, landslags, lífríkis, kyrrðar, víðáttu og möguleika almennings til útivistar, náttúruskoðunar og fræðslu í nánd við þéttbýli. Samkvæmt 52. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd skal verndun fólkvanga m.a. miða að því að auðvelda almenningi aðgang að náttúru til útivistar, náttúruskoðunar og fræðslu. Stofnunin leggur áherslu á að skilyrði fyrir frekari ákvörðunum um orkuvinnslu þurfi að vera skýr og bindandi og taka sérstaklega til þess að verndargildi Reykjanesfólkvangs, þar á meðal landslag, jarðminjar, lífríki, kyrrð, útivistargildi og náttúruupplifun, skerðist ekki. Að mati Náttúruverndarstofnunar þurfa verndargildi Reykjanesfólkvangs og markmið friðlýsingarinnar að liggja til grundvallar allri stefnumótun um Krýsuvík. Framtíðarsýn fyrir svæðið þarf að tryggja vernd landslags, jarðminja, lífríkis, kyrrðar, ásýndar og náttúruupplifunar, samhliða því að aðgengi almennings, útivist og þjónusta verði útfærð þannig að verndargildi svæðisins skerðist ekki. Náttúruverndarstofnun bendir jafnframt á að ekki liggur fyrir samþykkt stjórnunar- og verndaráætlun fyrir Reykjanesfólkvang. Samkvæmt 95. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd skulu friðlýst svæði sem friðlýst voru samkvæmt eldri lögum hafa stjórnunar- og Náttúruverndarstofnun náttúra.is verndaráætlun. Stofnunin telur mikilvægt að áður en teknar verða ákvarðanir um umfangsmikla landnotkun eða framkvæmdir innan fólkvangsins liggi fyrir skýrari stefna um verndargildi, landnýtingu, verndaraðgerðir og aðgengi innan svæðisins, unnin í samráði við Náttúruverndarstofnun.1 Verndarsvæði, hverfisvernd og skipulagsákvæði Náttúruverndarstofnun bendir á að hverfisvernd getur verið mikilvægt stjórnæki til að styðja við náttúruvernd innan sveitarfélagsins. Til þess að hún nýtist með markvissum hætti þurfa skilmálar hverfisverndar að vera skýrir, bindandi og tengdir þeim verndargildum sem á að vernda. Þar sem hverfisvernd er felld út eða breytt vegna nýrrar landnotkunar þarf að gera grein fyrir áhrifum breytingarinnar og rökstyðja hvernig verndargildi svæðisins verði tryggt með öðrum hætti. Í greinargerð og umhverfisskýrslu er víða vísað til þess að „taka mið af“, „taka tillit til“ eða „huga að“ náttúruvernd, landslagi, jarðminjum, útivist og verndarsvæðum. Náttúruverndarstofnun telur jákvætt að þessi sjónarmið komi fram, en bendir á að slíkt orðalag er ekki nægilega skýrt þegar fyrirhuguð landnotkun getur haft áhrif á friðlýst svæði, svæði sem njóta sérstakrar verndar samkvæmt 61. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd eða önnur svæði með hátt verndargildi. Að mati Náttúruverndarstofnunar þarf að	Bætt við texta í kaflanum um stígagerð, þar sem segir að mikilvægt sé að lágmarka áhrif stígagerðar, sér í lagi þar sem þeir eru innan friðlýstra svæða.
--	--	---

	styrkja almenn og sértæk skipulagsákvæði fyrir verndarsvæði þannig að þau nýtist við deiliskipulag, framkvæmdaleyfi og aðrar leyfisveitingar. Í ákvæðum þarf að koma fram hvaða gögn þurfi að liggja fyrir, hvaða áhrif skuli meta og hvaða skilyrði þurfi að uppfylla, m.a. um að verndargildi skerðist ekki, rask verði lágmarkað, raunhæfir valkostir hafi verið metnir og mótvægisáðgerðir, frágangur og vöktun verði tryggð. Náttúruverndarstofnun bendir jafnframt á að yfirfara þarf hvort Hvaleyrarlón sé sýnt og skilgreint með réttum hætti í skipulaginu, m.a. með hliðsjón af náttúruverndargildi svæðisins og stöðu þess gagnvart náttúruverndarlaga – eldhraun, jarðminjar og votlendi í umhverfismatsskýrslu og greinargerð kemur fram að eldhraun frá nútíma er víða innan skipulagssvæðisins og að nokkur fyrirhuguð uppbyggingar- og þróunarsvæði geta haft áhrif á hraun sem nýtur sérstakrar verndar samkvæmt 61. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd. Þar er m.a. fjallað um golfvöll í Snókalöndum, efnistöku í Rauðamelsnámu, þróunarsvæði og önnur svæði þar sem röskun á hrauni kann að verða. Í 61. gr. laganna er kveðið á um sérstaka vernd þeirra vistkerfa og jarðminja sem taldar eru upp í 1. mgr. og 2. mgr. sama ákvæðis. Samkvæmt 3. mgr. ákvæðisins ber að forðast röskun þeirra náttúrufyrirbæra, sem undir greinina falla, nema brýna nauðsyn beri til og ljóst að aðrir kostir séu ekki fyrir hendi. Í greinargerð með frumvarpi til laga um náttúruvernd er með orðalaginu „brýn nauðsyn“ lögð áhersla á að einungis mjög ríkir hagsmunir geti réttlætt röskun og þá fyrst og fremst brýnir almannahagsmunir. Ef skipulagstillagan gerir ráð fyrir röskun á slíkum náttúrufyrirbærum þarf að rökstyðja þá ákvörðun, tilgreina hvaða brýnu almannahagsmunir réttlæti raskið og gera grein fyrir raunhæfum valkostum sem skoðaðir hafa verið. Að mati Náttúruverndarstofnunar réttlætir fyrirhuguð uppbygging mannvirkja ekki sjálfkrafa röskun á hrauni eða öðrum náttúrufyrirbærum sem njóta sérstakrar verndar. Við skipulagsgerð og leyfisveitingar þarf því að liggja fyrir rökstutt mat á verndargildi, nauðsyn framkvæmdar, valkostum, lágmarkun rasks, mótvægisáðgerðum, frágangi og vöktun, þannig að sérstök vernd náttúruverndarlaga hafi raunverulegt vægi við ákvarðanatöku. Framkvæmdarleyfi Stofnunar bendir á að skylt er að afla framkvæmdaleyfis, eða eftir atvikum byggingarleyfis, vegna allra framkvæmda sem fela í sér röskun á svæðum sem njóta sérstakrar verndar, sbr. skipulagslög og lög um mannvirki. Á þetta að tryggja að tekið sé til ítarlegrar skoðunar hvort framangreint skilyrði sé uppfyllt. Við mat á leyfisumsókn ber að vega saman mikilvægi náttúruverndar sem í húfi eru og hagsmuni af fyrirhugaðri framkvæmd. Við matið skal litið til verndarmarkmiða 2. og 3. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd, auk þess sem tekið skal mið af mikilvægi minjanna og sérstöðu í íslensku og alþjóðlegu samhengi, sbr. 3. og 4. mgr. 61. gr. laganna. Ákveði leyfisveitandi að veita leyfi þrátt fyrir framangreint skal hann, með vísan í 5. mgr. 61. gr. náttúruverndarlaga, rökstyðja þá ákvörðun sérstaklega og gera grein fyrir öðrum	
--	---	--

	kostum sem skoðaðir hafa verið sem mögulegir valkostir við útfærslu framkvæmdarinnar og ástæðum þess að þeir urðu ekki fyrir valinu. Einnig skal gera grein fyrir fyrirhuguðum mótvægisáðgerðum, sem og mögulegri endurheimt náttúruverðmæta þegar það á við. Þá skal afrit af útgefnu leyfi sent Náttúruverndarstofnun, sbr. 6. mgr. ákvæðisins. Þess má einnig geta að leyfisveitanda er heimilt, skv. 5. mgr. 61. gr. náttúruverndarlaga, að binda leyfi þeim skilyrðum sem eru nauðsynleg til að draga úr áhrifum framkvæmdarinnar á þau náttúrufyrirbæri sem verða fyrir röskun. Íþróttasvæði, golfvöllur í Snókalöndum og útivist í umhverfisskýrslu kemur fram að skoðaðir hafi verið fimm valkostir fyrir staðsetningu golfvallar. Að mati Náttúruverndarstofnunar þarf þó að skýra betur hvernig valkostagreiningin metur áhrif á hraun sem nýtur sérstakrar verndar samkvæmt 61. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd, m.a. umfang rasks, verndargildi einstakra hraunsvæða og möguleika á útfærslu með minna raski. Náttúruverndarstofnun bendir á að ekki er nægilegt að vísa almennt til þess að allir valkostir séu í hrauni. Hraun geta haft ólíkt verndargildi eftir gerð, hvort það hefur verið raskað, ásýnd, er hraunið samfelld, jarðfræðilegum einkennum og tengslum við stærri landslagsheildir. Því þarf að koma skýrar fram hvaða hraunmyndanir eru innan hvers valkosti, hvert verndargildi þeirra er og hvaða rask fylgir hverjum valkosti. Náttúruverndarstofnun tekur undir að íþrótt- og útivistaraðstaða getur þjónað almannahagsmunum, en slík sjónarmið réttlæta ekki sjálfkrafa röskun á hrauni sem nýtur sérstakrar verndar. Sýna þarf fram á hvers vegna ekki sé unnt að ná markmiðum Náttúruverndarstofnunar náttúra.is framkvæmdarinnar með minni afmörkun, annarri útfærslu, áfangaskiptingu eða uppbyggingu á þegar röskuðum svæðum. Að mati Náttúruverndarstofnunar þarf jafnframt að skýra mörk raunverulegs framkvæmdasvæðis innan 237 ha svæðisins, þar sem áætluð landþörf golfbrauta og klúbbhúss er allt að 130 ha. Landslags- og jarðminjagreining þarf að liggja fyrir áður en endanleg afmörkun og skilmálar eru fest í skipulagi, þar sem skilgreint verði hvaða svæði megi raska, hvaða svæði skuli vernda og hvernig tryggt verði að rask verði lágmarkað. Líffræðilegur fjölbreytileiki, vistgerðir, endurheimt og fuglalíf Náttúruverndarstofnunar bendir á að samkvæmt 2. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd skal við vernd líffræðilegrar fjölbreytni stefnt að því að viðhalda fjölbreytni vistgerða og tryggja verndarstöðu þeirra, auk þess að standa vörð um gerð, virkni og eðli vistkerfa til framtíðar. Þá liggur fyrir stefna stjórnvalda um líffræðilega fjölbreytni til ársins 2030, þar sem lögð er áhersla á að stöðva hnignun líffræðilegrar fjölbreytni, vernda vistkerfi og tryggja endurheimt þeirra. Að mati Náttúruverndarstofnunar þurfa þessi markmið að endurspeglast skýrar í aðalskipulaginu með stefnu sem tengist beint landnotkunarákvörðunum, rannsóknunum, vöktun, vernd vistgerða og búsvæða, endurheimt raskaðra svæða og aðgerðum gegn ágengum tegundum. Markmið um líffræðilegan fjölbreytileika þurfa jafnframt að vera mælanleg til að nýtast við eftirfylgni skipulagsins, m.a. með viðmiðum um hvaða vistgerðir og búsvæði	
--	---	--

	skuli vernda, hvaða röskuð svæði skuli endurheimta, hvernig rask verði takmarkað og hvernig árangur verði vaktaður. Náttúruverndarstofnun leggur áherslu á að í skipulaginu verði sett skýrari ákvæði um að forðast rask á viðkvæmum vistgerðum og búsvæðum, lágmarka áhrif stígagerðar, skógræktar, landgræðslu, efnistöku og uppbyggingar, og tryggja að mótvægisáðgerðir, endurheimt og vöktun fylgi eftir þar sem áhrif á líffræðilegan fjölbreytileika geta orðið. Náttúruverndarstofnun bendir jafnframt á að innan sveitarfélagsins eru mikilvæg fuglasvæði samkvæmt vistgerðakorti Náttúrufræðistofnunar. Á slíkum svæðum geta verið fuglategundir sem eru forgangstegundir samkvæmt Bernarsamningnum, tegundir á valista og ábyrgðartegundir Íslands. Að mati stofnunarinnar þarf að koma skýrt fram hver stefna sveitarfélagsins er um vernd fuglasvæða og landnotkun á svæðum sem eru mikilvæg búsvæði fugla. Samgöngur, vegir og stígar á náttúrusvæðum Náttúruverndarstofnunar telur jákvætt að lögð sé áhersla á fjölbreytta og virka ferðamáta, en bendir á að aukið aðgengi að náttúrusvæðum þarf að útfæra með hliðsjón af verndargildi, viðkvæmni og þolmörkum svæða. Að mati Náttúruverndarstofnunar þarf að tryggja að stígagerð, vegagerð og breytingar á umferð innan eða í nágrenni friðlýstra og viðkvæmra náttúrusvæða verði unnar í samráði við stofnunina og í samræmi við friðlýsingarskilmála, stjórnunar- og verndaráætlanir og verndarmarkmið viðkomandi svæða. Sérstaklega þarf að gæta að því að stígagerð leiði ekki Náttúruverndarstofnun nattura.is til rasks viðkvæmum vistgerðum, skerði búsvæði fugla eða breyti ásjáð og náttúruupplifun með óþarfa mannvirkjagerð. Óbyggð víðerni Náttúruverndarstofnunar bendir á að eitt að markmiðum náttúruverndarlaga nr. 60/2013 er að standa vörð um óbyggð víðerni. Náttúruverndarstofnun áréttar, í samræmi við skilgreiningar náttúruverndarlaga, að „óbyggð víðerni“ er svæði sem er að jafnaði a.m.k. 25 km² að stærð og að jafnaði í 5 km fjarlægð frá mannvirkjum, svo þar megi njóta einveru og ósnortinnar náttúru. Slík svæði eru talin verðmæt vegna fágætis, vísindagildis og þess að þau veita fólki tækifæri til að upplifa kyrrð og náttúru án truflunar. Náttúruverndarstofnun bendir á að óbyggð víðerni eru takmörkuð auðlind á lands- og alþjóðavísu. Óbyggðum víðernum á Íslandi hefur fækkað á undanföllum áratugum vegna vegagerðar, virkjanaframkvæmda og annarrar uppbyggingar. Þau teljast því takmörkuð og verðmæt auðlind sem ber að fara varlega með. Rask á víðernum er að jafnaði varanlegt, þar sem uppbygging mannvirkja og breytingar á vatnafari rjúfa samfelldni svæða og breyta ásjáð þeirra til frambúðar. Að mati Náttúruverndarstofnunar þarf að skýra betur hvernig aðalskipulagið tryggir vernd lítt raskaðra svæða, kyrrðar, náttúrulegs yfirbragðs og víðernisupplifunar. Þar sem ný mannvirki, vegir, orkumannvirki eða önnur uppbygging geta haft áhrif á landslag, ásjáð og upplifun gesta þarf að meta þau áhrif sérstaklega og setja skýr skilyrði um að rask verði lágmarkað og náttúrulegt yfirbragð svæða með hátt verndargildi skerðist ekki. Náttúruvá og varnarmannvirki Náttúruverndarstofnunar tekur undir mikilvægi þess að	
--	--	--

	aðalskipulagið bregðist við náttúruvá og telur jákvætt að í umhverfisskýrslu sé fjallað um hækkun sjávarborðs, hraunrennsli og mögulegar mótvægisáðgerðir. Stofnunin bendir þó á að við nánari útfærslu varnargarða, sjóvarna og annarra varnarmannvirkja þarf einnig að meta áhrif á náttúruverndargildi, þar á meðal hraun, jarðminjar, landslag, strandsvæði, vatnafar og lífríki. Tryggja þarf að valkostir séu metnir, raski verði haldið í lágmarki og skilyrði um mótvægisáðgerðir, frágang og vöktun fylgi áfram inn í deiliskipulag, framkvæmdaleyfi og eftir atvikum mat á umhverfisáhrifum framkvæmda. Umhverfismat, valkostir og skilyrði fyrir áframhaldandi skipulagsvinnu Náttúruverndarstofnunar bendir á að valkostagreining í skipulags- og umhverfismati má ekki byggja eingöngu á kostnaði, hagkvæmni eða tæknilegri einföldun. Þar sem valkostir hafa ólík áhrif á verndarsvæði, eldhraun, jarðminjar, landslag, vatnafar eða lífríki þarf að gera skýra grein fyrir þeim áhrifum og rökstyðja hvers vegna tiltekinn kostur er valinn. Að mati Náttúruverndarstofnunar þarf í aðalskipulaginu að koma skýrar fram hvaða atriði þurfa að liggja fyrir áður en farið er í deiliskipulag, framkvæmdaleyfi eða mat á umhverfisáhrifum framkvæmda. Þetta á m.a. við um nánari landslagsgreiningu, vistgerðakortlagningu, mat á áhrifum á friðlýst svæði og áhrifasvæði þeirra, mat á 61. gr. laga Náttúruverndarstofnunar nattura.is nr. 60/2013 um náttúruvernd, vatnafarsgreiningu, frágangssáætlanir, mótvægisáðgerðir og vöktun. Niðurstaða Að mati Náttúruverndarstofnunar hefur Hafnarfjarðarbær sett fram jákvæða og víðtæka stefnu um náttúruvernd, græn svæði, útivist og verndarsvæði. Hins vegar þarf að styrkja tengslin milli almennrar stefnu og bindandi skipulagsákvæða þannig að náttúruverndarsjónarmið hafi raunverulegt vægi í áætluninni og síðar við gerð deiliskipulags, framkvæmdaleyfi og aðrar leyfisveitingar. Virðingarfyllst, Axel Benediktsson sérfræðingur Ármann Guðmundsson sérfræðingur	
51 Katrín Ósk Einarsdóttir	Setbergsgöng Ég, undirrituð húseigandi í Setbergshverfi í Hafnarfirði, vil hér með koma á framfæri áhyggjum vegna mögulegrar jarðgangagerðar samkvæmt tillögu að nýju aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2025–2040. Samkvæmt fyrirliggjandi tillögum er gert ráð fyrir jarðgöngum sem liggja beint undir núverandi íbúðabyggð. Hús mitt, líkt og mörg önnur á svæðinu, er grundað á klöpp og hef ég áhyggjur af þeim áhrifum sem framkvæmdir af þessu tagi kunna að hafa á fasteignir á svæðinu. Sérstaklega þarf að meta áhrif sprenginga, titrings og annars jarðrasks á mannvirki sem standa á klöpp. Slíkar framkvæmdir geta falið í sér hættu á sprungumyndun, sigi eða öðrum skemmdum á fasteignum, sem geta rýrt verðmæti eigna og haft áhrif á öryggi íbúa. Framkvæmd af þessari stærðargráðu er því umfangsmikið verkefni sem krefst vandaðs undirbúnings, ítarlegrar greiningar og gagnsærrar upplýsingagjafar. Af þeim sökum tel ég algjörlega nauðsynlegt að: • Fram fari ítarlegt og óháð áhættumat áður en	Sjá svar við tl. 47

	ákvörðun um framkvæmd er tekin. • Sérstaklega verði metin áhrif sprenginga og jarðrasks á hús sem standa á klöpp. • Skýr ábyrgðar- og bótaskylda verði skilgreind gagnvart húseigendum sem kunna að verða fyrir tjóni. • Húseigendum á áhrifasvæði verði tryggt virkt samráð og aðgangur að upplýsingum á öllum stigum málsins. Það er lágmarkskrafa að slík gögn og mat liggi fyrir áður en lengra er haldið með áform af þessari stærðargráðu. Eg hvet Hafnarfjarðarbæ og Vegagerðina til að vinna málið af ábyrgð og gagnsæi, með hagsmuni núverandi íbúa að leiðarljósi og tryggja að áhrif á núverandi byggð verði rannsökuð og metin til fulls áður en ákvörðun um framkvæmd verður tekin. Virðingarfyllt, Katrín Ósk Einarsdóttir	
52 Guðbjörg Ragnarsdóttir	Óla Run tún OP9 Íbúðabyggð í Vatnshlíð ÍB-12 Góðan daginn. Ég hef valið að búa í Hafnarfirði í rúmlega 33 ár og eru grænu svæðin ein megin ástæðan. Á tímum mikillar tölvunotkunar, aukins kvíða og þunglyndis barna og fullorðinna finnst mér alvarleg sú stefna sem nú er við lýði að fækka og breyta þessum svæðum. Það gildir um svæðið í nánd við Hvaleyrarvatn sem og Óla Rútstún. Á báðum þessum stöðum er mikið af fólki áðan ársins hring. Ég hvet ykkur til að huga að líðan bæjarbúa og vernda þessi fallegu svæði. Það mun skila sér í bættri geðheilsu og meiri samskiptum í raunheimum. Það er ekki nóg að banna síma í skólum það þarf að vernda grænu svæðin okkar. Bærinn er fallegur og einstakt að eiga aðgang að þessum lífsgæðum. Við þurfum að gæta þess að halda í þau fyrir æskuna sem og komandi kynslóðir	Sambland af tl. 1 og Vatnshlíð.
53 Thelma Karen Kristjánsdóttir	Óla Run tún OP9 Ég vil koma á framfæri áhyggjum mínum af fyrirhugaðri uppbyggingu á þessu græna dýrmæta svæði í hverfinu. Græn svæði eru afar mikilvæg fyrir lífsgæði og andlega heilsu íbúa. Þetta tún er eitt af afar fáum opnum svæðum þar sem fólk getur notið útiveru, hreyfingar og samveru í náttúrulegu umhverfi. Það sem nú er sameiginlegt útivistarsvæði fyrir íbúa verður að íbúarbyggð og umgjörð í kringum íbúðarhús og einkagarða. Upplifun íbúa af svæðinu breytist óhjákvæmilega þegar hús rísa á svæðinu og notagildið í takt við það. Einnig er augljóst að það verður nauðsynlegt að nýta part af svæðinu undir fyrirhugaða breytingu á Strandgötu sem liggur að hluta til við túnið. Sú gata verður tvöfölduð vegna aukinnar umferðar sem verður vegna tilkomu Tækniskólans. Það gefur auga leið að það verður ekki stórt svæði eftir af túninu fyrir affreyningu og útiveru fyrir íbúa. Túnið hefur verið vinsælt til útivistar, ekki aðeins fyrir íbúa Holtsins heldur einnig Suðurbjæjarins og fleiri. Óla Run tún er ekki aðeins vinsælt á sumrin þegar það er nýtt af börnum og fullorðnum í allskonar leiki og útivist, heldur er það vinsælt allt árið um kring. Hafnarfjörður hefur um árabil lagt áherslu á heilsu og vellíðan	Hafnarfjarðabær hefur skoðað fjölmarga valkosti fyrir uppbyggingu íbúða til að mæta brýnni þörf. Við áform um uppbyggingu á Óla Run túni hefur verið horft til þess að nýta núverandi innviði sem best auk þess að tryggja að gæði grænna svæða haldi sér og styrkist. Þannig hefur t.d. verið dregið talsvert úr stærð uppbyggingarsvæðis og nær það eingöngu til Brekkuhvamms. Til að skerpa á áherslum um að styrkja Óla Run túnið sem almenningsgarð hefur verið bætt við skipulagsákvæðum sem snúa að því. Jafnframt hefur veirð horft á að tengja betur grænu svæðin sem eru við Óla run túnið, Suðurbæjarlaug og Jófríðastaði. Þá eru sett skipulagsákvæði til að tryggja aðgengi að túninu frá Brekkuhvammi. <i>Sjá í kafla 5.1.2 (OP-9) og 13.4.2 (ÍB-7).</i>

	íbúa og gefið sig út fyrir að vera heilsubær. Þessi áform eru algjörlega á skjön við þau gildi. Að fækka eða skerða þau grænu svæði sem eftir eru dregur úr aðgengi íbúa að náttúru, útivist og þeim jákvæðu áhrifum sem slík svæði hafa á bæði andlega og líkamlega heilsu. Á tímum þar sem aldrei hefur verið jafn mikilvægt að leggja áherslu á lýðheilsu og geðrækt ætti frekar að vernda og efla þau grænu svæði sem eftir eru. Það væri hægt að nýta svæðið mun betur, búa til tjörn fyrir fugla, setja falleg tré og fjölær blóm, skapa þar fallegt setsvæði, búa til grillaðstöðu, setja þar aparólu, útirækt, efla gönguskíðaleiðina sem hefur verið á veturna og margt fleira. Með von um að þetta verði endurhugsað út frá því hvað raunverulega skiptir máli til þess að skapa góðan bæ sem ýtir undir og eflir geðheilsu íbúa.	
54 Þuríður Erla Halldórsdóttir	Skilmálar varðar gistiheimili á íbúðarsvæði IB-3 Óskað er eftir að við «Skipulagsákvæði» sé bætt við «Heimilt er að vera með gististarfsemi í flokki 2. Rökstuðningur: Gististarfsemi í heimahúsum og í smáum einingum á vel við á áhrifasvæði miðbæjarins. Það eykur mannlíf og eftirspurn eftir veitingaþjónustu og verslun sem bæjarbúar nýta sér. Enda segir í kafla 16.2, Milli áhrifasvæðis og miðbæjar eru ekki alltaf skörp skil heldur fléttast miðbæjarkjarninn saman við nærliggjandi byggð. Skiljanlegt væri við endurskoðun ákvæðis að skipulagshöfundar myndu setja einhver efri mörk á fjölda gististaða í flokki 2 á áhrifasvæði miðbæjar, til dæmis með hámarkshlutfalli húsa innan svæðis. Sjálfsagt er að undirstrika kröfu sem fram kemur í kafla 13.4.1. um að það sé gengið úr skugga um að búsetuhagsmunir skerðist ekki vegna óþrífnaðar eða hávaða. Í dag er stefnan hjá skipulagi Hafnarfjarðar að banna alla gististarfsemi í öllum íbúðahverfum óháð aðstæðum eða staðsetningu og jafnvel þó nágrennar séu því sammála. Heimagistingarstarfsemi, heilsárs eða hluta er það sem bjargaði Íslandi upp úr hruninu. Airbnb setti markaðsafl stórfyrirtækja í hendur almennings, bjargaði þjóðinni upp úr hruninu og dreyfði hagnaðinum betur en dæmi eru um við slíkar breytingar. Svo má segja að heimagisting (í merkingunni atvinnustarfsemi í íbúðarhúsnæði) kom okkur á kortið mþa vera nógu ódýr og persónuleg til að ná til nýs markaðar. Þetta algera bann við heilli atvinnugrein, sem jafnframt er elsta form ferðaþjónustu, gistihús/guesthouse (gististarfsemi í heimahúsi) verður að teljast mjög harkalegt og laust við allt meðalhóf. Færa má rök fyrir því að þetta sé brot á eignarétti laga. Ef almenningur má í engu tilviki, jafnvel þó nágrennar séu því sammála, hafa nein not af íbúðum sínum, nema sofa í þeim og leigja í almennri langtímaleigu, þó betra þjóðist, þá er eignarétturinn og athafnafrelsið augljóslega mjög skertur. Hvað stoppar þá yfirvöld í að ganga lengra? Flest fólk hefur allt sitt fjármagn bundið í íbúðum sínum. Þar með eru tækifæri flestra bundin í þeim. Margir björguðu sér í hruninu mþa leigja herbergi til túrista, bílskúr, eða drýgja ellilífeyrinn mþa leigja íbúðina til túrista og flytja sjálfir annað. Hvernig á fólk að bjarga sér í næstu kreppu? Með svona algeru banni má segja að þjóðinni sé	Almennar heimildir og jafnræði milli atvinnugreina Líta má svo á að núverandi almenna ákvæði heimili þegar minni gistiheimili sem þjónustustarfsemi innan íbúðarreita, enda uppfylli starfsemin ákvæði um búsetuhagsmuni og önnur lögbundin skilyrði. Lög um veitingastaði, gististaði og skemmtanahald eru jafnframt skýr um að ný rekstrarleyfisskyld gististarfsemi innan þéttbýlis skuli vera í samþykktu atvinnuhúsnæði. Athugasemdirnar kalla samkvæmt þessari nálgun ekki á breytingu á aðalskipulagstillögunni. Óheppilegt gæti verið að draga einn tiltekinn flokk þjónustustarfsemi sérstaklega fram í almennum ákvæðum, þar sem það gæti skapað þá túlkun að önnur starfsemi sem samræmist íbúðarbyggð komi síður til greina. Bætt verður við texta um almennar leikreglur fyrir breytingar á húsnæði á íbúðarreitum: Við mat á breytingu íbúðarhúsnæðis í atvinnuhúsnæði verði meðal annars litið til umfangs starfseminnar, aðkomu, umferðar, bílastæða, hávaða, umgengni og annars ónæðis, auk stöðu á húsnæðismarkaði. <i>Sjá kafla 13.4.1 Almenn skipulagsákvæði fyrir íbúðarbyggð.</i>

	skipt í 2 hópa: Þá sem eiga fjármagn og fyrirtæki. Þeir mega nýta sín tækifæri til fulls og fara þangað sem ávöxtunin er best. Og svo fjöldinn, sem má sífellt minna gera við sitt nema það sem hentar stjórnmála og embættismönnum þá stundina. Mörg blómleg fyrirtæki byrjuðu í bílskúr eða heimahúsi. Heimagisting er ein áhættuminnsta starfsemin fyrir venulegt fólk. Hér er að sjálfsögðu ekki verið að leggja til algert frelsi, engar reglur og ekkert tillit til nágranna. Einungis að farinn sé einhver millivegur, t.d. mpa heimila ákveðinn fjölda gististaða eða prósenta af hverfi. Sú prósenta sé t.d. meiri í miðbæjarsvæðinu (gamli bærinn frá sjónum upp að Álfaskeiði, frá St. Jóseps og að og kringum Hellisgerði), þar sem er eðlilegt er að sé meira líf og starsemi, en t.d. í úthverfum. Síðan séu settar einhverjar reglur um ónæði og umgengni. En það verður jafnframt að taka tillit til þarfa samfélagsins til sveigjanleik, starfa og starfsemi. Fólk sem býr í miðju þéttbýli getur ekki ætlast til sama næðis og ef það býr í sveit. Margir útlendingarvilja kynnast og gista hjá heimamönnum, ekki bara í stórum og ópersónulegum hótélum. Þeir bjóða okkur í sín íbúðahverfi. Sýnum þeim meiri gestrisni en núverandi stefna gerir. Einnig: Núverandi stefna er að ekki má byggja nema einbýli eða mesta lagi raðhús í grónum hverfum. Þetta er augljóslega mikil sóun á tækifærum og mismunar fólki eftir efnahag. Einungis þeir efnameiri geta keypt slík heimili. En unga fólkið þarf smábúðir og geta gengið sem flestra erinda en því er bara búinn staður í nýjum úthverfum þar sem allir neyðast til að eiga bíl. Ekkert mál ert t.d. að leyfa 4-6 smábúðir á einni einbýlishúsalóð. Ef við ætlum að lækka skatta, minnka, mengun, hækka kaup og fjölga tækifærum sem flestra, þá er betri landnýting helsta leiðin. Hér er enginn að tala um að byggja „álver“ í gamla bænum 😊, einungis að sú öfgastefna sem nú er (að gamli bærinn sé nánast eins og fyrir 100 árum, þó samfélagið sé 10-20 sinnum fjölmennara) sé færð aðeins nær nútíma þörfum. Til þess þarf að slaka aðeins á viðhorfum í skipulagsmálum í Hafnarfirði. Höfum jafnframt í huga, að þegar það hverfi, sem flestum finnst fallegast, gamli bærinn, var byggt, þá voru reglurnar ca. 10-20% af því sem nú er og það tók ca 1 mánuð að fá hlutina samþykkt. Starfsemi var þar sem fólk taldi þurfa og húsin voru eins og húsbyggjendur töldu best. Nú getur tekið 10 ár að fá bílskúr samþykktan, húsin hafa lítið með þarfir samfélagsins að gera, ein meira með þarfir stjórnmála líðandi stundar. Afleiðingin: Þar sem var iðandi mannlíf, sést varla fólk á ferli, 60% Hafnfirðinga finna ekki vinnu í Hafnarfirði, skelfilegar umferðarteppur, meiri mengun, dýrara og fátækara samfélag. Leyfum hóflega þéttingu byggðar á litlum reitum, ekki bara á risaverkefnum stórfjárfesta. Leyfum hóflega blandaða byggð, svo venjulegt fólk geti blómstrað, byggt smárekstur og fleiri gengið sinna erinda. Hafnarfjörður og Hafnfirðingar hafa í sér mikla möguleika. Ef við bara leyfum þeim að njóta sín. Takk fyrir.	
--	--	--

55 Hulda Hákonardóttir	Vatnsvernd Náttúruvernd Samantekt um athugasemdir: (1) Gerð er tillaga um að vatnsvernd Ástjarnar sé viðhaldið í tillögu að nýju aðalskipulagi og hún merkt sem ósnortið vatn, flokkur A. (2) Þá er gerð tillaga um að sá texti sem birtist í auglýsingu nr. 658/1996 og auglýsingu nr. 189/1978 sé tiltekinn að fullu í greinargerð aðalskipulagsins. (3) Gerð er krafa um að í nýju aðalsskipulagi komi fram að flokkun hins friðlýsta svæðis sem „Opið svæði“ (OP 12) breyti engu um ríkt verndargildi Ástjarnar og fólkvangsins og skipulag svæðisins til framtíðar ráðist í hvívetna af reglum friðlýsinganna og markmiði þeirra. Líkt og fram kemur í greinargerð að tillögu aðalskipulags þá eru Ásfjall og Ástjörn friðlýst. Fólkvangurinn umlykur friðland Ástjarnar og var friðlýstur árið 1996. Á Ásfjalli eru m.a. minjar um hersetu. Reglur fólkvangsins birtast í auglýsingu nr. 658/1996. Ástjörn var friðlýst mun fyrr eða árið 1978. Tjörnin og næsta nágrenni hennar er einstætt náttúrufyrirbæri sem á sér enga hliðstæðu í næsta nágrenni hins nær samfellda þéttbýlis höfuðborgarsvæðisins. Reglur friðlandsins birtast í auglýsingu nr. 189/1978. Í umhverfisskýrslu aðalskipulagstillögu eru sýnd á mynd 7 verndarsvæði þ.e. friðlýst svæði, hverfisvernduð svæði, minjavernd, varúðarsvæði, vatnsverndarsvæði (bls. 14). Bæði í umhverfisskýrslunni og uppdrætti að nýju aðalskipulagi má sjá að fallið hefur verið frá því að Ástjörn falli undir vatnsvernd líkt og fram kemur í núgildandi aðalskipulagi (merkt V2 í gildandi aðalskipulagi sbr. skjáskot hér til vinstri). Lögð er áhersla á að í nýju aðalskipulagi sé ennþá viðhaldið kröfu um vatnsvernd Ástjarnar, enda tjörnin sérstakt náttúruvætti í Hafnarfirði og fjölmargar aðgerðir hafa verið viðhafðar á umliðnum áratugum til að viðhalda vatnsbúskap tjarnarinnar. Ástjörn á því að vera áfram merkt sem ósnortið vatn, flokkur A í nýju aðalskipulagi. Í áratuga gömlu auglýsingum um friðlýsingar á svæðinu eru takmarkanir tilgreindar, samskipti við stjórnsýslu og eftirlitsstofnanir. Textinn þarf uppfærslu miðað við breytingar á stjórnsýslu Hafnarfjarðarbæjar og stjórnsvalda. Jafnvel þarf textinn ennfrekari uppfærslu m.t.t. ástæðu 1 friðunar, takmarkana um notkun svæðisins sérlega í ljósi vatnsverndar, friðlýsingar og sérstöðu náttúruvættis í Hafnarfirði, sbr. einnig kröfur o-lið 4.3.1 gr. skipulagsreglugerðar nr. 90/2013. Mikilvægt er að greinargerð aðalskipulags sé það skýr að samfélagið geti séð upplýsingarnar, en þurfi ekki að leita eftir og opna nær 50 ára gamlar auglýsingar í Stjórnartíðindum, þess tíma, eins óaðgengilegt að það getur orðið. Þá má benda á að í gildandi aðalskipulagi er umfjöllun í greinargerð með aðalskipulaginu um friðlýsta svæðið mun ítarlegri en gert er ráð fyrir í tillögunni. Þetta er ekki til bóta. Þvert á móti. Með nýju aðalsskipulagi er auk þess gerð sú breyting að friðlýstu	1. Í gildandi aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2005-2024 er fjallað um fjögur vötn í landi Hafnarfjarðar. Í tillögu að nýju aðalskipulagi var ekki sérstakur kafli um vötn. Kafa um vötn, ár og sjó verður bætt við greinargerðina. • Sveitarfélagið hverfur frá því að setja sérstaka flokkun á vötn innan marka sveitarfélagsins eins og var í eldra skipulagi. Í lögum um stjórn vatnamála nr. 36/2011, er kveðið á um flokkun og vernd vatna. Í umhverfisskýrslu er fjallað um öll vötn innan marka sveitarfélagsins. • Vatnsvernd gildir um vatnsból, vatnsvernd grannsvæði vatnsbóla, vatnsvernd fjarsvæði vatnsbóla og öryggissvæði vatnsverndar en ekki um vötn. Þar gilda lög um stjórn vatnamála. • Númerið V2 sem fram kemur á uppdrætti í gildandi aðalskipulagi á við skipulagsnúmer fyrir Ástjörn en ekki við um vatnsvernd. • Ekki er talið nauðsynlegt að setja sérstaka vernd umfram friðlýsingu á Ástjörn eða önnur vötn í Hafnarfirði. 2. Ekki er talin þörf á að birta allan textann í friðlýsingarskilmálum. Vísað er í skilmálana og ekki rétt að endurtaka hann í aðalskipulaginu. Þá er rétt að benda á að í skilmálum friðlýsingar eru ákvæði sem eiga ekki lengur við í dag. T.d. meðferð skotvopna er óheimil á svæðinu, þar sem svæðið er innan þéttbýlis er bannað samkvæmt lögum að vera með skotvopn á almannafæri. Friðlýsingarreglur og skilmálar friðlýsingar hafa alltaf forgang gagnvart almennu skipulagi. Ef ósamræmi felst í ákvæðum skipulags og friðlýsingarskilmála, gilda þeir síðarnefndu. Stjórnunar- og verndaráætlun fyrir fólkvanginn Ásfjall og friðlandið Ástjörn er í vinnslu hjá Náttúruverndarstofnun, því er ekki talið betra að vísa í friðlýsinguna í stað þess að birta þá þar sem þeir kunna að breytast á skipulagstímanum. 3. Fram kemur í skipulagsákvæðum fyrir OP 12 – opið svæði að Ástjörn sé friðlýst FS 2 og Ásfjall og svæðið umhverfis tjörnina er friðlýstur fólkvangur, FS 1. Þar gilda reglur friðlýsingar. 4. Ný lög um stjórn vatnamála nr. 36/2011 hafa tekið gildi og eiga þau að tryggja að vernda vatn og vistkerfi þess, hindra frekari rýrnun vatnsgæða og bæta ástand vatnavistkerfa til þess að vatn njóti heildstæðrar verndar. Jafnframt er lögnum ætlað að stuðla að sjálfbærri nýtingu vatns og langtímavernd vatnsauðlindarinnar. Skýr rammi hefur verið settur um verndun vatns, tvær reglugerðir nr. 935/2011 um stjórn vatnamála og reglugerð nr. 535/2011 um flokkun vatnshlota, eiginleika þeirra, álagsgreiningu og vöktun. Ekki er talin nauðsyn að setja sér flokkun umfram það innan Hafnarfjarðar. Lögin ná yfir grunnvatn og alla flokka yfirborðsvatns, þ.e. straumvötn, stöðuvötn, árósavatn og strandsjó. Vöktunaráætlun vatnaáætlunar 2022-2027 er í gildi. Bætt við nýjum kafla um vönt, ár og sjó, sjá kafla 25.5.
-------------------------------	---	--

	svæðin eru flokkuð sem „opin svæði“ (OP 12). Engar skýringar fylgja þessum breytingum í tillögunni. Setja þarf texta inn í breytt aðalsskipulag þar sem tekið er skýrt fram að svæðið sé flokkað sem opið svæði sökum landnotkunarflokkunar samkvæmt skipulagsreglugerð. Til framtíðar litið þarf að taka allan vafa um það í texta á nýju aðalskipulagi að framangreind flokkun OP 12 hafi ekki áhrif á friðun og ríkt verndargildi svæðisins þar sem reglur friðlýsingar gildi um svæðið. Þá er erfitt að átta sig á af hverju Ástjörn er í uppdrætti með tillögu að breyttu aðalskipulagi ekki með merkingu sem friðlýst svæði líkt og er í uppdrætti með gildandi aðalskipulagi þ.e. í tillögu að uppdrætti eru ekki að sjá strík yfir sem liggja á ská sbr. grein 8.4.2 í skipulagsreglugerð. Hér má sjá skjáskot af uppdrætti tillögunnar en á uppdráttinn vantar skástrikun yfir Ástjörn til að sýna að tjörnin sjálf sé „friðlýst svæði“. Hér vantar að merkja Ástjörn sem svæði: friðlýst Virðingarfyllst, Hulda Hákonardóttir, Spóaási 10, 221 Hafnarfjörður (sign) Gunnar Svavarsson, Erluási 33, 221 Hafnarfjörður (sign)	
56 Svæðis- skipulagsnefnd höfuðborgar- svæðisins	Svæðisskipulag Græni trefillinn Íþróttasvæði utan vaxtarmarka Samgöngumiðuð uppbygging Svæðisskipulag Svæðisskipulagsnefnd barst umsagnarbeiðni úr skipulagsgátt Skipulagsstofnunar dags. 7. maí 2026 vegna endurskoðaðs aðalskipulags Hafnarfjarðar 2025–2040. Málið hefur verið tekið fyrir á fundum nefndarinnar á fyrri stigum þess. Ráðgjafi Hafnarfjarðar kom og kynnti vinnslutillögu nýs aðalskipulags fyrir nefndinni á 141. fundi hennar þann 7. nóvember 2025. Þá samþykkti nefndin umsögn vegna vinnslutillögu skipulagsins á 142. fundi þann 28. nóvember 2025. Á 112. fundi svæðisskipulagsnefndar þann 9. desember 2022 var eftirfarandi verklagsregla samþykkt: Í sumarhléum nefndarinnar getur svæðisskipulagsstjóri skilað inn umsögnum við skipulagsáætlanir sem eru þá merktar „umsögn svæðisskipulagsstjóra.“ Þær skulu lagðar fram til kynningar á fyrsta fundi nefndarinnar eftir sumarhlé. Svæðisskipulagsnefnd kemur aftur til starfa á komandi hausti og verður umsögn þessi lögð fram til kynningar í samræmi við ofangreint. Svæðisskipulag höfuðborgarsvæðisins Höfuðborgarsvæðið 2040 markar stefnu sveitarfélaganna um þau viðfangsefni sem þau telja þörf á að samræma vegna sameiginlegra hagsmuna. Viðfangsefni sem varða nýtingu lands eru einkum sett fram í fimm leiðarljósum. Sjötta leiðarljósið fjallar um árangursríkt samstarf og	Umsögn svæðisskipulagsnefndar hefur verið rýnd og er brugðist við einstökum þáttum hennar sem hér segir: Þróun byggðar innan vaxtarmarka (markmið 1.1.) Umsögnin kallar ekki á breytingar á tillögunni. Horft verður til ábendinganna þegar vinna við mögulegar breytingar á vaxtarmörkum Hafnarfjarðar hefst. Hlutfall vaxtar á miðkjörnum og samgöngumiðuðum þróunarsvæðum (markmið 1.2) Bætt hefur verið umfjöllun í kafla 23.9 í skipulagsgreinargerð um uppbyggingu innan samgöngu- og þróunaráss (Borgarlína). Í þeirri umfjöllun er jafnframt vakin athygli á því að í nýju leiðaneti Strætó er gert ráð fyrir stofnleið G, leið 21, sem verður með góða tíðni og gæti síðar þróast í Borgarlínuleið. Leiðin getur því til framtíðar gegnt sambærilegu hlutverki og samgöngu- og þróunaráss. Í gildandi svæðisskipulagi er aðeins einn samgöngu- og þróunaráss skilgreindur innan Hafnarfjarðar, þótt Hafnarfjörður sé þriðja fjölmennasta sveitarfélagið á höfuðborgarsvæðinu. Æskilegt er að afmörkun samgöngu- og þróunarása verði endurskoðuð við næstu endurskoðun svæðisskipulagsins og samræmd fyrirhuguðu leiðaneti almenningssamgangna. Ef svæðin meðfram stofnleið G eru talin til samgöngumiðaðra þróunarsvæða er áætlað að 70–80% íbúa Hafnarfjarðar verði með aðgang að góðum almenningssamgöngum árið 2040.

	framfylgd. Svæðisskipulagsnefnd er bundin af svæðisskipulagi höfuðborgarsvæðisins, sem öll sveitarfélögin á höfuðborgarsvæðinu hafa samþykkt og skuldbundið sig til að framfylgja. Hagkvæmur vöxtur og vaxtarmörk (leiðarljós 1) Þróun byggðar innan vaxtarmarka (markmið 1.1.) Lykilatriði í stefnunni [Svæðisskipulaginu, Höfuðborgarsvæðið 2040] er að sá vöxtur verði hagkvæmur og ekki verði gengið á umhverfisgæði þeirra sem þar búa fyrir. Það er því nauðsynlegt að fyrirsjáanlegri fólksfjölgun verði mætt án þess að bílaumferð aukist í sama hlutfalli og án þess að óbyggt land verði brotið í sama mæli og síðustu áratugi. Þá segir um vaxtarmörk að þau dragi skýr skil milli þéttbýlis og dreifbýlis og stuðla að sjálfbærri byggð innan marka og varðveislu náttúrusvæða og landbúnaðarlands utan marka. Aðalskipulagstillagan er að þessu leyti að meginstefnu í samræmi við svæðisskipulagið. Í greinargerð tillögunnar kemur fram að lögð sé áhersla á að mæta íbúðapörf innan vaxtarmarka höfuðborgarsvæðisins, m.a. með umbreytingarsvæðum á borð við Hraun vestur og austur, Óseyrarhverfi og ýmsa þéttingareiti. Hins vegar segir í greinargerð að tillaga Aðalskipulags Hafnarfjarðar 2025–2040 fullnýtir byggingarsvæði innan vaxtarmarka höfuðborgarsvæðisins. Hefja þarf vinnu við breytingar á vaxtarmörkum til að mæta lýðþróun og íbúðapörfum Hafnfirðinga. Eftirfarandi kemur fram í greinargerð aðalskipulagsins: Óbrotið og öruggt byggingarland er takmörkuð auðlind og ber því að nýta vel og skynsamlega og tryggja auk þess aðgengi að opnum svæðum. Gæta þarf þess að byggðapróun, þ.m.t. þéttingarkostir, skerði ekki gæði sem felast í opnum og grænum svæðum. Þessi stefnumörkun er í samræmi við grundvallaráherslur svæðisskipulagsins um hagkvæman vöxt enda er í svæðisskipulaginu sérstaklega fjallað um að landrými til uppbyggingar á höfuðborgarsvæðinu sé takmörkuð auðlind og að erfitt sé að halda áfram að dreifa uppbyggingu út frá núverandi byggð. Vert er að benda á mikilvægi þess að hugað sé að aðgengi að opnum og grænum svæðum, sem í dag eru bæði innan og utan vaxtarmarka (Græni trefillinn). Bent er sérstaklega á að þegar hugað er að breytingum á vaxtarmörkum vegna uppbyggingar utan þeirra marka er mikilvægt að staðsetning, umfang og gerð slíkrar uppbyggingar styðji við leiðarljós og markmið svæðisskipulagsins. Þá er í þessu samhengi ítrekuð ábending sem fram kom í umsögn nefndarinnar (dags. 28. nóvember 2025) við vinnslutillögu aðalskipulagsins: Ef sveitarfélag telur nauðsynlegt að breyta vaxtarmörkum skal hafa samband við svæðisskipulagsnefnd enda er það hún sem sér um framfylgd og breytingar á svæðisskipulaginu sbr. 9. gr. skipulagslaga nr. 123/2010. Bent er á að	Miðkjarnar Í greinargerð aðalskipulagsins er sérstakur kafli um miðbæ Hafnarfjarðar, sem er afmarkaður víðar en landnotkunarreitur M1. Bætt hefur verið við kaflann skýringu á því að þessi afmörkun miðbæjarins sé jafnframt afmörkun bæjarkjarna Hafnarfjarðar samkvæmt svæðisskipulagi höfuðborgarsvæðisins. Önnur miðsvæði utan hins skilgreinda miðbæjar Hafnarfjarðar teljast ekki til bæjarkjarnans í skilningi svæðisskipulagsins. Skilvirkar samgöngur og nútímalegt samgöngukerfi (leiðarljós 2) Umfjöllun nefndarinnar er í meginatriðum staðfesting á því að markmið aðalskipulagstillögunnar séu í samræmi við leiðarljós 2 og kallar ekki á sérstakar breytingar. Ferðavenjur Fyrir mistök láðist að sýna leið 26 á skýringarmynd um almenningssamgöngur í kynningartillögunni. Leiðin þjónar meðal annars atvinnusvæðum AT3 og AT4 og hefur skýringarmyndin verið leiðrétt þannig að hún komi þar fram. Aðalskipulagið festir ekki einstakar leiðir almenningssamgangna, að undanskilinni legu Borgarlínu. Skýringarmyndinni er ætlað að sýna fyrirhugaða Borgarlínu í samhengi við núverandi og fyrirhugað leiðanet almenningssamgangna. Í greinargerðinni er jafnframt vakin sérstök athygli á nauðsyn þess að bæta þjónustustig almenningssamgangna og huga að nýjum tengingum við þau svæði þar sem uppbygging er fyrirhuguð en eru utan núverandi leiðanets. Aukin alþjóðleg samkeppnishæfni (leiðarljós 3) Umsögnin kallar ekki á breytingar á tillögunni. Við mótn aðalskipulagsins hefur verið lögð sérstök áhersla á að efla samkeppnishæfni Hafnarfjarðar og setja þróun bæjarins í alþjóðlegt samhengi. Mótuð hefur verið stefna um samgöngumiðstöð á Völlumum sem nýtir tækifæri sem felast í beinni tengingu við Keflavíkurluguvöll. Í stefnu um miðbæ Hafnarfjarðar er jafnframt lögð áhersla á að gera hann enn meira aðlaðandi fyrir atvinnustarfsemi, íbúa og gesti. Heilnæmt umhverfi og heilbriggt líf (leiðarljós 4)
--	---	---

	grundvallarforsenda þess að hafið sé ferli vegna breytinga á vaxtarmörkum er sú að tillögu um uppbyggingu utan vaxtarmarka bæði samræmist og styðji við meginmarkmið og leiðarljós svæðisskipulagsins. Sjá sérstaklega umfjöllun um íþrattasvæði utan vaxtarmarka í kaflanum „Annað“ hér á eftir. Hlutfall vaxtar á miðkjörnum og samgöngumiðuðum þróunarsvæðum (markmið 1.2) Listaðar eru aðgerðir í svæðisskipulagi til að markmiði 1.2. nái fram að ganga og eru hér sérstaklega nefnd eftirfarandi: Aðgerð 1.2.4. Sveitarfélög útfæra markmið 1.2 í sínu aðalskipulagi og gera sérstaklega grein fyrir: - Nánari útfærslu á staðsetningu og afmörkun miðkjarna og samgöngumiðaðra þróunarsvæða á skipulagsupphætti aðalskipulags, með hliðsjón af korti 2 og töflu 2. - Nánari áætlun um uppbyggingu íbúða og starfa í miðkjörnum og á öðrum samgöngumiðuðum þróunarsvæðum, með hliðsjón af töflu 1. Nánar er í þessu samhengi bent á viðmið um skiptingu uppbyggingar á miðkjarna og samgöngumiðuð þróunarsvæði í töflu 1 í svæðisskipulaginu. Þar koma fram leiðbeinandi viðmið um hlutdeild uppbyggingar á miðkjörnum og samgöngumiðuðum þróunarsvæðum. Stefnt er að því að minnst 66% íbúða á höfuðborgarsvæðinu verði á slíkum svæðum árið 2040. Ekki er að finna sérstaka umfjöllun í greinargerð aðalskipulagstillögunnar um áætlaða hlutdeild íbúða og atvinnuhúsnæðis innan miðkjarna og annarra samgöngumiðaðra þróunarsvæða, eins og kveðið er á um í aðgerð 1.2.4. Gera þarf skýrari grein fyrir þessu. Miðkjarnar Í svæðisskipulagi höfuðborgarsvæðisins er gert ráð fyrir einum miðkjarna í Hafnarfirði, þ.e. bæjarkjarna í miðbæ Hafnarfjarðar. Bæjarkjarnar eiga að vera miðstöðvar opinberrar þjónustu, verslunar, almennrar þjónustu, atvinnu, menningar og afþreyingar fyrir viðkomandi bæjarfélag eða borgarhluta. Í grínargerð aðalskipulags eru sett fram markmið um að styrkja miðbæ Hafnarfjarðar sem öflugan kjarna og miðstöð þjónustu, verslunar, menningar og atvinnu, með blöndu íbúða, atvinnu og þjónustu, þéttingu og endurnýtingu	Í tillögunni er lögð áhersla á heildstæða stefnu um náttúru- og útivistarsvæði Hafnarfjarðar, mótaða í samráði við hlutaðeigandi aðila. Fyrir mistök var Græni trefillinn ekki sýndur á skýringarmynd í kynningartillögunni. Úr því hefur verið bætt og mörk hans eru nú sýnd á skýringarmynd 5.1. Ekki er talið rétt að sýna Græna trefillinn á skipulagsupphætti, þar sem sérstakt ták fyrir hann er ekki skilgreint í skipulagsreglugerð. Í upplandinu skarast jafnframt fjölmargar skipulagsskilgreiningar, meðal annars um vatnsvernd og aðra vernd, við skilgreinda landnotkun. Frekari táksetning sem ekki á sér stoð í skipulagsreglugerð myndi því gera skipulagsupphættinn flóknari og torvelða læsileika hans. Mörk Græna trefilsins eru þess í stað sýnd með skýrum hætti á sérstakri skýringarmynd í greinargerðinni. Gott nærumhverfi eykur gæði borgarbyggðar (leiðarljós 5) Umfjöllun nefndarinnar staðfestir að tillagan sé í meginatriðum í samræmi við leiðarljós 5 og kallar ekki á sérstakar breytingar. Breyting á svæðisskipulagi höfuðborgarsvæðisins (samþykkt 2018) varðandi samgöngu- og þróunarása fyrir hágæðakerfi almenningssamgangna á höfuðborgarsvæðinu - Varðandi ábendingu um að beina uppbyggingu að þróunarsvæðum Borgarlínu er vísað til viðbragða hér að framan við umfjöllun um markmið 1.2. - Umfjöllun um samgöngumiðað skipulag staðfestir að markmið og áherslur aðalskipulagstillögunnar séu í góðu samræmi við ákvæði svæðisskipulagsins og kallar ekki á sérstök viðbrögð. - Í umsögninni kemur fram að ekki sé að sjá að sérstaklega sé fjallað um þróunarsvæði Borgarlínu utan miðsvæða. Helstu þróunarsvæði meðfram Borgarlínu eru miðsvæðin M1 miðbær, M2 Vellir og M4 Hraun vestur. Um þau er fjallað sérstaklega í greinargerðinni. Samgöngu- og þróunarsinn nær jafnframt yfir hluta íbúðarsvæða ÍB2, ÍB3, ÍB5 og ÍB6. Miðsvæðin eru mest áberandi í umfjölluninni þar sem þau eru stærstu þróunarsvæði framtíðaruppbyggingar meðfram Borgarlínu.
--	---	---

	byggðar. Markmiðin eru í samræmi við stefnu svæðisskipulagsins um bæjarkjarna. Í aðalskipulagstillögunni eru skilgreind fleiri miðsvæði. Í umsögn þessari er gengið út frá því að ætlun Hafnarfjarðar sé að áfram verði einn bæjarkjarni í Hafnarfirði samkvæmt skilgreiningu svæðisskipulagsins, þ.e. bæjarkjarni miðsvæðis. Önnur miðsvæði í aðalskipulagstillögunni eru því ekki talin fela í sér nýja miðkjarna í skilningi svæðisskipulagsins og kalla ekki, ein og sér, á málsmæðferð samkvæmt töflu 3. Sjá þó nánari umfjöllun sérstaklega um lengingu samgöngu- og þróunaráss og svæði M-3 í kaflanum „Breyting á svæðisskipulagi höfuðborgarsvæðisins (samþykkt 2018)“. Skilvirkar samgöngur og nútímalegt samgöngukerfi (leiðarljós 2) Í umfjöllun svæðisskipulagsins um leiðarljósið kemur fram að áhersla er lögð á eflingu hagkvæmra, vistvænna samgöngumáta sem auka ekki álag á stofnvegakerfið. Skilvirkni samgangna á mælikvarða hagkvæmni og umhverfis er aukin. Þétt og aðlaðandi uppbygging íbúða og atvinnu í göngufæri frá almenningssamgönguásum gefur einstaklingum og fjölskyldum fjölbreytta valkosti í vali á ferðamáta, sem styður við minni umhverfisáhrif, bættu lýðheilsu og sparnaði í samgöngukostnaði heimilanna. Ferðavenjur Aðalskipulagstillagan fjallar um ferðavenjur. Fram kemur að ferðavenjur hafi lítið breyst í Hafnarfirði síðasta áratuginn og að áskorun sé að ná markmiðum svæðisskipulagsins um aukna hlutdeild almenningssamgangna og göngu/hjólreiða. Hún setur fram sviðsmyndir sem sýna að ef ferðavenjur haldast óbreyttar muni bílferðum fjölga verulega, en ef markmið svæðisskipulagsins nást geti aukning bílaumferðar orðið lægri eða jafnvel minnkad. Sú framtíðarsýn sem sett er fram í aðalskipulagstillögunni (bls. 93) er í góðu samræmi við svæðisskipulagið. Meginmarkmið aðalskipulagstillögunnar í samgöngumálum, þar sem fram kemur að styðja eigi við fjölbreytta ferðamáta, auka hlutdeild almenningssamgangna og að tvinna saman byggð og samgöngur er einnig í samræmi við markmið leiðarljóss 2 í svæðisskipulaginu. Í aðalskipulagstillögunni eru skilgreind markmið um 12% hlutdeild almenningssamgangna og a.m.k. 30% hlutdeild göngu- og hjólreiða, sem eru í samræmi við markmið 2.2 og 2.3 í svæðisskipulaginu. Bent er á að ekki virðast vera almenningssamgöngutengingar að iðnaðarsvæðum AT3 og AT4, sbr. mynd 23.15. Í ljósi markmiða svæðisskipulagsins um að styðja við fjölbreytta ferðamáta og	• Umfjöllun um kröfur um bíla- og hjólastæði staðfestir að bíla- og hjólastæðastefna Hafnarfjarðar sé í samræmi við áherslur svæðisskipulagsins og kallar ekki á sérstakar breytingar. Varðandi aðgreiningu á legu Borgarlínu og annarrar sporbundinnar umferðar á skipulagsupprætti er vísað til táknkerfis skipulagsreglugerðar, þar sem sama tákn er notað fyrir sporbundna umferð og almenningssamgöngur í sérrými. Borgarlína er því sýnd sérstaklega á skýringarupprætti. Þar kemur jafnframt fram að gert sé ráð fyrir annarri sporbundinni tengingu frá samgöngumiðstöðinni á Völlum til Keflavíkurflugvallar. Varðandi virkjun uppbyggingarheimilda hafa tímasettar húsnæðisáætlanir sveitarfélaganna og HMS komið til sögunnar frá því að ákvæðið var fellt inn í svæðisskipulagið árið 2018. Í þeim eru uppbyggingaráform sveitarfélagsins, þar á meðal meðfram Borgarlínu, tímasett. Áætlanirnar eru uppfærðar reglulega og gegna því þessu upplýsingahlutverki. Ekki er talið rétt að tímasetta virkjun einstakra uppbyggingarheimilda í aðalskipulagi, enda hefur slík framsetning ekki tíðkast. Varðandi bil milli stöðva í miðbæ Hafnarfjarðar kemur fram í greinargerð að frumdrög Borgarlínu hafi verið unnin fyrir Betri samgöngur samhliða mótun nýs aðalskipulags. Stöðvar Borgarlínu eru almennt ekki staðsettar nákvæmlega í svæðisskipulagi, þótt ein kjarnastöð sé þar sýnd í miðbæ Hafnarfjarðar. Endanleg ákvörðun um fjölda og staðsetningu stöðva verður tekin við gerð deiliskipulags. Í hönnunarleiðbeiningum Borgarlínu er miðað við að að jafnaði séu að minnsta kosti 400–500 m milli stöðva. Einnig hefur verið horft til breytingar á svæðisskipulaginu frá 2018, þar sem miðað er við 600–1.000 m bil eftir þéttleika byggðar og staðhættum. Stutt bil milli stöðva dregur úr greiðfærni Borgarlínu en lengra bil eykur göngufjarlægð í þjónustuna. Eðlilegt getur því verið að bil milli stöðva sé styttra í þéttbyggðum miðkjörnum en annars staðar. Í miðbænum er gert ráð fyrir þremur stöðvum á rúmlega 1.000 m löngum kafla. Á öllum fyrsta áfanganum, frá Engidal að Flensborgarhöfn, er gert ráð fyrir fimm stöðvum. Bil milli stöðva er mismunandi og við frumdragavinnuna hefur staðsetning þeirra verið metin út frá núverandi farþegagrunni, greiðfærni Borgarlínu, áhrifum á aðra umferð, landfræðilegum aðstæðum og framtíðarþróun byggðar.
--	---	---

	almenningssamgöngur, mætti fjalla nánar um aðgengi að þessum svæðum með almenningssamgöngum. Hér á eftir eru listaðar aðgerðir í svæðisskipulagi undir leiðarljósi 2 sem sérstaklega er vert að nefna í tengslum við aðalskipulagstillöguna: • Aðgerð 2.1.7: Í skipulagi samgangna leitast sveitarfélögin við að uppfylla ferðapörf fólks með sem hagkvæmustum hætti, óháð ferðamáta. Sveitarfélögin vinna að því að lítið verði heildstætt á samgöngur á höfuðborgarsvæðinu með því að grunnkerfi almenningssamgangna og hjólréiða fái sambærilega stöðu og stofnvegakerfið og fjármagn í stofnframkvæmdir, viðhald og rekstur í áætlunum ríkisins. Með heildstæðri sýn hins opinbera á fjármagn til samgangna verði stuðlað að því að hagkvæmasta leiðin að markmiðum hverju sinni verði valin. Hafnarfjörður er hluti af sveitarfélögum sem skrifað hafa undir samgöngusáttmála höfuðborgarsvæðisins. Einnig kemur fram í aðalskipulagstillögunni eitt af markmiðum aðalskipulagsins sé að styðja við fjölbreytta ferðamáta, auka hlutdeild almenningssamgangna og gangandi- og hjólandi. • Aðgerð 2.1.8: Sveitarfélögin innleiða markmið 2.1 í aðalskipulagsáætlanir sínar og útfæra þar landnotkun og skipulagsaðgerðir sem styðja almenningssamgöngur og virka ferðamáta, stytta vegalengdir og draga úr þörf á vélknúnum ökutækjum. Eitt af meginmarkmiðum aðalskipulagsins er að styðja eigi við fjölbreytta ferðamáta og að tvinna eigi skýrt saman byggð og samgöngur. • Aðgerð 2.1.9: Sveitarfélögin beina meginþunga uppbyggingar að samgöngu- og þróunarsí sbr. markmið 1.2, eftir því sem hann myndast, og vinna skipulagsáætlanir í samræmi við leiðbeiningar um samgöngumiðuð þróunarsvæði, til að: – Tryggja að fyrirsjáanlegri fólksfjölgun verði mætt án þess að álag á stofnvegakerfið aukist í sama hlutfalli. – Tryggja góðan farþegagrunn og góða nýtingu bæði hágæðakerfis og strætisvagnakerfis. Sjá athugasemd um aðgerð 1.2.4. undir umfjöllun um leiðarljós 1. • Aðgerð 2.1.11: Sveitarfélögin og byggðasamlög leitast við að hraða innleiðingu vistvænnar orku í samgöngur með því að mæta þörfum nýrra orkugjafa í aðal- og deiliskipulagsáætlunum, með vistvænum innkaupum á farartækjum og þjónustu og öðrum hagkvæmum leiðum. Ein af aðgerðum aðalskipulagstillögunnar í samgöngum er að styðja eigi við uppbyggingu á hleðslustöðvum fyrir umhverfisvæna orkugjafa, sem samræmist aðgerð 2.1.11.	Varðandi miðsvæði M3 og samgöngu- og þróunarsí er ekki tekið undir að lega Borgarlínu að M3 kalli sjálfkrafa á breytingu á svæðisskipulagi. Borgarlína er skilgreind í nýju aðalskipulagi að Hamranesi og fylgir þar grófri legu samgöngu- og þróunarsí samkvæmt gildandi svæðisskipulagi. Kirkjugarður K-2 Það er mat Hafnarfjarðarbæjar að skilgreining nýs kirkjugarðs í Vatnshlíð hafi lítið svæðisbundið gildi í skilningi töflu 3 í svæðisskipulaginu og að tillagan sé í samræmi við stefnu Höfuðborgarsvæðisins 2040. Um er að ræða staðbundna útfærslu landnotkunar innan Hafnarfjarðar sem hefur ekki áhrif á landnotkun annarra sveitarfélaga. Svæðið liggur ekki við sveitarfélagamörk og kallar hvorki á breytingar né samræmingu við aðalskipulag nágrannasveitarfélaga. Tillagan hefur heldur ekki áhrif á megindrætti byggðaðróunar, samgöngukerfi eða svæðisbundna innvið höfuðborgarsvæðisins. Kirkjugarðurinn í Vatnshlíð er hugsaður sem langtímalausn vegna þarfar fyrir auknið rými til greiftrunar. Núverandi kirkjugarður Hafnarfjarðar hefur takmarkað svigrúm til frekari stækkunar og því er nauðsynlegt að tryggja nýtt svæði til framtíðar. Að þessu leyti má líta á K2 sem framhald eða viðbót við núverandi kirkjugarðastarfsemi en ekki sem nýja landnotkun sem hefur umtalsverð svæðisbundin áhrif. Svæðið er í jaðri þéttbýlis og Græna trefilsins. Staðarvalið byggist á rólegu yfirbragði, góðu aðgengi og möguleikum á að móta gróðurrikt svæði sem geti jafnframt nýst til útivistar. Við nánari útfærslu verður tryggt að kirkjugarðurinn skerði hvorki samfellu Græna trefilsins né hlutverk hans sem sameiginlegs útivistar- og náttúrusvæðis. Í svæðisskipulaginu marka vaxtarmörk skil milli þéttbýlis og dreifbýlis og ekki er gert ráð fyrir hefðbundinni þéttbýlisuppbyggingu utan þeirra. Kirkjugarður er hins vegar landnotkun sem getur, eftir eðli og útfærslu, fallið að grænum svæðum og útivistarsvæðum í jaðri þéttbýlis. Íþróttasvæði Fullyrðing í greinargerðinni um að íþróttastarfsemi sé heimil utan vaxtarmarka vísar til þess að nokkur skilgreind íþróttasvæði eru þegar
--	---	---

	• Aðgerð 2.2.1: Aðgerðin tilgreinir meðal annars að sveitarfélögin innleiði jafnframt samgöngu- og þróunarás í aðalskipulagsáætlanir. Sjá umfjöllun síðar í þessari umsögn þar sem farið er yfir sérstaka breytingu á svæðisskipulagi vegna Borgarlínu (2018). • Aðgerð 2.3.3: Sveitarfélögin innleiða helstu göngu- og hjólaleiðir inn í aðalskipulagsáætlanir og útfæra þær nánar ásamt innri göngu- og hjólaleiðum sveitarfélaganna sem eiga að mynda heildstætt kerfi. Í kafla 23.5 er umfjöllun um stígakerfi og kort yfir helstu göngu- og hjólaleiðir. • Aðgerð 2.3.5: Sveitarfélögin tryggja góðar göngu- og hjólaleiðir að/frá stoppistöðvum hágæðakerfis og meginstoppistöðvum strætisvagnakerfis. Fram kemur í aðalskipulagstillögunni að mikilvægt sé að göngu- og hjólaleiðir að stöðvum verði greiðar og öruggar og hægt sé að geyma hjól í öruggum stæðum nálægt stöðvum. Stofnstígakerfið, eins og það er skilgreint í Aðalskipulagi og Hjólreiðastefnu Hafnarfjarðar verði meðfram Borgarlínugötum og vel tengt helstu strætóleiðum. Þessar áherslur eru í góðu samræmi við aðgerð 2.3.5. • Aðgerð 2.4.5: Sveitarfélögin tryggja öruggt og gott flæði bílaumferðar á meginstofnvegum. Sveitarfélögin taka frá rými í skipulagsáætlunum fyrir nýjar útfærslur meginstofnvega sem áfram verða til skoðunar, þ.e. Vesturlandsveg um sundin (Sundabraut) og tengingu Reykjanesbrautar ofan byggðar á sunnanverðu höfuðborgarsvæðinu. Tekið er frá rými fyrir Ofanbyggðarveg í aðalskipulagstillögunni sem samræmist aðgerðinni. Aukin alþjóðleg samkeppnishæfni (leiðarljós 3) Hér á eftir eru listaðar aðgerðir í svæðisskipulagi undir leiðarljósi 3 sem sérstaklega er vert að nefna í tengslum við aðalskipulagstillöguna: • Aðgerð 3.1.6: Sveitarfélögin hafi til hliðsjónar að við uppbyggingu kjarna verði mótað umhverfi sem laðar að nýjar fjárfestingar. Um bæjarkjarnann (skv. svæðisskipulagi) sem staðsettur er miðsvæðis í Hafnarfirði (miðbærinn) er gert ráð fyrir hágæða almenningssamgöngum Borgarlínu. Fram kemur í greinargerð aðalskipulagsins að áherslur fyrir miðbæinn séu á blandaða byggð, með fjölbreyttri blöndu íbúða, þjónustu, atvinnu og menningar, og að þessi blöndun muni tryggja lifandi miðbæ, fjölbreytt mannlíf og styttri vegalengdir. Einnig er gert ráð fyrir að íbúðir í nálægð við atvinnu og þjónustu dragi úr þörf fyrir bílaumferð. Á svæðinu er gert ráð fyrir virkum jarðhæðum og virkum almenningssrymum. Einnig koma fram markmið og leiðbeinandi áherslur á svæðinu sem stuðlað geta að því að mótað verði umhverfi sem laðar að nýjar fjárfestingar í kafla 15.3., t.d. að styrkja eigi miðbæ Hafnarfjarðar sem öflugan kjarna og miðstöð þjónustu, verslunar, menningar og atvinnu. Stefnan aðalskipulagsins er því í samræmi við aðgerðina.	utan vaxtarmarkanna. Í gildandi aðalskipulagi Hafnarfjarðar eru fimm slík svæði: ÍP5, ÍP6, ÍP7, ÍP9 og ÍP10. Engar vísbendingar eru í svæðisskipulagi höfuðborgarsvæðisins eða fylgigögnum þess að íþróttasvæði séu ekki heimil utan vaxtarmarkna. Íþróttastarfsemi getur verið mjög landfrek án þess að þar séu umfangsmiklar byggingar og falla því oft betur að dreifbýli en þéttbýli. Vaxtamörkum er ætlað að sporna við dreifingu byggðar og innan þeirra er þéttbýlið með íbúðir, verslun og þjónusta, iðnaður og annað sem tilheyrir borgarumhverfi. Til að bregðast við ábendingunni um Hamraneshöll hefur heimilt byggingarmagn á ÍP11 verið minnkað verulega. Lýsingu svæðisins hefur jafnframt verið breytt þannig að skýrt komi fram að uppbyggingin skuli tengjast útivistarhlutverki Græna trefilsins og falla að umhverfi hans. Áhersla er lögð á að nýta halla í landinu, gæta að umfangi, staðsetningu og hæðum bygginga og tryggja gott og öruggt aðgengi að svæðinu. Hamraneshöll er jafnframt ætlað að leysa að hluta það hlutverk sem íþróttasvæði ÍP7 gegnir samkvæmt gildandi aðalskipulagi, en það svæði er einnig utan vaxtarmarkna. ÍP-09 Golfvöllur Golfvöllurinn í Snókalöndum er innan Græna trefilsins. Í svæðisskipulagi höfuðborgarsvæðisins er sérstaklega gert ráð fyrir að aðstaða til fjölbreyttrar útivistar, þar á meðal golfvöllir, geti verið innan Græna trefilsins. Uppbygging golfvallar á svæðinu er því talin geta samræmst stefnu svæðisskipulagsins. Við nánari skipulagsgerð verður tekið mið af umfangi svæðisins og lögð áhersla á að fella golfvöllinn að landslagi og náttúrufari. Þess verður gætt að ekki verði tekið meira land undir brautir, mannvirki og aðra aðstöðu en nauðsynlegt er og að uppbyggingin skerði hvorki samfellu Græna trefilsins né meginhlutverk hans sem sameiginlegs útivistar- og náttúrusvæðis. Jafnframt verður hugað að tengslum við aðliggjandi útivistarsvæði og aðgengi almennings um svæðið. Ábendingar um samgöngutengingar verða hafðar til hliðsjónar við nánari útfærslu. Lögð verður áhersla á að draga úr áhrifum
--	---	---

• Aðgerð 3.1.7: Sveitarfélög tryggja að fiskvinnsla og önnur hafnsækinnar starfsemi hafi nægt landrými við helstu fiskihafnir. Óskyldri starfsemi verði beint á samgöngu- og þróunarás eftir því sem við á. Fram kemur í aðalskipulagstillögunni að stefna skipulagsins sé að í Hafnarfirði verði áfram ein megin fiskihöfn höfuðborgarsvæðisins, vöruflutningahöfn, móttaka fyrir minni og meðalstór farþegaskip og miðstöð skipasmíða og viðhaldsþjónustu við skipaflotann. Jafnframt kemur fram að í Hafnarfirði verði góð aðstaða fyrir smábátaútgerð. Umgjörð hafnarinnar er ætlað að skapa skilyrði fyrir öfluga þróun hafnsækinnar starfsemi. Stefna er að þunga- og lausaflutningar færast yfir á Straumsvíkurhöfn og að hún verði stækkuð. Stefna aðalskipulagstillögunnar um að tryggja áfram landrými fyrir hafnsækna starfsemi og styrkja hlutverk hafnarsvæða er í samræmi við aðgerð 3.1.7. • Aðgerð 3.1.8: Sveitarfélögin marka stefnu um uppbyggingu gistirýmis og annarrar aðstöðu fyrir ferðaþjónustu. Afmörkuð eru nokkur afþreyingar- og ferðamannasvæði í aðalskipulaginu, til að auka aðgengi og þjónustu fyrir íbúa og gesti í bænum. Ekki er mótuð almenn stefna um aðstöðu fyrir ferðaþjónustu að öðru leyti. Hins vegar eru markmið og áherslur skilgreindar annars staðar í greinargerð aðalskipulagsins sem stuðla ættu að bættri aðstöðu fyrir ferðamenn, t.d. markmið um lifandi miðbæ með fjölbreyttri þjónustu og tryggt aðgengi að fjölbreyttum og samhangandi vef útivistarsvæða, í kaflanum um náttúru og útivist. Heilnæmt umhverfi og heilbrigt líf (leiðarljós 4) Í umfjöllun svæðisskipulags um leiðarljós 4 kemur fram að vefur útivistarsvæða gefur fólki kost á reglulegri hreyfingu í daglegum athöfnum og endurnæringu í frítíma. Grænir geirar draga fram sérkenni landslags og tengja bláþráð strandlengjunnar og Grænan trefil í jaðri borgarbyggðar. Um Græna trefilinn segir að hann sé sameiginlegt og samfelld útivistarsvæði við efri jaðar borgarbyggðarinnar. Einnig kemur fram að á Græna treflinum sé áhersla lögð á verndun sérstæðs landslags og lífríkis. Hér á eftir eru listaðar aðgerðir í svæðisskipulagi undir leiðarljósi 4 sem sérstaklega er vert að nefna í tengslum við aðalskipulagstillöguna: • Aðgerð 4.1.4: Sveitarfélögin móti frekari stefnu og mögulegar aðgerðir til verndunar umhverfis og reksturs útivistaraðstöðu í Græna treflinum. Leitað verði samráðs og samstarfs við skógræktar-, náttúruverndar- og útivistarfélög. Skilgreint er markmið um að allir kostir upplandsins verði nýttir til heilsusamlegrar og fræðandi útivistar og tengist vel aðliggjandi svæðum í Græna trefli höfuðborgarsvæðisins.	bílaumferðar, halda aksturshraða lágum og tryggja öruggar og greiðar tengingar fyrir gangandi og hjólandi.. Rammahluti Hrauns vestur Nefndin tekur fram að hún hafi áður veitt umsögn um rammahluta Hrauns vestur og fjalli því ekki sérstaklega um hann í þessari umsögn. Liðurinn kallar ekki á frekari viðbrögð. Ef heimildir fyrir íbúðabyggð innan þessa svæða er talin með sem samgöngumiðuð þróunarsvæði, þá verða 70-80% íbúa í Hafnarfirði með aðgengi að góðum almenningssamgöngum árið 2040.
--	--

	• Aðgerð 4.1.5: Sveitarfélög útfæri í aðalskipulagsáætlanir aðgerðarmarkmið 4.1 og geri sérstaklega grein fyrir útfærslu sameiginlegra útivistarsvæða s.s. Græna trefilsins og helstu aðkomusvæða, græna stígsins, grænna geira og strandstígs. Fjallað er um Græna trefilinn á nokkrum stöðum. Ekki er þó gerð sérstaklega grein fyrir útfærslu Græna trefilsins, hann er hvorki merktur né skilgreindur inn á skipulagsuppdrætti. Skilgreina þarf Græna trefilinn í sveitarfélaginu með skýrari hætti á uppdrætti. Einnig má gera skýrari grein fyrir helstu aðkomusvæðum að Græna treflinum og grænum geirum í aðalskipulaginu. Segja má að aðgerðarmarkmið 4.1. sé útfært með óbeinum hætti inn í markmið aðalskipulagsins, enda er meðal markmiða undir náttúru og útivist að tryggja skuli aðgengi að fjölbreyttum og samhangandi vef útivistarsvæða, að kostir upplandsins verði nýttir til heilsusamlegrar og fræðandi útivistar og tengist vel aðliggjandi svæðum í Græna trefli höfuðborgarsvæðisins. Gerð er grein fyrir Græna stígnum og strandstíg (Blápráður) og eru þeir einnig merktir á skýringarmynd (mynd 23.7). • Aðgerð 4.1.6: Sveitarfélögin tryggi samræmt aðgengi að helstu útivistarsvæðum og net göngu-, hjóla- og reiðstíga sem tengja sveitarfélögin saman. Stígakerfi innan og utan vaxtarmarka er sýnt á skýringarmyndum og flokkað. Þar sem aðgerð 4.1.6 leggur áherslu á samræmt aðgengi og net göngu-, hjóla- og reiðstíga sem tengir sveitarfélögin saman, mætti gera skýrari grein fyrir tengingum stígakerfisins við aðliggjandi sveitarfélög. • Aðgerð 4.2.4: Sveitarfélög útfæri í aðalskipulagi markmið 4.2 og samræmi sérstaklega mörkun og aðgerðir á þeim svæðum sem virða ekki lögsögumörk s.s. stærri verndarsvæðum, ám og vatnasviðum. Fjallað er sérstaklega um vatnsvernd og vatnsverndarsvæði í kafla 25.5. í greinargerð. Þá eru vatnsverndarsvæðin merkt inn á skýringarmynd 25.5. og skipulagsuppdrátt. Að þessu leyti er tillagan í samræmi við aðgerð 4.2.4. • Aðgerð 4.3.4: Sveitarfélög útfæri í aðalskipulagsáætlanir markmið 4.3 og samræmi sérstaklega mörkun og aðgerðir innan fjalllendis. Tekið er fram í greinargerð að fyrir frístundabyggð sé áhersla á að svæði innan Reykjanesfólkvangs nýtist til útivistar. Skipulagsákvæði eru skilgreind um svæði sem eru fólkvangar, t.d. Krýsuvíkurborg og friðlýst svæði. Annars er ekki að sjá að markmið 4.3. sé sérstaklega útfært. Nokkuð ítarlega er gerð grein fyrir stígakerfi sem nær til þessara svæða. Gott nærumhverfi eykur gæði borgarbyggðar (leiðarljós 5) Hér á eftir eru listaðar aðgerðir í svæðisskipulagi undir leiðarljósi 5 sem sérstaklega er vert að nefna í tengslum við aðalskipulagstillöguna:	
--	--	--

	• Aðgerð 5.1.5: Sveitarfélög útfæri í aðalskipulagsáætlunum markmið um lýðheilsu og geri grein fyrir nánari útfærslu hjóla- og göngustíga sem stuðli að daglegri hreyfingu. Gegnumgangandi í greinargerð er að finna áherslur á fjölbreyttar samgöngur og útfærslu umhverfis sem styður við gangandi og hjólandi. Fjallað er um göngu- og hjólastíga og þeir sýndir á skýringarmyndum. Að þessu leyti er tillagan í samræmi við aðgerð 5.1.5. • Aðgerð 5.2.5: Sveitarfélögin útfæri nánar húsnæðisstefnu í sínum áætlunum. Skilgreind eru markmið um fjölbreytt húsnæði, fyrir mismunandi hópa o.fl. undir markmið og leiðbeinandi áherslur fyrir íbúðabyggð. Mörg markmið og áherslur aðalskipulagstillögunnar eru til þess fallin að styðja við uppbyggingu sem mótast af viðmiðum 20 mínútna hverfisins. Þar má nefna markmið um fjölbreytt húsnæði fyrir ólíka hópa, þéttingu innan núverandi byggðar og að dagleg þjónusta, skólar og verslun séu í göngufjarlægð frá heimilum. Breyting á svæðisskipulagi höfuðborgarsvæðisins (samþykkt 2018) varðandi samgöngu- og þróunarása fyrir hágæðakerfi almenningssamgangna á höfuðborgarsvæðinu Breyting frá 2018 á svæðisskipulagi fjallar um útfærslu og legu samgöngu- og þróunarása fyrir Borgarlínu. Sett eru fram ákvæði sem móta stefnu á þróunarsvæðum Borgarlínu sem eru til þess fallin að stuðla að því að umgjörð Borgarlínu auðveldi notkun hennar. Í aðalskipulagstillögunni er reglulega minnst á Borgarlínu. Meðal annars kemur fram að tækifæri felist í Borgarlínu, hún sé drifkraftur umbreytingar í miðbænum. Einnig koma víða í greinargerð fram áherslur er varða útfærslu Borgarlínu sem teljast samræmast áherslum svæðisskipulagsins ágætlega. Í breytingunni á svæðisskipulaginu frá 2018 eru ákvæði sem móta stefnu á þróunarsvæðum Borgarlínu og eru til þess fallin að stuðla að því að umgjörð Borgarlínunnar auðveldi notkun hennar. Þau eru: • Uppbyggingu á höfuðborgarsvæðinu skal beint á þróunarsvæði Borgarlínu. Í samræmi við leiðarljós 1 í svæðisskipulagi höfuðborgarsvæðisins skal meginþunga vaxtar beint að miðkjörnum og samgöngumiðuðum þróunarsvæðum. Stefnt er að því að a.m.k. 66% íbúða verði í kjörnum og samgöngumiðuðum þróunarsvæðum árið 2040. Áður hefur verið farið yfir að gera þurfi nánari grein í aðalskipulaginu um áætlað hlutfall íbúða og atvinnuhúsnæðis sem verði innan miðkjarna og annarra samgöngumiðaðra þróunarsvæða (sjá umfjöllun undir leiðarljós 1). Þar sem ekki liggur fyrir áætlun um hlutdeild uppbyggingar á þessum svæðum er jafnframt erfitt að meta að fullu	
--	--	--

	hvort meginþunga vaxtar sé í reynd beint að þróunarsvæðum Borgarlínu og öðrum samgöngumiðuðum þróunarsvæðum. • Samgöngumiðað skipulag. Skipulag á þróunarsvæðum Borgarlínu skal vera samgöngumiðað (e. transit orientated development) í þeim skilningi að lögð er áhersla á að almenningssamgöngur séu í göngufæri við íbúa og byggðin þétt og blönduð til að gera fólki betur kleift að fara ferða sinna og sækja þjónustu fótgangandi. Einnig þarf að tryggja góð tengsl milli svæða, innan þróunarsvæða og annarra svæða við þróunarsvæðin. Sérstaklega skal vanda til hönnunar biðstöðva með áherslu á þægilega aðkomu að þeim og aðlaðandi bæjarrými umhverfis stöðvarnar. Markmið og áherslur aðalskipulagstillögunnar eru að þessu leyti í góðu samræmi við ákvæði svæðisskipulagsins um samgöngumiðað skipulag. Þar er lögð áhersla á samþættingu byggðapróunar og samgangna, styttri vegalengdir og gott og öruggt aðgengi að almenningssamgöngum, meðal annars fyrir gangandi og hjólandi. Einnig er lögð áhersla á aðlaðandi stöðvar og umhverfi kringum þær, og að hægt sé að geyma hjól við stöðvar. • Blöndun íbúðar- og atvinnuhúsnæðis. Á þróunarsvæðum Borgarlínu er gert ráð fyrir blöndun íbúðar- og atvinnuhúsnæðis. Auk íbúðarhúsnæðis er gert ráð fyrir að áhersla sé lögð á uppbyggingu og að staðsetja verslun, þjónustu, stofnanir og opinbera þjónustu á þróunarsvæðum Borgarlínu. Skilgreind þróunarsvæði og afmörkuð svæði innan þeirra, svo sem göturéitir, geta haft mismunandi áherslur hvað varðar samsetningu og hlutfall mismunandi landnotkunar sem taka mið af staðbundnum aðstæðum. Þó blöndun sé ákjósanleg skal stuðlað að því að hlutfall íbúðar- og atvinnuhúsnæðis verði breytilegt til að koma í veg fyrir að þróunarsvæði Borgarlínu verði einsleit. Almenn skipulagsákvæði eru um miðsvæði þar sem gert ráð fyrir blandaðri byggð þar sem verslunar- og þjónustustarfsemi, stjórnsýsla og skrifstofur fara saman með íbúðum, einkum á efri hæðum bygginga. Ekki er að sjá að sérstaklega sé fjallað um þróunarsvæði Borgarlínu fyrir utan miðsvæði. • Kröfur um bíla- og hjólastæði: Gert er ráð fyrir að á þróunarsvæðum Borgarlínu verði gerðar kröfur um hámarks fjölda bílastæða og lágmarks fjölda hjólastæða. Með það að markmiði að aðstæður fyrir hjólandi verði með besta móti og að ekki fari óæskilega mikið landsvæði undir geymslu bifreiða, sem kemur niður á hversu auðvelt er að ganga á milli staða (e. walkability). Í bíla- og hjólréiðastefnu eru gerðar kröfur um hámarksfjölda bílastæða og lágmarksfjölda hjólastæða. Einnig eru sett fram viðmið um fjölda bíla- og hjólastæða. Hámarksfjöldi og viðmið fyrir bílastæði eru lægri á miðsvæðum sem liggja við Borgarlínu en annars staðar. Það er til þess fallið að styðja við áherslur svæðisskipulagsins um samgöngumiðuð þróunarsvæði. Gert er ráð fyrir að sveitarfélögin festi legu Borgarlínu í aðalskipulagi. Á skipulagsuppdætti er umferð í sérrými merkt inn fyrir leið Borgarlínu sem	
--	--	--

	„Sporbundin umferð / umferð í sérrými“. Fram kemur einnig í greinargerð: Í Svæðisskipulagi höfuðborgarsvæðisins 2040 var lega Borgarlínunnar í Hafnarfirði fest á Reykjavíkurvegi í staðinn fyrir að fara Reykjanesbraut og Lækjargötu. Samhliða vinnu við Aðalskipulag Hafnarfjarðar settu Betri samgöngur af stað vinnu við frumdrög Borgarlínu í Hafnarfirði, frá Reykjavíkurvegi við Engidal að Flensborgarhöfn. Niðurstaða þeirrar vinnu staðfesti legu Borgarlínunnar um Reykjavíkurveg, Fjarðargötu og Strandgötu líkt og sett var fram í svæðisskipulagi höfuðborgarsvæðisins 2040. Aðgreina mætti betur á skipulagsupphætti legu Borgarlínu annars vegar og almenningssamgöngutengingu frá fyrirhugaðri samgöngumiðstöð til Keflavíkur hins vegar. Gera skal grein fyrir hvenær auknar uppbyggingarheimildir virkjast þannig að ekki komi til þéttingar sem forsenda Borgarlínu áður en framkvæmd línu er komin á það stig að uppbygging sé tímabær, skv. breytingu á svæðisskipulagi frá 2018. Skilgreina þarf hvenær heimildir virkjast. Í greinargerð kemur fram að gert sé ráð fyrir þremur stöðvum Borgarlínu í miðbæ Hafnarfjarðar. Nokkuð stutt virðist vera á milli þessara stöðva, um 200–300 m. Vakin er athygli á því að skv. breytingu á svæðisskipulagi (2018) kemur fram að gera verði ráð fyrir að stöðvar verði með 600–1.000 m millibili eftir hve þétt uppbygging er, landfræðilegum aðstæðum o.þ.h. Þá kemur jafnframt fram að í aðal- og svæðiskjarna þarf að gera ráð fyrir einni eða fleiri Borgarlínustöðvum og almennt sé miðað við eina Borgarlínustöð í bæjarkjörnum. Miða skal við að Borgarlínan sé hraðvagnakerfi og bent er á að fjöldi og staðsetning stöðva hefur áhrif á ferðatíma vagnanna. Rökstyðja þarf nánar fjölda og staðsetningu stöðva á þessu svæði. Fram kemur í greinargerð aðalskipulagstillögunnar að flýta uppbyggingu Borgarlínu í Hafnarfirði í samvinnu við Betri samgöngur, og að samgöngusáttmáli höfuðborgarsvæðisins gerir ráð fyrir að Borgarlínan verði í sérrými að Firði en Hafnarfjarðarbær leggur áherslu á að sérrýmið nái að lágmarki að Flensborgarhöfn og helst alveg að Tjarnarvöllum, þar sem heimild er fyrir samgöngumiðstöð. Þaðan heldur Borgarlínan áfram út á Velli og að Hamranesi og Skarðshlíðarhverfi. Bent er á að með þessari umsögn er ekki tekin afstaða til forgangsroðunar samgöngusáttmálans. Um miðsvæði M-3 og samgöngu- og þróunarás Vakin er athygli á því að ef gert er ráð fyrir að lengja skilgreindan samgöngu- og þróunarás að miðsvæði M-3 þarf að breyta svæðisskipulaginu. Samkvæmt töflu 3 í svæðisskipulagi um málsmeðferð einstakra þátta hefur samgöngu- og þróunarás mikið svæðisbundið gildi. Breytingar á samgöngu- og þróunarási skal fara með í samræmi við málsmeðferð um	
--	---	--

	svæðisskipulagsáætlanir skv. 22.–25. gr. skipulagslaga nr. 123/2010. Mikilvægt er að tillögur að útfærslu samgöngu- og þróunarása styðji við markmið svæðisskipulagsins og að einkenni Borgarlínu (hraðvagnakerfi) taki mið af áherslum sem fram koma í breytingu á svæðisskipulaginu frá 2018. Annað Kirkjugarður K-2 Skilgreindur er kirkjugarður K-2, utan vaxtarmarka og er hann ekki skilgreindur á Korti 7, í svæðisskipulagi, sem sýnir náttúru- og útivistarsvæði sem hafa þýðingu fyrir allt höfuðborgarsvæðið. K-2 er innan Græna trefilsins, í jaðri hans. Í svæðisskipulaginu segir um kirkjugarða: Kirkjugarðar verða með tíð og tíma fríðsælir og gróðurríkir almenningsgarðar og verða hluti af græna vef höfuðborgarsvæðisins. Af þessu má lesa að kirkjugarður getur fallið að stefnu um Græna trefilinn. Miða ætti að því við nánari útfærslu að svæðið styrki, eða að minnsta kosti skerði ekki, samfellu Græna trefilsins. Við útfærslur kirkjugarða í aðalskipulögum sveitarfélaganna skal taka mið af töflu 3 um málsmeðferð í 4. kafla svæðisskipulags. Þar af leiðir að fara þyrfti um málsmeðferð skv. skilgreiningum svæðisskipulagsins. Skv. töflu 3 er málsmeðferð vegna kirkjugarðs í svæðisskipulagi eftirfarandi: Svæðisskipulagsnefnd metur, í hverju tilviki fyrir sig, hvort stefna er í samræmi við svæðisskipulag eða kallar á breytingu á því. Mat svæðisskipulagsnefndar byggist á rökstuðningi sveitarfélaga um samræmi tillögunnar við H2040 og mati á svæðisáhrifum. Niðurstaða svæðisskipulagsnefndar segir til um hvort breytingin hefur mikið svæðisbundið gildi (1. stig) eða lítið svæðisbundið gildi (3. stig) og málsmeðferð verði skv. 1. eða 3. stigi. • Um málsmeðferð breytinga sem teljast hafa mikið svæðisbundið segir: Allar breytingar á þessum skipulagsþáttum skal fara með í samræmi við málsmeðferð um svæðisskipulagsáætlanir skv. 22.–25. gr. skipulagslaga nr. 123/2010. • Um breytingar sem teljast hafa lítið svæðisbundið segir: Allar breytingar á þessum atriðum skal fara með í samræmi við málsmeðferð um aðalskipulagsáætlanir skv. 30.–32. gr. skipulagslaga nr. 123/2010. Gerð er krafa um að umsögn svæðisskipulagsnefndar liggi alltaf fyrir áður en Skipulagsstofnun staðfestir aðalskipulag sveitarfélaga. Svæðisskipulagsnefnd þarf að meta hvort útfærsla svæðisins sé í samræmi við stefnu svæðisskipulagsins eða hvort hún hafi slíkt svæðisbundið vægi að hún kalli á frekari málsmeðferð. Ekki liggur fyrir mat svæðisskipulagsnefndar á því	
--	--	--

	hvort breytingarnar kalli á breytingu á svæðisskipulagi, en ný svæðisskipulagsnefnd, eftir sveitarstjórnarkosningar, tekur til starfa í haust. Íþróttasvæði Fram kemur í greinargerð: Til skoðunar eru ákveðin íþróttasvæði sem verða víkjandi á skipulagi, þar sem þau eru á ákjósanlegum svæðum fyrir stækkun atvinnusvæða á Hellnahrauni, til þess að nýta land sem best innan vaxtarmarka höfuðborgarsvæðisins. Þannig næst samfella í atvinnubýggð við Hellnahraun og að það er innan vaxtarmarka höfuðborgarsvæðisins. Íþróttastarfsemi er heimil utan vaxtarmarkanna, en ekki atvinnustarfsemi skv. svæðisskipulagi höfuðborgarsvæðisins. Nokkur íþróttasvæði eru staðsett utan vaxtarmarka á Græna treflinum í aðalskipulagstillögunni. Fullyrðing kemur fram í greinargerð tillögunnar um að íþróttastarfsemi sé heimil utan vaxtarmarka. Ekki er að finna slíkt orðalag í svæðisskipulaginu, að íþróttastarfsemi eða íþróttasvæði almennt séu heimil utan vaxtarmarka. Því er hér óskað eftir að gerð sé nánari grein fyrir á hverju þessi fullyrðing byggist. Sérstaklega er bent á að ekki er að sjá að uppbygging íþróttahallar (ÍP-11 Hamraneshöll) utan vaxtarmarka samræmist svæðisskipulaginu. Aðstaða til fjölbreyttrar útivistar á Græna treflinum eru heimil skv. svæðisskipulaginu (sérstaklega eru nefnd athafnasvæði hestamanna og golfvellir). Mikilvægt er að tryggt sé að ný íþróttasvæði skv. aðalskipulagstillögunni sem staðsett eru utan vaxtarmarka og á Græna treflinum séu útfærð þannig að þau rýri ekki samfellu Græna trefilsins eða meginhlutverk svæðisins sem sameiginlegs útivistar- og náttúrusvæðis. ÍP-09 Golfvöllur Golfvöllur ÍP-09 í Snókalöndum er skilgreindur sem þróunarsvæði, með allt að 135 ha landþörf fyrir brautarsvæði, æfingasvæði og klúbbhús innan 236 ha svæðis. Svæðið er staðsett á Græna treflinum. Í svæðisskipulaginu segir að á Græna treflinum sé aðstaða til fjölbreyttrar útivistar svo sem athafnasvæði hestamanna og golfvellir sem og fjölbreytt náttúra, hraunbreiður og votlendi, ræktaður skógur og náttúrulegt kjarr. Ekki er því gerð athugasemd við staðsetningu golfvallar utan vaxtarmarka á forsendum svæðisskipulagsins.	
--	--	--

	Mikilvægt er þó að tryggja að þessi útfærsla rýri ekki samfellu Græna trefilsins eða meginhlutverk svæðisins sem sameiginlegs útivistar- og náttúrusvæðis, eins og áður hefur komið fram. Bent er á að svæðið er nokkuð stórt og liggur í fjarlægð frá annarri byggð. Af því leiðir að einhver bílaumferð verður um Græna trefilinn sem ekki hefur verið þar áður. Æskilegt væri að við útfærslu samgöngutenginga til og frá svæðinu yrðu markmið 4.2 í svæðisskipulaginu höfð að leiðarljósi, einkum um aðgengi að fjölbreyttum útivistarsvæðum sem styðja við hreyfingu, náttúruupplifun og félagsleg samskipti. Hönnun ætti jafnframt að stuðla að lágum hraða ökutækja og tryggja öruggar tengingar og gott aðgengi fyrir gangandi og hjólandi á Græna treflinum. Rammahluti Hrauns vestur Rammahluti Hrauns vestur er meðal kynningargagna. Svæðisskipulagsnefnd hefur áður skilað inn umsögn vegna þessa á kynningarstigi (umsögn dags. 11. september 2015) og verður því ekki fjallað sérstaklega um Hraun vestur í þessari umsögn.	
57 Þóra Lilja Sigurðardóttir	Óla Run tún – OP-9 Undirrituð hefur verið búsett í 44 ár á Holtinu í Hafnarfirði og mótmæli harðlega fyrirhugaðri byggð á Óla Runs túni. Græn svæði eru fólki afar nauðsynleg og alvarlegt að slík svæði séu tekin af íbúum eða þau skert. Eins og margir aðrir af Holtinu og Suðurbænum eyddi ég miklum tíma á þessu túni í barnæsku og geri enn þar sem núna eru mínir drengir að spila fótbolta á túninu og hoppa á ærslabelgnum. Ég veit því frá fyrstu hendi hvað túnið er íbúum þessa svæðis mikilvægt. Hafnarfjörður ætti frekar að fara í framkvæmdir til að gera Óla Runs tún að alvöru útivistarsvæði í stað þess að ætla sér að skerða það. Það er margoft búið að lofa okkur að slíkt verði gert. Og af hverju ætti ekki að vera flott grænt svæði í Suðurbænum líka? En ekki bara í Hellisgerði og á Víðisstaðartúni? Einnig er áhugavert að íhuga hvernig að stórborgir á borð við New York réttlætt stóra garða eins og Central Park, og við í Suðurbæ Hafnarfjarðar fáum ekki einu sinni að halda í eitt tún! Tún sem verður enn mikilvægara þegar að ný íbúðarbyggð kemur við Flensborgarhöfnina og enn fleiri íbúar bætast við. Ég skora því á nýjan meirihluta að hverfa frá fyrirhugaðri uppbyggingu og gera Óla Runs túnið í staðinn að enn frábærari stað fyrir börn og ungling og allan almenning	Hafnarfjarðabær hefur skoðað fjölmarga valkosti fyrir uppbyggingu íbúða til að mæta brýnni þörf. Við áform um uppbyggingu á Óla Run túni hefur verið horft til þess að nýta núverandi innviði sem best auk þess að tryggja að gæði grænna svæða haldi sér og styrkist. Þannig hefur t.d. verið dregið talsvert úr stærð uppbyggingarsvæðis og nær það eingöngu til Brekkuhvamms. Til að skerpa á áherslum um að styrkja Óla Run túnið sem almenningsgarð hefur verið bætt við skipulagsákvæðum sem snúa að því. Jafnframt hefur veirð horft á að tengja betur grænusvæðin sem eru við Óla run túnið, Suðurbæjarlaug og Jófríðastaði. Þá eru sett skipulagsákvæði til að tryggja aðgengi að túninu frá Brekkuhvammi. <i>Sjá í kafla 5.1.2 (OP-9) og 13.4.2 (ÍB-7).</i>
58 Þórir Ingvarsson og Kristjana	Óla Run tún – OP-9 Undirrituð, íbúar við Lindarhvammi 12, viljum mótmæla þeim breytingum sem tillaga að nýju aðalskipulagi fyrir Hafnarfjarðabæ felur í sér hvað varðar minnkun á Óla Run túni, svæði sem afmarkast af Lindarhvammi, Brekkuhvammi og Strandgötu. Um er að ræða eitt af síðustu stórum opnum svæðum þar sem fólk	Hafnarfjarðabær hefur skoðað fjölmarga valkosti fyrir uppbyggingu íbúða til að mæta brýnni þörf. Við áform um uppbyggingu á Óla Run túni hefur verið horft til þess að nýta núverandi innviði sem best auk þess að tryggja að gæði grænna svæða haldi sér og styrkist. Þannig hefur t.d. verið dregið talsvert úr stærð uppbyggingarsvæðis og nær

	getur nýtt til fjölbreyttrar útivistar, íþróttaiðkunar, slökunar eða einhvers annars, sem sífellt er meiri þörf á í borgarsamfélagi. Styr hefur staðið um túnið frá því 1970 þegar fyrst átti að byggja þar og reglulega síðan, en alltaf hefur verið hætt við áformin vegna mótmæla íbúa. Skemmt er frá því að segja að íbúafundur fór fram 23.maí 2019, þar sem túnið var einn af valkostum í þéttingarherferð – en þá var hætt við vegna háværra mótmæla íbúa. Íbúum Hafnarfjarðar finnst vænt um túnið sem Ólafur Runólfsson, fjárbóndi, er sagður hafa gefið bænum til að börn gætu leikið sér þar. Þar hafa heilu hóparnir æft knattspyrnu, áður en betri vellir voru gerðir fyrir Hauka. Túnið var lengi vel kallað Wembley, enda heilu árgangarnir æft þar fótbolta. Ærslabelgurinn sem settur var upp árið 2020 hefur tryggt að notkun túnsins aukist enn frekar. Fyrirséð er að þétting byggðar mun verða töluvert meiri á svæðinu – rétt frá mun nýr tækniskóli rísa, Flensborgarhafnarhverfið og breytingar á miðbæjarsvæðinu munu öll kalla á aukin mannfjölda á svæðinu – þá fyrst munum við finna hvað opið svæði, á besta stað, rétt við hjarta bæjarins, er dýrmætt. Samfélag kringum túnið er sterkt og mikill fjöldi sem hefur skoðanir á hvað er gert þar. Margir stjórnálamenn hafa lofað að þar yrði gerður fallegur almenningsgarður – m.a. verið haldin hugmyndsamkeppni árið 2006 – nú er komin tími til að klára það sem alltaf stóð til. Við viljum því biðja ykkur – sýnið framsýni og gætið að því að opnu svæðin haldi sér, en ekki sé saxað á þau. Klárað sé að gera almenningsgarð eins og fyrirhugað var, nýtið svæðið og leyfið fólkinu að njóta þess. Í bæ þarf bæði að vera hægt að búa – en einnig að lifa. Opnu svæðin eru besta leiðin til þess.	það eingöngu til Brekkuhvamms. Til að skerpa á áherslum um að styrkja Óla Run túnið sem almenningsgarð hefur verið bætt við skipulagsákvæðum sem snúa að því. Jafnframt hefur veirð horft á að tengja betur grænusvæðin sem eru við Óla run túnið, Suðurbæjarlaug og Jófríðastaði. Þá eru sett skipulagsákvæði til að tryggja aðgengi að túninu frá Brekkuhvammi. <i>Sjá í kafla 5.1.2 (OP-9) og 13.4.2 (IB-7).</i>
59 Þorbjörn Ingi Stefánsson	Skilmálar varðar gistiheimili á íbúðarsvæði IB-3 Óskað er eftir að við Skipulagsákvæði sé bætt við «Heimilt er að vera með gististarfssemi í flokki 2. Rökstuðningur: Gististarfssemi í heimahúsum og í smáum einingum á vel við á áhrifasvæði miðbæjarins. Það eykur mannlíf og eftirspurn eftir veitingaþjónustu og verslun sem bæjarbúar nýta sér. Enda segir í kafla 16.2, Milli áhrifasvæðis og miðbæjar eru ekki alltaf skörp skil heldur fléttast miðbæjarkjarninn saman við nærliggjandi byggð. Skiljanlegt væri við endurskoðun ákvæðis að skipulagshöfundar myndu setja einhver efri mörk á fjölda gististaða í flokki 2 á áhrifasvæði miðbæjar, til dæmis með hámarkshlutfalli húsa innan svæðis. Sjálfsagt er að undirstrika kröfu sem fram kemur í kafla 13.4.1. um að það sé gengið úr skugga um að búsetuhagsmunir skerðist ekki vegna óþrífnaðar eða hávaða. Í dag er stefnan hjá skipulagi Hafnarfjarðar að banna alla gististarfssemi í öllum íbúðahverfum óháð aðstæðum eða staðsetningu og jafnvel þó nágrannar séu því sammála. Heimagistingarstarfssemi, heilsárs eða hluta er það sem bjargaði Íslandi upp úr hruninu. Airbnb setti markaðsafl stórfyrirtækja í hendur almenninga, bjargaði þjóðinni upp úr hruninu og dreifði hagnaðinum betur en dæmi eru um við slíkar breytingar. Svo má segja að heimagisting (í merkingunni	Almennar heimildir og jafnræði milli atvinnugreina Líta má svo á að núverandi almenna ákvæði heimili þegar minni gistiheimili sem þjónustustarfssemi innan íbúðarreita, enda uppfylli starfsemin ákvæði um búsetuhagsmuni og önnur lögbundin skilyrði. Lög um veitingastaði, gististaði og skemmtanahald eru jafnframt skýr um að ný rekstrarleyfisskyld gististarfssemi innan þéttbýlis skuli vera í samþykktu atvinnuhúsnæði. Athugasemdirnar kalla samkvæmt þessari nálgun ekki á breytingu á aðalskipulagstillögunni. Óheppilegt gæti verið að draga einn tiltekinn flokk þjónustustarfssemi sérstaklega fram í almennum ákvæðum, þar sem það gæti skapað þá túlkun að önnur starfssemi sem samræmist íbúðarbyggð komi síður til greina. Bætt verður við texta um almennar leikreglur fyrir breytingar á húsnæði á íbúðarreitum: Við mat á breytingu íbúðarhúsnæðis í atvinnuhúsnæði verði meðal annars litið til umfangs starfseminnar, aðkomu, umferðar, bílastæða, hávaða, umgengni og annars ónæðis, auk stöðu á húsnæðismarkaði. <i>Sjá kafla 13.4.1 Almenn skipulagsákvæði fyrir íbúðarbyggð.</i>

	atvinnustarfsemi í íbúðarhúsnæði) kom okkur á kortið mpa vera nógu ódýr og persónuleg til að ná til nýs markaðar. Þetta algera bann við heilli atvinnugrein, sem jafnframt er elsta form ferðapjónustu, gistihús/guesthouse (gististarfsemi í heimahúsi) verður að teljast mjög harkalegt og laust við allt meðalhóf. Færa má rök fyrir því að þetta sé brot á eignarétti laga. Ef almenningur má í engu tilviki, jafnvel þó nágrannar séu því sammála, hafa nein not af íbúðum sínum, nema sofa í þeim og leigja í almennri langtímaleigu, þó betra bjóðist, þá er eignarétturinn og athafnafrelsið augljóslega mjög skertur. Hvað stoppar þá yfirvöld í að ganga lengra? Flest fólk hefur allt sitt fjármagn bundið í íbúðum sínum. Þar með eru tækifæri flestra bundin í þeim. Margir björguðu sér í hruninu mpa leigja herbergi til túrista, bílskúr, eða drýgja ellilífeyrinn mpa leigja íbúðina til túrista og flytja sjálfir annað. Hvernig á fólk að bjarga sér í næstu kreppu Með svona algeru banni má segja að þjóðinni sé skipt í 2 hópa: Þá sem eiga fjármagn og fyrirtæki. Þeir mega nýta sín tækifæri til fulls og fara þangað sem ávöxtunin er best. Og svo fjöldinn, sem má sífellt minna gera við sitt nema það sem hentar stjórn mála og embættismönnum þá stundina. Mörg blómleg fyrirtæki byrjuðu í bílskúr eða heimahúsi. Heimagisting er ein áhættuminnsta starfsemin fyrir venjulegt fólk. Hér er að sjálfsgöðu ekki verið að leggja til algert frelsi, engar reglur og ekkert tillit til nágranna. Einungis að farinn sé einhver millivegur, t.d mpa heimila ákveðinn fjölda gististaða eða prósentu af hverfi. Sú prósentu sé t.d. meiri í miðbæjarsvæðinu (gamli bærinn frá sjónum upp að Álfaskeiði, frá St. Jóseps og að og kringum Hellisgerði), þar sem er eðlilegt er að sé meira líf og starfsemi, en t.d. í úthverfum. Síðan séu settar einhverjar reglur um ónæði og umgengni. En það verður jafnframt að taka tillit til þarfa samfélagsins til sveigjanleik, starfa og starfsemi. Fólk sem býr í miðju þéttbýli getur ekki ætlast til sama næðis og ef það býr í sveit. Margir útlendingarvilja kynnast og gista hjá heimamönnum, ekki bara í stórum og ópersónulegum hótélum. Þeir bjóða okkur í sín íbúðahverfi. Sýnum þeim meiri gestrisni en núverandi stefna gerir. Einnig: Núverandi stefna er að ekki má byggja nema einbýli eða mesta lagi raðhús í grónum hverfum. Þetta er augljóslega mikil sóun á tækifærum og mismunar fólki eftir efnahag. Einungis þeir efnameiri geta keypt slík heimili. En unga fólkið þarf smáíbúðir og geta gengið sem flestra erinda en því er bara búinn staður í nýjum úthverfum þar sem allir neyðast til að eiga bíl. Ekkert mál ert t.d. að leyfa 4-6 smáíbúðir á einni einbýlishúsaloð. Ef við ætlum að lækka skatta, minnka, mengun, hækka kaup og fjölga tækifærum sem flestra, þá er betri landnýting helsta leiðin. Hér er enginn að tala um að byggja „álver“ í gamla bænum, einungis að sú öfgastefna sem nú er (að gamli bærinn sé nánast eins og fyrir 100 árum, þó samfélagið sé 10-20 sinnum fjölmennara) sé færð aðeins nær nútíma þörfum. Til þess þarf að slaka aðeins á viðhorfum í skipulagsmálum í Hafnarfirði. Höfum jafnframt í huga, að þegar það hverfi, sem flestum finnst fallegast, gamli bærinn, var byggt, þá voru reglurnar ca. 10-20% af því sem nú er og það tók ca 1 mánuð að fá hlutina	
--	---	--

	samþykkt. Starfsemi var þar sem fólk taldi þurfa og húsin voru eins og húsbyggjendur töldu best. Nú getur tekið 10 ár að fá bílskúr samþykktan, húsin hafa lítið með þarfir samfélagsins að gera, ein meira með þarfir stjórnmála líðandi stundar. Afleiðingin: Þar sem var iðandi mannlíf, sést varla fólk á ferli, 60% Hafnfirðinga finna ekki vinnu í Hafnarfirði, skelfilegar umferðarteppur, meiri mengun, dýrara og fátækara samfélag. Leyfum hóflega þéttingu byggðar á litlum reitum, ekki bara á risaverkefnum stórfjárfesta. Leyfum hóflega blandaða byggð, svo venjulegt fólk geti blómstrað, byggt smárekstur og fleiri gengið sinna erinda. Hafnarfjörður og Hafnfirðingar hafa í sér mikla möguleika. Ef við bara leyfum þeim að njóta sín.	
--	--	--

